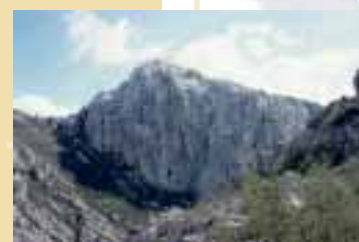

contents obsah

Editorial	Úvodník	2
	Tomáš Roubal	
Diff & Rence	Roz & Díl	2
	Vojtěch Dvořák	
Patagonie - never more	Patagonie - never more	4
Three terrible-weather weeks in a wall. Enigmatic Patagonia.	Marek Holeček	
Vemu saně a du...	Vemu saně a du...	8
Winter Tre Cime.	Stoupa	
Lezení po Anči Kukovéj	Lezení po Anči Kukovéj	10
Paklenica - popular Croatian climbing area. Ultimate information.	Kuba Novák	
Estados Unidos Mexicanos	Estados Unidos Mexicanos	14
Don't you know where to go in winter? Fly over to Mexico!	P. Trefil, B. Mrozek	
Zápisky z Francie	Zápisky z Francie	15
Early spring and crashing Tom Mrazek in France.	Rostislav Tomanec	
Jerry Moffatt v Brně	Jerry Moffatt v Brně	18
Famous british climber in Brno.	T. Roubal, D. Janák	
Bouldering v Americe	Bouldering v Americe	20
Bouldering in the States. Tips from Simona Ulmonová.	Simona Ulmonová	
Zjazd	Zjazd	22
Skialpinism in the Mt. Blanc area.	Rumpel	
Jen tak, zábava	Jen tak, zábava	23
Three days in High Tatras. Just for pleasure.	Roman	
Lavina	Lavina	25
Avalanche. A photo story.	Jiří Pertl	
Gosaukamm	Gosaukamm	26
Nearby Dachstein is a relatively huge and interesting climbing area. Some information.	Roman Maňásek	
Portrét - Lenka Trnková	Portrét - Lenka Trnková	34
Profile of Lenka Trnková.	Rostislav Tomanec	
Řaurín	Řaurín	36
The strongest muscle of a sportsman has to be his heart. About a handicapped climber.	Vladimír Procházka	
Schluss	Schluss	39
One of the most famous czech boulder-climbers describes his season.	Rosta Štefánek	
ČHS	ČHS	40
News from the Czech Mountaineers Association.		
Jak a s čím?	Jak a s čím?	41
	Vladimír Procházka	
Mix	Mix	41
	V. Procházka, M. Jirmannová	
Knihy	Knihy	43
New books	V. Procházka, B. Sýkora	
Sítoviny	Sítoviny	45
News from internet.		
Kýbl	Kýbl	46
From our readers	Vevína, P. Wolf	
Galerie	Galerie	48
Information section	Jiří Novák	
A jdi...	A jdi...	50
Go for it... News from the Czech climbing scene.	Rostislav Tomanec	
Závody	Závody	52
Competitions	R. Tomanec, O. klíma, L. Návrat, Z. Zbrank	
Hovory z Montany	Hovory z Montany	60
Epilogue	Jiří Růžička	

PATAGONIE

never more!

Pohled na Fortaletzu a Escudo (vpravo)

Stěna Escuda

Sedím naproti Houbovi v nalejvárně u Kosti ve Žlebu a společným úsilím přispíváme našim barvám k lichotivému prvenství v průměru vypitých piv na hlavu.

Koho vezmeme jako třetího? Kořala říkal ať vyzkoušíme vzít Chobota, že tam získá ostruhy. Nojo, ale vždyť nemá žádné zkušenosti z hor, kromě vysluněného Qalida. A také v životě nebíval koval ve stěně! Víš co, Máro, leze na písku a já ho už delší dobu mám v merku, takže bych to risknul.

Na tenhle jasný Houbův argument se nedalo nic namítnout. Tak jo, platí! Cinknou o sebe půllitry, kolem čtrnáctého ledna si dáme rande v Natáles.

O dva měsíce později dřepím v letadle, vedle mě ještě Tomajda neboli Chobot a pod křídly máme nabrán směr Chile. Pozoruju s mírným soucitem rozzářené oči Tomajdy. Jeho první let a první cesta do tramtárie právě začíná.

„Mám půl kila maglajzu, snad mi vydrží,“ hlesne Tomajda.

Kdyby jen tušil, že se právě řítí do pekla na zemi, které se tváří na fotkách jako lezecký ráj. Raději jsem si objednal dalšího henekena než odpovídat na takovouhle volovinu.

Takže potřeno sečteno, partička ve složení: Já (Mára Holečků), Houba (Tomas Rinnů), Chobot (Tomajda Sobotků) se vydala do chilské Patagonie na dobu neurčitou. Toť informace pro všechny věřitele, aby měli jistotu, že po nějakou dobu žádné splátky na jejich účet nepřijdou. Jestli vůbec.

Jako u všech vandrů do dálav, se vždy vyskytnou předvídatelně nepředvídatelné průšvihy. Ten první nedal na sebe dlouho čekat. Hned při příletu na letiště do Santiaga, které jsem už minulý rok přejmenoval na Sanšílenágo, když jsem tam čekal tři dny v letištní hale na odlet bez jediné pesety a monitoroval každý nedojedený hamburger.

Batohy, které měly cestovat letadlem s námi, jaksi nedorazily. Čokoládová slečna za přepážkou s milým úsměvem a koketním výstřihem nám sdělila, že přílet naší bagáže můžeme očekávat už zítřka – takže jupí pohoda.

Navlečení ještě z promrzlých Čech jsme vystarovali z haly do třicetistupňového vedra pro naši druhou bagáž, která letěla cargo-érem. Chilští démoni s razítky nás okamžitě lehce uzemnili, jelikož po nás chtěli zaplacení cla. Máchal jsem jim

před čumákem papírem vystaveným naším ouřadou a cítil jak se rozpaluji do běla.

„Mám v těch tahačákách pouze bordel na lezení, nic k prodeji a tím i nic k proclení!“

Cha, omyl! Potřebné doláče, které měly sloužit na zaplacení povolení k lezení při vstupu do parku, byly nenávratně v řiti.

Po čtyřech dnech drkocání autobusem jsme s Chobotem konečně dorazili do Puerto Natales. Tady nás už netrpělivě vyhlížel Houba, který odletěl o čtrnáct dní dřív s Evžou vytvářet rodinnou pohodu. Jak se později ukázalo, povedlo se mu to docela dobře a v říjnu přijde na svět nová Houbička. Shledání na druhém konci světa jsme v rámci aklimatizace pořádně zavodnili naše těla místní cervezou.

Ráno nás bus Fernandez dovezl před brány parku Toress del Paine. Příjezd byl ve velkolepém stylu. Protože jsme nebyli šťastní majitelé permitu, byla naše snaha vzbudit u rangerů dojem západních trekerů docela marná a vzala za své hned při pohledu na našich 160 kilo vybavičky.

No, co se dá dělat, člověk necestuje 19 tisíc majlí jen proto, aby pak dřepěl někde v údolí a koukal, jak se mu nad hlavou tyčí granitové nádhery.

Plán byl jasný – nějak se dostat přes bránu, a pak co nejrychleji zmizet z očí. Věděli jsme, že v oblasti již operuje slovenská „exšpedícia“, označili jsme se tedy jako jejich nosiči. Fígl vyšel, sranda ovšem byla v tom, že naši slovanští sousedé použili podobné lsti. „Vraj dorazí skupina chalánov, ktorí privezú zaplacený permit.“ Takže po téhle informaci, kterou nám sdělil Mato Hoiger, používající místo interpunkce sousloví, kde opublikovat se dá jen „boha jeho“, začal zoufalý úprk do hor. Třeba to těm matějům hned tak nedojde. Představa, že se budeme muset při sestupu stejnou cestou vracet, nám byla v té chvíli na hony vzdálená.

První dny nás počasí nechalo pořádně namlsat. Slunce, mírný větřík, tyrkysové až kýchovité nebe, proti kterému se tyčily žulové monolity. Tak tenhle idylický obrázek dlouho nevydržel a celý zbytek vandru nám patagonský svět ukázal svou pravou tvář. Pěkné dny jsme využili převážně k vynáškám materiálu pod Fortaletzu. Když už jsme měli všechno matroš dotlačený do vykopané jeskyně přímo pod zdí, začali jsme zase všechno přenášet pod jiný kopec – pod Torre Escudo. Důvodem našeho šejkování byl sníh a víchr, který z třináctisetmetrové Fortaletzi vytvořil sněhem hladce nahozenou zeď. Sen udělat prvovýstup touto stěnou zmizel zároveň s pěkným počasím. Nedá se říct, že by jihovýchodní strana Escuda nebyla zaflákaná od sněhu, ale při té bídě a pod tlakem utíkajícího času se nám zdála daleko příznivější. Toto údobí nazval Tomajda „soustředění“ lýtek.

Pro průstup stěnou byla vybrána americká cesta „The Dream VII A4+/ 5.10, 1.200m“. Zdála se nám dost dobrá.

Náš čas se přiblížil, zbývalo už jen vyčkat než sleze sníh z nástupu a vystartovat vzhůru do žu-

lového moře. Abychom si zkrátili čekání, vyrazili jsme do údolí pro doplnění jídla. Co čert nechtěl, po cestě dolů někdo nadhodil myšlenku zastavit se na jedno(!) pivo. Naše utužování kolektivu v místním pabu skončilo až při postupném zhasínáním lokálu, dávání židlí na ježka a při nehezkém povzbuzování provozovatelů, ať už vypadneme.

Třiapůlhodinová cesta do base campu měla pár technických zastávek. Ta nejdelší byla v lesíku, asi tak po hodině chůze. Houba, jakožto bývalý skaut, vysoukal ze své paměti poučku jak přežít noc v divé přírodě bez potřebného náčiní na spaní. „Uděláme hvězdičičku!“ zahřměl rozkaz do naprosté tmy a naše těžce unavené těla se skácela k zemi. Hvězdičice, to znamená stočit se jako psi do klubíčka, přitisknout se zády a vyčkat na vysvobozující ranní paprsky. Toť jen pro vysvět-

Stěhování do kempu č.2

lení, kdyby vás taky někde nečekaně přepadla tma.

Ráno, kromě kocoviny, jsme zaznamenali ještě jeden úlovek. Houbadlín z hosterie (kde se zouvalo) přišel v jiných botech. „Nike air trekking“ zářily novotou a seděly jak ulité. Otázkou bylo,

Asi tři délky od vrcholu, druhé místo ve stěně kde se dalo stát

jak se tvářil ten, na kterého zbyly staré Houbovy koženáče se žralokem.

Nastal den „D“. Sníh přes noc slezl, a to byl pro nás impuls pro rychlé nakýblování do stěny. Natahujeme po plotnách 120 metrů fixů, vzápětí hned lifrujeme nahoru v tahačákách 130 kg materiálu, jídla a 100 litrů vody. Večer se vracíme ještě pod nástup a zalézáme do stanů. Každému probíhá hlavou směsice otázek. Máme dost lan, jídla, vydrží počasí...

Ráno vyrážím s Houbou a natahujeme už v převislé stěně dalších 60 m. Tento sklon 5 až 15 stupňů do převisu, nás neopustí až nahoru. Večer rozbalujeme postele a uléháme do našeho vzdušného sídla.

Tomajda za námi druhý den jímaruje a vytahuje všechny fixy. Nikdo z nás ještě netuší, že je

to poslední kontakt se zemí a Escudo se stane na dalších 21 dní naším domovem.

Jelikož bych se z toho obtáhnul, vypisovat tři neděle den za dnem, tak udělám průřez těch nejzajímavějších momentů, těch, které se nikdy z našich makovic nevykouří.

Od páté délky začalo tvrdé hákování kolem A4 s místy A4+ v americkém stylu. Pro přiblížení, co to znamená. Zatlučete skobku pár milimetrů a přesvědčujete ji, aby nepadala. Jinak že spadnete oba. Po tomto citovém vydírání musíte přesvědčit ještě sebe, že další založené jištění už bude naprosto betonový. No, a tímhle způsobem se šálíte třeba dvacet metrů, než konečně dáte něco, čemu se dá věřit. A pak teprve vyplivnete knedlík, který se nekompromisně usídlil ve vašem krku. Všechny posměváčky, kteří se vysmívají technickému lezení jako přežitku, posílám do háje. Je to něco, jako když lezete „Smyslů zbavení“ ve Žlebu nebo jako „Klekání“ v Teplicích. S tím rozdíllem, že v té délce jste třeba osm hodin podporování víchrem a sněhem.

Šest dní nám trvalo směšných dvě stě výškových metrů. Dolezli jsme až do místa s názvem Red Tower. Když jsem stál pod nástupem, tak jsem se tomu rezavému flíčku vysmíval. Teď mě polila hrůza. Ten flek, ta věžka, má 70 metrů!

Další den se stěhujeme o těch pár desítek metrů vejš, vytahujeme všechny matroše a bydlení vzhůru. Vypadá to asi následovně. Ten kdo je u štandu, kopulačními pohyby dopředu a dozadu se zoufale snaží pomocí kladky a dvou jímarů dostat náklad nahoru. Zbývá dva členové cirkusády se jako živé protizávaží pověsí na opačný konec lana než je bágel a mizej pomalu do údolí, přičemž batoh jede nahoru. Musíte ovšem vzít v potaz, že tuhle šaškárnu děláte osm set metrů nad zemí na dvou nejtlkách průměru 8 milimetrů a dva centáky zavrtané ve skále.

V noci se zvedl urputný uragán. Začíná to s námi pořádně házet. Každě se dává na zařikávání. Najednou mě vytrhne z klímbání řev nad hlavou: „Máro, doprdele, pomoz mi, jsem vzhůru nohama“!

To je Houbadlín. Co tam k čertu dělá? Vždyť večer si pověsil svoji singlovku vedle naší postele. Odhrnuju tropiko a mžourám do tmy. Víchř se mnou lomcuje a s brutalitou mně mete sníh do tváře a spacáku.

„Tomajdo, dopřic, drž to tropiko!“ Konečně rozeznávám obrysy. Houba i se svojí postelí lítá v té bouři jako leporelo. Po půl hodině, za pomoci nadávek a všech svatých, postel ukotvujeme i zespodu. Ráno se probouzíme do sněhového království. Sníh proniknul úplně všude.

„Mám naprosto nadojený spacák,“ stěžuje si Tomajda.

„A kdo ne,“ spustím na něj.

Ponorková nemoc si začíná vybírat svou daň. Rychle si vyměníme pár svižných ranních pozdravů a začínám ohřívát ledovou drť. Ksakru, propálil jsem si spacák! Kolikrát se mi už povedlo vylít polévku do spacáku nebo při podávání jídla

z postele do postele si opařit ruce. Přesto s vděčností jsem plnil úlohu šéfkuchaře.

Počas začal přitvrzovat. Na skále se objevují námrazy. Z lezení se stává boj o každý metr. Občas celý den proležíme v postelích, protože z nebe se s chutí sypou tuny sněhu. Začínáme ztrácet pojem o čase. Ta stěna snad nemá konec. Hergot, vždyť jsem už hladověj jako pes, unaveněj až hamba. A co ten spacák, vždyť je zmrzlej na kost a goráče, rukavice, boty... všude voda. Když jsem minulý rok vylezl po dvanácti dnech s Filem a Dejvisem na protější Torres Central, říkal jsem si, jaký to je nářez! Copak je tím pádem tohle?

„Kolikátěj den tady visíme,“ kouknu přitom na Houbu.

„Asi sedmnáctěj, ne, počkej, osmnáctěj den.“

To snad není možný, co je to za cizího chlapa, se kterým mluvím? Kousek zarostlého obličejě kouká zpod kukly, rty rozpraskané, tváře propadlé. Hned se podívám na Tomajdu...

„Kluci, vy vypadáte, kdybyste se viděli!“ proběhne mi hlavou. Zítra musíme mít vrchol nebo je po nás.

Jsou čtyři ráno, začínám vařit. Postavím kostku ledu do ešusu a čekám až se začne pomalu rozpouštět. Je strašidelná kosa a ta zatracená bomba nechce vůbec hořet. Dávám si ji do spacáku mezi stěhna.

V sedm začínáme jímarovat do posledního místa, kam jsme včera dolezli. Na lanech je centimetrová vrstva námrazy.

„Kluci, dnes fakt až na vrchol, hlava-nehlava.“

Zhora na nás sypou kýble sněhu. Hrnu to vzhůru a připadám si jako ledoborec Lenin. Zatluču skobu a než stačím nasadit karabinu s žebříčkem, musím zase odhrnovat napadanej sníh, abych ji vůbec našel.

Tak, poslední délka za A3 a budeme tam. V hlavě nic jiného nemám, než skončit tohle utrpení. Teplo, jídlo a spáááát...

Je devět večer a já po třinácti hodinách chropění stojím na hranici stěny a sněhu. Tak pro tohle jsem se trmácel tisíce kilometrů a škrábal mraky dní do vrchu! V tu chvíli je odpověď jasná – ani náhodou! Hážu naposledy lano na fix a přeřvávám víchr – „Vrchol!!!“

Nečekám ani na kluky a slaňuju k postelím. Jsem unaveněj, promrzlej, žíznivej a mám strach, protože ještě není konec, pořád nejsme na zemi. Vytahuju úplně zmrzlej spacák a zaležám do postele. Měl by se dostavit pocit vítězství, místo toho však mám před očima jeden velký otazník. Ještě přes 1.100 m stěny musíme slanit! Maminko, pro boha živýho, ať to dopadne dobře! Už nikam nepolezu, slibuju, a budu doma a budu pomáhat. Po dvou dnech stojíme dole na ledovci. Všude přibýlo tři čtvrtě metru sněhu. „Jupííííí, tak to máme za sebouuuu!“ zařvu na celé údolí. Objímám Houbu, pak Tomajdu. Je mi do breku. Myslím, že oba pašáci na tom nejsou o moc líp. Mám pocit, jako bych se vrátil po deseti letech. Dělán po třech nedělích první kroky na rovné zemi. Já to snad

zapomněl! Vždyť jsme pořád jenon viseli na špagátech nebo leželi v postelích, ani jedna polička kde by člověk udělal jediný krok. Stálo to za to? Teď vím, že jo!

Text: Marek Holeček

Foto: Tomáš Sobotka

Chci ještě poděkovat všem, co nám pomáhali. Naším sponzorům Romanovi a Gabovi z TILAKU za to, že dokázali vyrobit bundy a gačata z GORE, o kterých můžu s klidem v srdci říct – jsou dobrý, kluci!

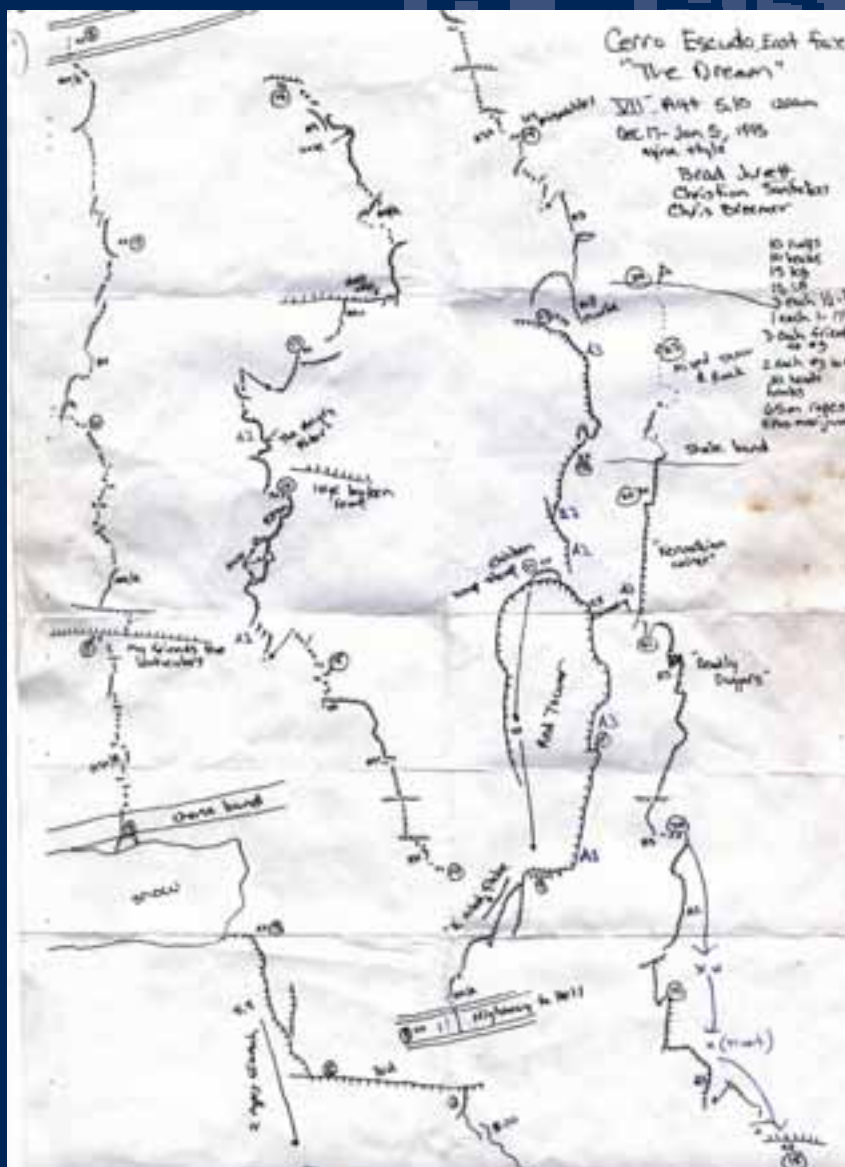
Nesmím zapomenout na LANEX Bolatice, protože na jejich lanech jsme našplhali a naslaňovali kilometry. Po celou dobu dělala naprosto jasnou a tlustou čáru mezi životem a životem věčným – dík.

V neposlední řadě pak Kořalovi (Pavlovi Tomanovi) a jeho ÁDR designu za perfektní tahačáky, dále planetě HUDYsport, především Dušanovi Stuchlíkovi, Zbýšovi Česenkovi a Martinu Červenkovi. Ještě patří dík našim bafuňářům z ČHS, hlavně Standovi Šilhánovi. No, a na úplný konec patří velké poděkování všem nejbližším, kteří nám drželi palce.

Použitý materiál:

- 6 statických lan 70m
- 2 dynamická lana 60 a 70m
- 25 friendů
- 3 sady stoperů
- 10 bilbiků
- 10 rurpů
- 6 skyhooků
- 25 skob (nože, věčka)
- 50 karabin
- 2 závěsné postele
- 3 tahačáky

K tomu ostatní běžný jisticí materiál a oblečení.

Vemu *saně* a du...

Motto:

*Chumelí se chumelí,
padá snížek bílý,
drápeme se na Čimy,
máme dlouhou chvíli.*

V březnu 2001 se dvojice neohrožených alpinistů z Brna vydala na dobrodružnou výpravu pod severní stěny „Třech Čim“ (Tre Cime) v italských Dolomitech.

Pánové vyrazili v dobrém rozmaru 16. 3. z Brna se smělym plánem realizovat přelez cesty „Šepot květů“ od Tomáše Grosse. Do Misuriny dorazili toho dne večer, nelenili a na lyžích se přepravili k chatě Auronzo, která leží přímo u „Třech Čim“, ale z jihu. Pánové se nedrželi hesla „co nemá nepotřebuješ“ a tak měl každý takovou hromadu matroše, že museli použít kromě batohu tahací saně.

Další dva dny byly ve znamení čekání na lepší počasí a transportu materiálu pod stěnu. Lezecký entuziasmus a optimismus byl v „Šepotu“ zasypán hromadou šotoliny. Pro jistotu navíc následujících 24 hodin sněžilo a sněžilo.

V rozhodnutí o náhradním cíli přišli za našimi pašáky polští climbeři s nabídkou na společný průstup Comicchio cestou v severní stěně Cimi Grande. Dva borci z polské čtyřčlenné partičky totiž naznali, že je čas k návratu do vlasti. Slovo dalo slovo a pak ještě několik a dva dny to zabralo nahoru a den dolů, než se mezinárodní tým ocitl u chaty Auronzo (22. 3. – 24. 3.).

Na závěr pár dojmů a informací:

- * Vrcholová police totálně zapadaná sněhem představovala jedno z morálovějších míst výstupu.
- * Dva zamrzlé plynové vaříče přivedly borce na myšlenku vzít si příště benziňák.
- * Klasický sestup jižními srázy byl pro příšerné sněhové podmínky znemožněn a proto byly pro sestup zvoleny vlastní slaňáky do sedla mezi Cimu Grande a Cimu Ovest.

Všem milovníkům zimní „třeskuté“ pohody a rozjímání o samotě vřele doporučuji Pavel Vrtík (Bača) a Ricardo Jurečka.

Akci podpořily firmy Alpinus, Singing Rock a SunSport Brno.

Podle vyprávění účastníků sestavil

Stoupa

Foto: Jan Mynář

*Chcete začít s lezením
ve větších stěnách?*
Jed'te do Paklenice!

*Chcete spojit válečí
rodinnou dovolenou
u moře s dobrým
lezeckým podnikem?*
Jed'te do Paklenice!

*Jste už pokročilí
a hledáte vícedélkový
těžký nářez?*
Jed'te do Paklenice!

*Chcete hodinky
s vodotryskem?*
Jděte do ...!

LEZENÍ

po Anči Kukovéj

Podlehli-li jste této krátké reklamní kampani a už už balíte, dovolte, abych vás vyzbrojil několika dobrými radami na cestu:

1. Používejte při lezení tři pevné body.
2. V tramvaji pouštějte starší lidi sednout.
3. Začne-li vám Pavel Kryze radit, jaké jištění si vzít do cesty, neposlouchejte ho...!

17. února 2001, 250 metrů nad zemí, vysoko nad nýtem:

„Já toho Pavla zabiju! Chci frenda. Chci frenda!“ Kleju nad krásnou zakládací spárkou, do které bohužel není co dát. Kamarádíčky jsem na radu největšího znalce Paklenice – Pavla – nechal v autě. „Já vů!“ Roztěkaná mysl plus špatná práce nohou krát úbytek sil z předešlých délek rovná se... lup, mrsk, bum, šlah! Tedy uhnití a následný let. Srdce v trenkách, Ríša drží a já žiju. Kdeže se to stalo? V cestě „Rajna“ v SZ stěně Aniče Kuk.

Rajna

Ta poslední těžší délka (7) byla oproti předešlým zajištěna nýty poněkud hůř. Tvůrci, bratři Rémovi, brali jistě na zřetel řadu „frendových“ spár a tak tu na těch padesáti metrech lupli jenom tři nýtky. Jinak je to ovšem velice dobře zajištěná cesta. Pokud ale nejste z jiného časoprostoru jako Pavel, nějaká ta hejblátka si raději vezte. Předešlá klíčová délka za 8 mne totálně zničila svým boulderem.

Trvalo mi docela dlouho, než jsem přišel na řešení. Osmičkové rozhršení jsem nakonec dostal, ale dál jsem se plazil jako ztroskotanec na poušti. V lehkém výlezu, doprovázení stmíváním, potkáváme Pavla se Svištěm, jak slaňují ze stěny cestou „Watterworld“. Ti dva mají za sebou výstup z poněkud vyšší kategorie, dali „Brid Klina“!

Brid Klina

Jde o nádhernou, výraznou linii po mírně převlé markantní hraně uprostřed stěny. Prostě lezete po „břitu klína“. Stará hákovačka – podle toho vypadalo i jištění. Co na to Svišče? „Být tam nýty, snad bych to dal i OS, ale ono strašně zdržuje když vybíráš z množství těch starých skob ty dobré, abys nemusel cvakat všechno. O některou skobu jsem jen zavadil nohou a vypadla!“ Byli, na rozdíl od nás, vybaveni třema frendama, které stejně ani nepoužili, i když říkali, že lehčí střed byl kapku dělaný na zakládání oproti třem klíčovým délkám (na spodu 8+/9-, nahoře 2x9-). Během slaňování na mě Pavel nadšeně volal:

„Kubóó! Nejvzdušnější cesta, kterou jsem tu v Paklenici lezl!“

„Cože?“ divím se. „Ještě vzdušnější než Welcome“?

„Jasně! Je to samý vzduch!“

Tak jestli je to skutečně víc v luftu než „Welcome“, tak potěš...

Welcome (to hell or paradise)

Měl jsem totiž tu čest poznat v říjnu 1999 „Welcome“ osobně a je to pro mě dosud nejexponovanější linie, ve které jsem pobýval. Zároveň to byl i můj první kontakt s větší stěnou. Předtím jsem jen skalkařil. Cestu jsem si celou odbyl na druhém konci s batohem, páč jsem si furt myslel, že se každou chvíli zřítím do pekel a vnímal jsem jako velké riziko, když jsem se měl zubama pustit nýtu a expresek a normálně lézt. Na „první konec“ jsem tenkrát ani nepomyslel a nechal ho sebevrahovi Pavlovi. S odstupem času můžu říct, že v cestě se plně odráží styl jejich tvůrců – bratrů Remiových – tedy jištění přesně tak akorát. Kde není nýt, tam založíš (pokud je co) a naopak. Klíčová délka za 9- je vtrvalostní vypalovačka s šíleným boulderem uprostřed. Tak šíleným, že jsme to tenkrát nedali ani AF a potáhli jsme v jednom kroku za expresku (spíš jsme po ní skočili). Uprostřed stěny, v černé, mokré spáře za 8-, byl jen jeden nýt, a tak i nadčlověk Pavel založil všechny (rozuměj tři) frendy, co měl. „Welcome“ končí poslední pikantní délkou za 8+, na takové jakoby vrcholové věžičce, jež se dá v klidu obejít. Díky tomu, že jsme měli tenkrát v družstvu totálně nezkušeného nováčka (to jako mě), který šíleně zdržoval, tma nám padla na krk a předposlední, pětkový, úsek jsme si kvůli seklým lanům třikrát zopakli, takže jsme se na milou pikantní délku vykašlali. Jinými slovy, „Welcome“ jsme ojebali, jak se dalo.

Sestup za tmy po červených puntíčkách, po nepříjemném skalním škrapovém terénu byl vskutku zábavný. Čelovky zůstaly v základním táboře, a tak jsme si svítili červenou diodou z klíčků od auta. Ne-ní proto divu, že nám pak kdejaký flek připadal jako červená značka. Bloudili jsme bloudili, až si Pavel o ostrý odštěp pořezal ruku. Proto vám radím, vezte si do batohu alespoň pět čelovek!

Přesto (nebo možná právě proto na mě zážitek z „Welcome“ zapůsobil tak silně, že jsem své skalkaření odsunul trochu stranou a začal jsem s Pavlem do vyšších stěn jezdit častěji. Paklenici jsme měli

na paměti pořád. Třeba jako náhradní plán, když nám všude jinde přšelo, nebo jako přípravu na Marmoladu.

El condor pasa

Abychom natrénovali drsnost horského jištění, dali jsme tenkrát před Marmoladou jen skobami zajištěnou cestu „El condor pasa“. Krása! Polezete-li to někdy, vezte si s sebou foťák. Cesta vede v obrovském, mírně ubíhající koutě, který nás svým stínem v létě příjemně chladil, zatímco ostatní lezbiči v jiných lajnách umírali žízni. S tím jištěním to není zase až tak brutální. Zakládá jsem jen občas, Pavel vůbec. Klíčová délka je uprostřed cesty. Je to výlez z mokrého, uzavírajícího se koutu, který tvoří svým převisem jakoby jeskyni. Ze spáry v převisu visí plno smyc, takže se nic nezakládá. Pavel se nadýchl, pořádně se rozběhl a ... dal tu mokrou délku OS (i když o fous). Nad převisem se nám otevřel nádherný svět výšek. Šestminusková spárka mě vyhnala mírně doleva, odkud byl opravdu nádherný pohled na majestátní žebro stěny, v jehož koutu jsme právě lezli. Zde si to rozhodně vyfoťte i s příležitostním spolulezcem v záběru a pak mně snímek, prosím, pošlete. Já jsem totiž foťák tenkrát zapomněl doma a velice jsem toho na tomto vzdušném štandu litoval. Prostě mlask!

Vrazji

Druhý den, poněvadž bylo tenkrát léto a severozápadní stěna Aniče Kuk je v tomto čase hoto-vým peklem, zavítali jsme do stěny severní (270 m). Nastupujeme do cesty „Vrazji“ a vskutku jsme se na vlastní oči přesvědčili, že v chorvatštině znamená „vrazji“ asi opravdu vraždu nebo humus. Spodek totálně rozlámaný. Štand – psycho! Druhá a zároveň i nejtěžší délka za 8- byla rozšiřující se „spárka“. Založit do ní šly snad jenom ty obrovské frendy, co známe z časopisů, nebo soustruh. Ani jedno ze zmíněných jistidel jsme nevlasnili, bohužel pro Pavla. Šel to na prvním – já bych už dávno slanil. Naději v život v nás probudily staré dřevěné

**Pavel a já v horních délkách Albatrosu.
Foto: Vevína**

Vevina v pětkových délkách Albatrosu

klíny usazené hluboko ve spáře. Pavel, za pohybů připomínajících bitku v akčních filmech, jeden klín konečně cvaknul. Cvaknul ho a klín tažen vahou expresky vypadl. (Možná měl použít karabiny s drátěným zámkem – jsou lehčí). „Tak já tady tak dřu a milostpán klín si klidně vypadne! Srat na to!“ zavlel si Pavel a v rámci šetření sil vylézá délku za 8– bez jediného zajištění. Dal to OS, vlastně ani nemohl jinak. (Jak tu tak nad tím teď přemýšlím, „AF“ by tu v této délce bylo jistě hodnotnější.) Já zavěšen v chatrném štandu jsem ho tlačil očima, poněvadž kdyby spadl, byla by to fakt vražda. Cestu jsme dolezli s konstatováním – už nikdy severní stěnu!

Water world

Nejlepší je Aniču Kuk navštěvovat opravdu na jaře a na podzim. No a tak jsme zářijové třídenní volno (Díky, svatý Václave!) strávili rovněž zde. Tentokrát jsme využili ideální klimatické podmínky a hodili se do něčeho těžšího. „Water world za 9–“. Nejtěžší délky zajištěny dobře nýty, v lehčích je lépe si něco přiložit, založit, položit. Zvláště pozor na osmou délku za 8–. Stálého jištění v ní moc není! Stěna spíše kolmá, ne již tak vzdušná jako „Brid klína“ či „Welcome“. Obtížte tedy spíše stěnového charakteru – za žiletky plus špatné nohy. Na této cestě mě uchvacuje její nabušenost. Po sedmiminuskovém rozlezu furt těžké a pak vyklusávající dole. Až vyrostu a budu jednou dospělý, tak bych ji chtěl vylézt bez odsednutí.

Velebitašky

Na Aniči Kuk jsou i lehčí cesty. Jednu takovou „vertikální vycházku“ si chci se slečnou přítelkyní, která s lezením v horách teprve začíná, určitě vylézt. A to cestu „Velebitašky“, kterou jsem už párkrát křížoval jinými výstupy a tak mohu říci, že je to opravdu nejschůdnější linie v levé části SZ stěny. Nejtěžší místo je uprostřed 6+/7–, ale jištění ho je tam dost, tož se to dá i háknout. Hodně lezců-výletníků si z této cesty dělá expreskovou via ferratu, tak za nějaké to potáhnutí se nemusíte stydět. Zbylé délky jsou pak už jen samé čtverky a pětky, též dobře zajištěné nýty a kruhy. Ríša to jednou

s Ditou lezl, ale protože mají radši ten luft pod nohama, zabodovala u nich více cesta „Klín“. Ta je těžší, ale stále se dá zařadit obtížností do pomyslné „střední kategorie“.

Klín

Prý super vzdušné, super zajištěné lezení převážně v pětkách. Zapeklitě pro méně pokročilé mohou však být dvě délky: traverz za 7– a další těžká osmminuska, kde dokonce i náš super onsajtér Pavel spadl. Údajně to ale není žádná „vražda“ a navíc Ríša s Ditou byli opravdu z cesty nadšeni – víc než z Velebitašek. Z toho usuzuji, že to asi fakt stojí za to.

Mosorašky

Největším „chrochtáním“ z celé SZ stěny Aniče je cesta Mosorašky. Ideální pro nováčky. Trojky až pětky a až někde nahore je prý snad šestminuskový komín či co. No, spíš tedy pro pokročilejší nováčky.

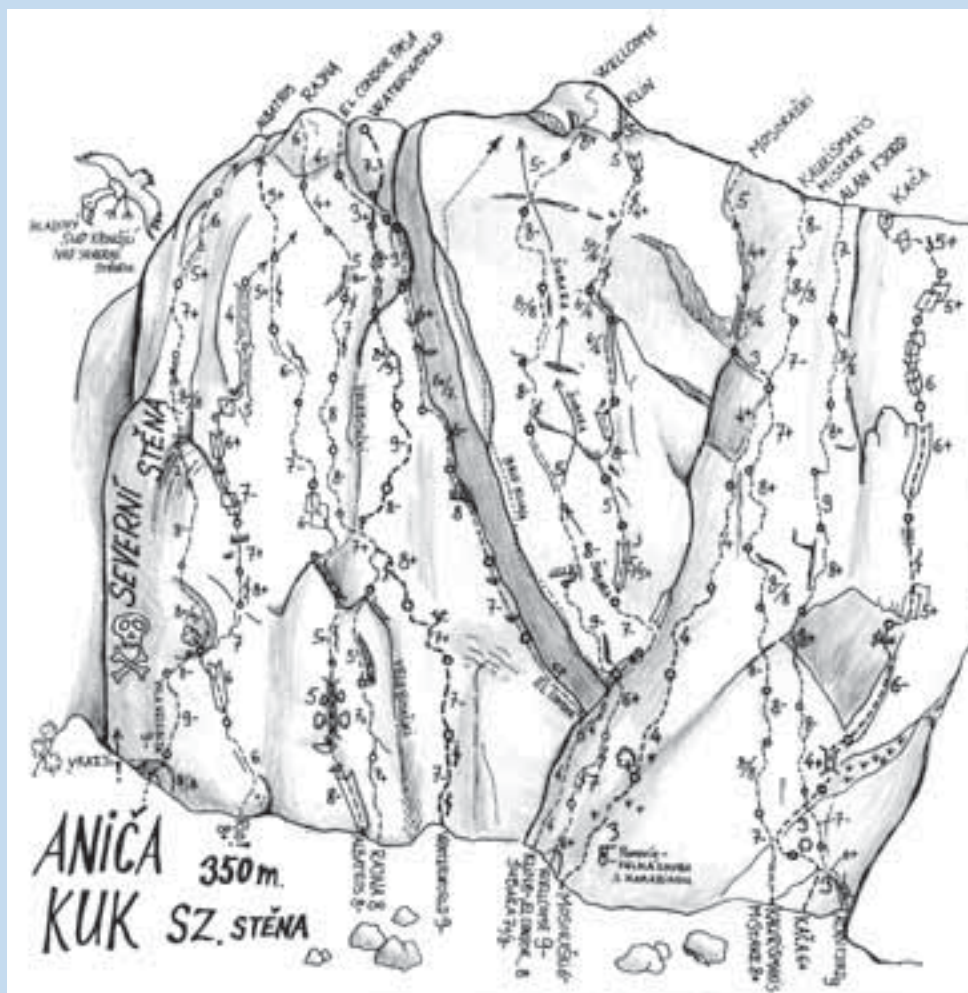
Albatros

Další bombónka! Nebýt první nepřijemné délky v koutě (8–), cesta by byla jinak docela vyvážená. V druhé délce vás čeká zajímavá exkurze po zelené botanické zahradě v pětkovém komíně. Budete si připadat jako Tarzani. Cesta křížuje Velebitašky krásnými rajbasovými či plotnovými šestkami. Vzdušné a docela bezpečně zajištěno (jistítka se však mohou hodit). Docela se mi to líbilo.

Je toho tu prostě milión! Paklenica není však jen „Aniča Kuk“. Například pro lezení v zimě je jistě výhodnější masiv „Debii Kuk“ (120 m), populární svým krátkým nástupem od parkoviště. SZ stěna Aniče Kuk byla během naší únorové návštěvy téměř celý den ve stínu, tedy nic moc. Dále tu máte masiv „Stup“ pro takové čtyřdélkové lezení a hned při vstupu z parkoviště do parku na vás číhá mnoho jednodélkovek. Přijďte a uvidíte! Třeba se tam jednou potkáme.

Zdraví vás Kuba Novák

Foto: Kuba Novák, Honza Mynář a Vevina

ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

Po zmáčknutí tlačítka se rozsvítilo zelené světlo, což znamenalo, že lze projít bez odbavení. Inu, každá země má své zvyky. Když jsem se dozvěděl, že v Mexiku probíhají odvody na vojnu způsobem, že branec tahá kuličku (když vytáhne černou, je odveden, bílá naopak zprošťuje vojenské služby), ani jsem se způsobu celní kontroly moc nepodíval.

Přiletěli jsme s Bobem přes Mexico City do Monterrey, odkud je to ke skalní oblasti El Potrero Chico jen hodinka jízdy autobusem. Ubytováváme se v jednom ze dvou místních kempů. Kempy jsou obsazené především Američany a Kanaďany, takže zde všude zní spíše angličtina než španělština.

Skály jsou vzdáleny pouze deset minut pěší chůze od kempu a zprvu působí dojmem, že zde ani nemůže být lezení na více jak čtrnáct dní. Opak je však pravdou, a nakonec zde trávíme 23 dnů a zdaleka nemáme vše přeledené.

Materiál je vápenec, cesty jsou dobře odjištěné nýty a vybrat si lze od jednodélkových až po šestnáctidélkové. Vápenec připomíná svou strukturou lezení v Paklenici. Počasí je stabilní – neprší. Navíc je zde teplota vhodná akorát na lezení, což se například o lezení v Thajsku říci nedá. Obtížnostně si zde vybereme každý v rozmezí americké stupnice 5.9 až 5.13. Kdo má rád velké převisy, může navštívit nedalekou oblast zvanou Cullo de Gato (Kočičí zadek), kde lze najít i obtížnost 5.14. Konečný výsledek naší skalkařské činnosti je asi 3.600 nalezených metrů v obtížnosti 5.10 až 5.11b, převážně OS. Nacvičování cest nás nebaví, přesto jsme udělali jednu výjimku na cestě 5.12a, kterou zkusíme i napodruhé. Výsledek je však jedno odsednutí.

Závěrem našeho lezeckého pobytu konstatujeme, že tak dobře v zimním období jsme si dlouho nezalezli a že zde určitě nejsme naposledy. Od lezení si nakonec jedeme odpočinout na ostrov Conzumel, kde je jedno z nejkrásnějších potápění na světě.

Pavel Trefil a Bob Mrozek
foto: autoři

Všechny hory jsou stejné, všimni jste si?
Bob vyfotil mexický Stredohrot.

Zápisky z Francie

Byl to krutý výjezd, plný strádání, ale plný i dobrodružství. Takový, na jaký se nezapomíná. Studený vítr a deště nás pronásledovaly až příliš často. Mokrě skály se staly všední skutečností. Přijali jsme ji, rvali se s nepřízní a vydrželi. Nakonec jsme také vylezli těžké cesty.

Kouzlo Buoux

Je těžké nepodlehnout kouzlu Buoux. Místo je za ta léta nabito magickou energií. Člověk může sedět jen tak na skále a hledět do údolí a nepotřebuje ani lézt. Ovšem lezení nás už neuspokojilo. Je to všechno v podstatě kolmé. Večer pocíty jako bychom nelezli, prsty sedřené, ale tělo čerstvé. Chuť jít běhat, konečně si zamakat, jako bychom nic nedělali, jenom ty odřené prsty... Já nezkouším nic těžkého, šetřím prst, naražený v Ospu. Mráza si dává klasiku: CHOUCA 8a+. Druhý den, dohromady na pátý pokus, ji přelézá. Na to, že se v ní i rozlézal, hezký výkon. Zkouší si alespoň nakrokovat novinku narovnáni a prodloužení CHOUCY. Dozvídáme se, že je to 8b+. Mráza je celkem zklamaný, mezi horním převislým břichem a Choucou dole je deset metrů lehkého lezení a „no handy.“

Trávíme krásný večer v domě u Michella s Míšou, Romanem, Radkem a Věrou. Celou noc bubnují na střechu prudké lijáky, přesto se probouzíme zalití sluncem. Těšíme se do Orgonu. „Nejedte tam, bude to mokré.“ – „Ještě jsme nepřijeli do žádné oblasti, v jakýchkoli podmínkách, abychom tam nezašli.“ Toť naše odpověď a optimismus, který nás poháněl dopředu.

Orgon – pomník Legrandů

„To Buoux bylo totálně na...“ nadává Mráza, když ho spouštím s naprostými bandaskami ze 7a+. Myslel jsem, že přehání. Ale nepřehání. Stoupal jsem jakoby se dvěma batohy. Absolutně nerozlezený. Pochopili jsme, že Buoux se nepočítá, ty dva dny jako bychom ani nelezli. Přitom jsme tam denně nastoupali sedm osm cest!

Orgon nás nadchl, to jsou konečně routy!

Tahy, tahy a ještě jednou tahy. Zlý odpočinek a zase tahy a bouldry po třiceti metrech lezení. Střední otevřené chyty. „Legrandův pomník,“ hodnotí Mráza, když ho spouštím z LE MIMIS 8b. Dává ho sice „jen“ na třetí pokus. Ovšem jediný velký odpočinkový spoďák je totálně promočený. Mráza z něho musel zapnout, natáhnout se vysoko do chytu a jít do bouldrů. Lezl jsem. Darda totální. Čistě závodní routa! Musel bych pokusovat snad měsíc!

Hlavní věci MACUMBA CLUB 8c a BRONX 8c+ jsou zatečené. Optimisticky se přesvědčujeme, že nevdá, dva dny se rozlezem a do té doby to vyschne. Do té doby přicházejí další deště a cesty zatékají víc a víc. Nevdá! Furt se jede! Mráza ukazuje formu jako řemen, nezničitelný. První den onsajtuje všechny tvrdé 7c bouldry (osmimetrové cesty, obtížnostní klasifikace asi 8a). SQUELETOR NOUS GOMFLE 6c bloc, Mráza flash, Rosťa PP. PARCOUR SANTÉ 7c bloc, Mráza flash, Rosťa PP. FAMILLE DOUBE 7c bloc, Mráza on sight. MOULINO 7b+/c bloc, Mráza on sight.

Druhý den. Lezeme třicetimetrová 8a+ z jedné třetiny mokrá. Je neuvěřitelné, kam

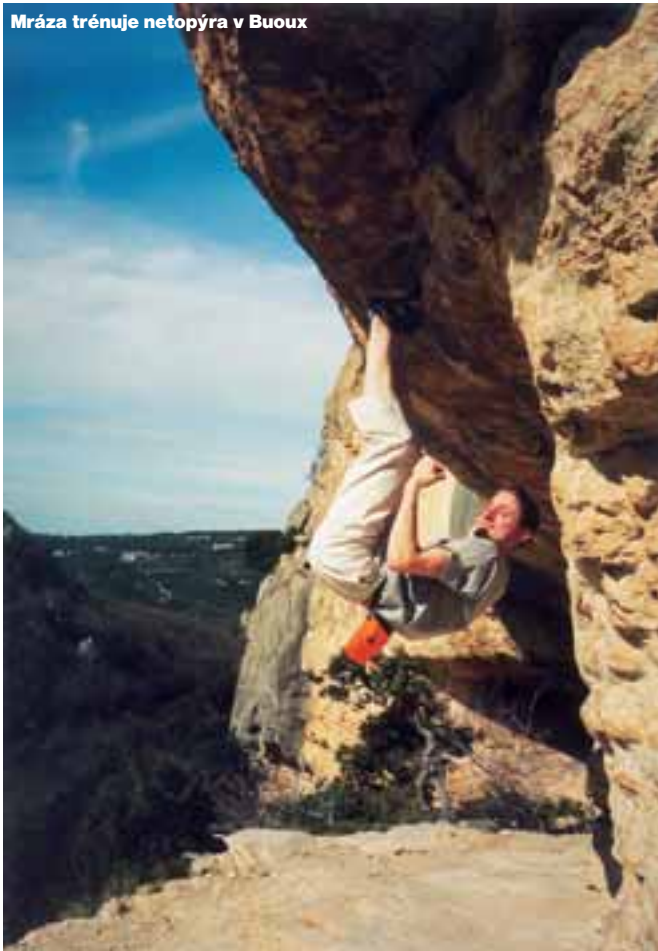
až to Mráza je schopen dát on sight. V některých místech člověk stál i držel se ve vdě! I klíčové chyty byly v podstatě vlhké. MARCHAND D'HISTOIRE 8a+, Mráza 2. pokus, Rostřa 4. pokus ve dvou dnech. CANALISSIMO 8a+, Mráza 2. pokus. TOURNABOUL 7c/c+, Mráza on sight.

Odpočíváme v kaňonu v Opede. Kocháme se obrovskou jeskyní se čtyřicetimetřovým 8b+, vše mokré. Meditativní noc v malé jeskyňce za Beethovenovy „dešťové“ sonáty.

Je jasné, že Macumba nevyschne. Pokus o on sight tvrdého bouldrového 8a Mrázovi nevyjde kvůli chybě při zapínání – UN BUS POUR LES DECONTAMINES 8a, 2. pokus. CANALISSIMO prodloužené až nahoru, asi 8b+?. Lezeme za dešťových porывů. Mráza

Mráza trénuje netopýra v Buoux

čtyřikrát spadne z vlhké lišty na hraně střechy třicet metrů nad zemí. V podvečer déšť ustane, Mráza to zkusí popáté a těžký skok udrží. Je sobota večer. Nacpeme vatou do uší a přespáváme v Orgonu. Žabí koncert přehlušující i nedalekou dálnici i železnici k nám doléhá už jenom tlumeně. Neděli trávíme ve Volx.

Volx a Maginot Line

Konečně slunce. Ačkoli na MAGINOT LINE, slavné 8c Bena Moona – později snižené na 8b+ nebo 8b+/c, jak kdo to uvádí, je teplo příliš – a dusno. Rozlezem se v 6c+ a Mráza

za hned zkusí on sight GRADIVU 8a+, jejíž šest prstolamových chytů je dobře patrné z podlahy. Ale kruté se spálí. 8a+ na osm kroků je prostě darda... až dardissima. Tomáš se cítí poražený a skleslý, ale nechá se přesvědčit, že Maginot Line nepoleze přece on sight, že to bude jiné. A bylo. Mráza klel. Na bouldry přece jenom nejsme připraveni. Plafond, jak to nazývají Francouzi, je v podstatě jen šestimetřová střecha. Kroutíme hlavou, jak takové nic mohlo někdy patřit do pokladnice světového lezení. No ale patří tam stále, a je ho proto třeba vylézt! Ačkoli vedle dnešních megalinií vypadá směšně skrčený.

Tom udělá tak tak na nějaký pátý skok boulder a ani pořádně nezkusí kroky nahoru, nevěří si. Přesto již druhým pokusem zadrží klíčový skok a pochopitelně v dalším kroku spadne. Nedopiluje ho a spadne v něm znovu, a poté ještě jednou. Pak teprve změní pozici nohy v silovém průtlaku do bekhendu a naděje na RP se znovu zvedá nad nulu (ačkoli síla už klesá pod ni). Veškeré Mrázovo počínání dole sleduje vítěz ve Světovém poháru 2000 v boulderingu Pedro Pons. Říká nám: „To je třeba lézt jenom na čtyři expresky, ne na pět.“ – Podíváme se pořádně na výšku střechy a opáčíme: „Tři budou stačit.“ Mráza tedy sebere síly a pátým pokusem během jednoho odpoledne tvrdé prstové bouldry ve střechě s vyčeněnými zuby vydrťí! A hodnotí: „Jestli je TALK IS CHEAP jenom 8b+/8c, tak tohle je 8b+ hardcore. Boulder je stejně těžký jako v Talk is cheap, ale cesta v Ospu je delší, je v ní víc těžkých kroků. Talk is cheap bych klidně dal lehčí 8c.“

Já si vychutnávám druhým pokusem SPI-NOZA INCUELE HEGEL (nebo tak nějak) 7c+/8a, samozřejmě i s pověstným netopýrem. 8a bez netopýra není vylezené. Mráza je už totálně na šrot a z netopýra vypadává, takže tohle lehčí 8a nemá flash vylezené...

Pedro Pons

„Nejsem standardní typ lezce, měřím 168 centimetrů a vážím 64 kilo. Salavat Rachmetov, to je ideál. Ale bouldering jsem vyhrál, nevím, jak to. Ovšem, když jsou dlouhé přešahy po oblínách, tak končím. Ale vždycky to zkusím. V tom je rozdíl mezi mnou a Danim (Andradou), ale když přijdou na řadu lišty, pak přichází moje chvíle. Mám možná od přírody silné prsty na lišty, ale ne na dířky. Action Directe jsem před pár lety zkoušel a natáhl jsem si v něm prst a už to nikdy zkoušet nebudu. Včera jsem zkoušel poprvé variantu Plafond (Maginot Line) Superplafond a druhým pokusem jsem spadl ve výlezu z Terminátora. Ty chyty jsou ale tak hlad-

ké, že to se teď nedá udržet. Před lezením Superplafondu jsem zkusil on sight Terminátora 8b, ale spadl jsem v posledním nátku ze šikmých lišt, ale to je klíč i pro Superplafond. Přesto si nemyslím, že Superplafond je 8c+. Ben Moon řekl v devadesátém pátém, Maginot Line 8b+, Superplafond 8c. Za staro kolo ... 8c+ v Ospu je těžší. Budeme teď s přítelkyní měsíc ve skalách. Nějakou dobu ve Francii, a pak se těším do Cresciana ve Švýcarsku na bouldry.“

Doustevník Annot

V rest day přejíždíme do vybájeného Castillonu a zastavujeme se v Annotu, písčivcové oblasti nad městečkem Les Scafareles. Nacházíme krásné rokle se skalními hnízdy a jeskyňkami jako stvořenými pro poustevníky. Bizarní písčivcové balvany a domky do nich napůl vtesané. Zato masiv oblasti jsme pozorovali jen z uctivé vzdálenosti. Útes jako v Labáku. Sice prý množství vytrvalostních cest, ale kdo by ve Francii hledal písek. Pokračujeme do Castillonu. V Mentonu se vydáme do údolí na sever od moře a nad druhým starým opuštěným viaduktem u cesty zastavujeme. Podejdeme ho a přesně podle článku Míši Drlíkové v M 3/00 jsme pod skálou. Oblast je totiž v pohodě vidět naproti silnici, ale už několik lidí se vrátilo jen proto, že si k ní nedokázalo najít cestičku hustým křovím.

Báječný Castillon

Samota, bičující vítr a dešťové přeháňky po oba dny. Cesty vlhké, z krápníků kape studená voda za tričko a na kalhoty. Lezeme tvrdě. 6b+ jsou nádherné vytrvalostní cesty, ve kterých nám „nabíhá“ a Mráza je hodnotí jako „skvělé na trénink“. 6c+ už označujeme jako „dardissima“. 7a+ i sám Mráza stupňuje na „dardissimu brutalis“ a výš to už je prostě „brutus ukrutus“. Je třeba vyhledávat tyhle nové oblasti, které otevírají anebo v nich lezou špičkoví závodníci, neboť to je vysoká škola lezení. Jednoduše řečeno s klasikem: „To sú onsajty“. Hlavní věci, kvůli kterým jsme přijeli, Mortal Combat, Ultimate Doom, Carnage jsou mokré. Navzdory tomuto handicapu se Tom pouští do ULTIMATE DOOM 8b+/c. Celá první polovina za asi 8b je vlhká až mokrá. Mráza cpe do děr kapesníky, ponožky, ručník a druhým pokusem skutečně odbouldruje spodek a dostane se až do klíčového místa pod vrcholem. Na špatných kapsičkách si čistí a suší boty, utírá ruce do kalhot a jde do toho – mokrá stup a je dole. Tak blízko vrcholu se nedá vzdát. Zkusí to ještě čtyřikrát, než se smíří s faktem, že cesta v podstatě stále víc zatéká. Heroické výkony nás stály takřka všechno magnézium.

Po dvou dnech se skrz mraky konečně prodírá slunce. Vybíháme na historický via-

dukt a pohlížíme k moři. Město Menton vtéká do údolí jako červená řeka anebo lépe červený mořský záliv. Kdyby netekly domy, teklo by sem moře.

Návrat do Voley bez Mg a tvrdé on sighty

Mážo došlo. Je pátek, slunce neskutečně pálí... a ve skalách celý den NIKDO! Sbíráme kuličky magnézia zatoulané v písku pod cestama. V lehkých krocích si nedovolujeme mážovat. Jenomže co jsou to lehké kroky? Když se na velkých hladkých oblinách v 7a tvoří pod dlaní kaluže potu. Lezu SHAO-SHING 8a a ve střední části bych si tak rád namážoval, ale nemohu. Šetřím těch pár drobných kuliček v pytlíku na závěrečný bouldr. Nesmím tam spadnout, neboť kdybych spadl, nebudu už mít magnézium na další pokus. Nespádnul jsem. Mráza SHAO-SHING flashl a hovoří: „Pro mě jako závodníka má větší hodnotu flešnout takovouhle cestu, než vylézt nacvičený Maginot Line.“

Pak opět sbírání magnézia a Mráza jde na LE EMPIRE DES SENS 8a+ (průvodce píše dokonce 8b). Je vidět, jak se zaťatými zuby drtí v zalomených prstech malé chyty totálně nadoraz. Odbouldruje to celé! Tomáš září štěstím: „Konečně mi to vyšlo. Konečně se mi podařilo jít na max a mít i trochu štěstí.“

Večer přijíždějí Pražáci. Je veselo a bude i magnézium! V sobotu nastupujeme už zřána. Mráza si čte ve staré Montaně o Havlíkovi a ptá se: „Rostó, co je to ta Grotoska?“ Vybavuji si malou jeskyňku a hned si ji vyrazíme prohlédnout. Klenbou tři až čtyři metry nad zemí vede krásné akrobatické 8a+. Mráza ho nekompromisně onsajtné. Francouzsky se to píše GROTESQUE 8a+. Byla to taková hezká tečka...

Aktéři:

Tomáš Mrázek: Rock Pillars, Ocún, Van Gansewinkel, MLO.

Rostá Tomanec: TRIOP, TJ TŽ Třinec, Kosport Třinec, Singing Rock.

Rostá Tomanec

v Brně

JERRY MOFFATT

Čekání na Moffatta

„Nikdy jsem skutečně nepracoval, snad proto, že jsem nikdy skutečně pracovat nechtěl. Zajímalo mě jen lezení.“

J. Moffatt

Je 20. dubna, něco po poledni. Stojíme s Jurou na vídeňském letišti, v ruce ceduli JERRY MOFFATT. Poznáme ho? Letadlo z Manchesteru má zpoždění. To nám to pěkně začíná...

Konečně. Opálená postava ve sportovní bundě. Krátce se představujeme, stisk rukou, mimoděk mu koukám na prsty. Ten chlap má jeden prst jak já dva.

Jdeme k autu a pomalu se dáváme do řeči. Děšť okomentoval Jerry tím, že vždycky když je v Rakousku, tak pořád jen prší. Ukazují mu poslední Montanu s upoutávkou na jeho přednášku s tím, že by mohl poznat toho člověka na obrázku. „Správný chlapík, že? A jaký má svaly!“ řekne legenda a upřímě se rozesměje.

Potom se ptá, jak dlouho pojedeme a jak se jmenuje naše hlavní město. Před pár lety se tam stavoval cestou na písek, kde točili přeskoky pro pořad High-Five. Vzpomíná, že se mu v tom městě líbilo, ale už zapomněl jeho jméno. Už už mám na jazyku, jestli je hlavním městem Británie Glasgow nebo Londýn, ale radši toho nechám.

Řeč se stočí na Hubery a na jejich poslední cestu ve Valley (M1/2001). Pro Jerryho to není nejtěžší, co bratři přelezli. Podle něj jednou za dva roky Huberové udělají novou cestu v Yosemitech, nechají se při tom nafotit profíkem a článek nabídnou všem časopisům. Není to extrémní lezení, jenom hodně fyzické dřiny. Prostě nutná promotion...

Moffatta spíš zajímají hranice jeho vlastních možností. Cenou za to je neustálá nutnost trénování, v průměru čtyři až pětkrát týdně. Taky proto pořádá přednášková turné jen občas, maximálně čtrnáct dní v roce, a to ještě ne v kuse. Články až na výjimky nepíše – nemá to zapotřebí.

Trošku si rýpnu a ptám se ho na popularitu. Musí být příjemné, když ho lidi znají. Bez okolků souhlasí. Nemá s tím ale problémy, doma jsou lidé konzervativní a odměření, a ani v „živiálnějších“ Státech jej mnoho lidí neotravuje. Není prostě tak známý jak Madonna.

Opouštíme Vídeň, Jerry je unaven. Omlouvá se s tím, že přiletěl z Utahu, doma spal čtyři hodiny a zase odlétal. „K čemu potřebuješ při takovém životním stylu dům?“ ptám se. „It is good to have base camp.“ Kapky vody se rozbíjejí o přední sklo automobilu, stěrače se monotónně pohybují a muž, v němž Güllich viděl nejlepšího lezce své doby, usíná.

Ať si dáchno, chlapec. Taky to nemá jednoduchý. Budíme ho až na hranici. Ospale kouká z auta a podivuje se rozlehlé celnici. Vysvětluju mu, že opouštíme EU. Míjíme Pálavu a já ukazuju na vápencové skály. „Lezení nic moc, ale dobrý víno. Nejlepší je to na podzim. Přijedeš vlakem, trošku si zalezeš, potom nějaký víno a dlouhá cesta zpět na vlak. Další den je vždy zaručeně „Day Off“.“ Chápavě přikyvuje. Tak s tímhle člověkem bude večer v hospodě ještě veselo.

Kdosi volá, že beseda v rádiu se odsouvá až na pátu. Tlumočnick je na cestě. Když jsme opouštěli Vídeň, právě vyjížděl z Rozvadova. Kecáme o všem možným, asi tak ve stylu „auta, ženský,

Kdo je Jerry Moffatt?

Tento britský skalní lezec, kterému je dnes 38 let, patřil v osmdesátých letech mezi nejlepší sportovní lezce světa. K lezení se dostal přes kamarády ze školy a brzy mu nadobro propadl. V sedmnácti letech opustil školu a sponzorovaný přívětivým systémem státní sociální podpory v nezaměstnanosti se věnoval téměř denně svému koníčku – lezení. K jeho lezeckým skalpům patří řada těžkých on sightů jako například vyhlášená cesta „Phoenix“ (5.13a) v Yosemitech a „Pol Pot“ (7c+) ve Verdonu v roce 1984. Z výčtu jeho nejtěžších prvovýstupů na ostrovech připomeňme „Masters Wall“ E7 6b z roku 1983, „Renegade Masters“ E9 7a z roku 1995 a „Evolution“ za 8c+ ze stejného roku. Kromě ježdění po světě a opakování těžkých cest se Jerry koncem osmdesátých let také úspěšně účastnil lezeckých soutěží.

politika. "Jerry se přiznává, že už se jednou málem oženil, ale jeho družka mu chtěla zakázat lezení, tak to vzdal. Děti by chtěl, později.

Přijíždíme do Brna a protože máme ještě chvíli volna, jdeme na kafe a pak se „lízmem štatlem“. Pár pověstí, ukazují kde jsem zapíjel státnice a kde se budu ženit. Trocha žité historie. Brno se mu líbí. Hmm, jak asi musí vypadat Sheffield? Domlouváme případnou spolupráci s Montanou. Cestou k budově rozhlasu mě napadá: „Ty, Jerry, měli jsme se jít kouknout do nějakýho horolezeckýho obchodu, tady je všechno levnější. Ty už ale asi nic nekupeješ, co?“

V diácích se objevily jak snímky z úplných Jerryho začátků, z toho, jak bydlel před svou první cestou do USA v jeskyni a tři měsíce jenom boudroval, nebo z lezení na jedné z prvních boudrovek v Británii s Benem Moonem. Na snímcích se objevil i Wolfgang Gullich, jak visí za jeden prst na centimetrové liště a dozvěděli jsme se, že Gullich měl právě díky tomuto cvičení neskutečně silné prsty. Tak takhle na to musíte, pašáci.

Tajemství Jerryho síly nám bylo také vyraženo. Jsou to kilometry shybů na lištách.

Když Jerry přijel poprvé do Yosemite, tak tam 3 týdny boudroval, potom se s kámošem pustili do „The Nose“ a za den ho vy-

Zleva:
R. Tomanec,
Jerry,
M. Černošek,
T. Kysilka

„Máš pravdu, já už mám všeho víc než potřebuju, každý rok musím něco rozdat.“

Krátce se loučíme, letmo stisknu ocelové svěráky a jdu domů. Cestou přemýšlím o tom, že ten Moffatt je docela normální člověk.

Tomáš Roubal

Pár slov k přednášce

Jerryho pojetí přednášky probíhalo podle příjemného schématu. Bloky diáků, na kterých byly „katalogové“ lezecké snímky z nejrůznějších koutů světa a které doprovázela vhodně volená muzika (kterou se ovšem nikdy nepodařilo pustit a stopnout ve správnou dobu), byly střídány bloky se snímky, které přiblížily divákům Jerryho lezecký životopis. Tyto snímky Jerry komentoval a komentář byl pohotově překládán do češtiny. Překlad sice nebyl zcela bezchybný – mimo jiné se z cesty s názvem „Liquid Amber“, což lze přeložit jako jasný nebo průzračný jantar, stal „Likvidátor“ – ale zkuste si to sami, hodinu a půl překládat pro sál plný lidí.

lezli. Přitom Jerry zjistil, že bouldering je lepší zábava než bigwally a už se nikdy do žádného jiného nepustil.

Asi nejzajímavější zprávou byla informace o opicích odkudsi z Asie, které za banán vylezou free solo cestu za 7b a určitě by byly schopny vylézt i těžší (kdyby ovšem byli schopni hošani dopravit banán do nějaké těžší cesty).

Kdo neviděl, ať lituje.

Ten, kdo by se domníval, že přednáška byla jen o diácích a o „mistroví“, ten se přepočítal. Byla to zároveň kulturní událost, při které mohl člověk potkat spoustu kamarádů a známých, které dlouho nebo krátce neviděl. Po přednášce se většina přítomných diváků odebrala do nedalekých pohostinství, aby v družné debatě s přáteli probírala dojmy a postřehy z proběhnuté show.

Inu, byla to událost.

Zbývá jen poděkovat organizátorům – časopisu Montana a firmě van Gansewinkel za tento jedinečný zážitek.

Dušan Janák

Bouldering v Evropě se může zdát okrajovou záležitostí, není moc míst, kde se mu dá věnovat, kromě Francie a Švýcarska. Naproti tomu v Americe existují pro bouldering nespočetné možnosti. Je tady velice populární, neboť můžete naplno bouldrovat celý rok a nové oblasti se objevují jako žízy po dešti. Dvě neznámější z nich jsme navštívili a můžeme říci, že jsme ani nepomysleli na to vytáhnout lano a expresky z našich batohů, ačkoli vedle stály stěny s normálními cestami. Neváhejte, kupte letenku do L.A., nabalte jen lezečky a pytlík a leťte, stojí to za to.

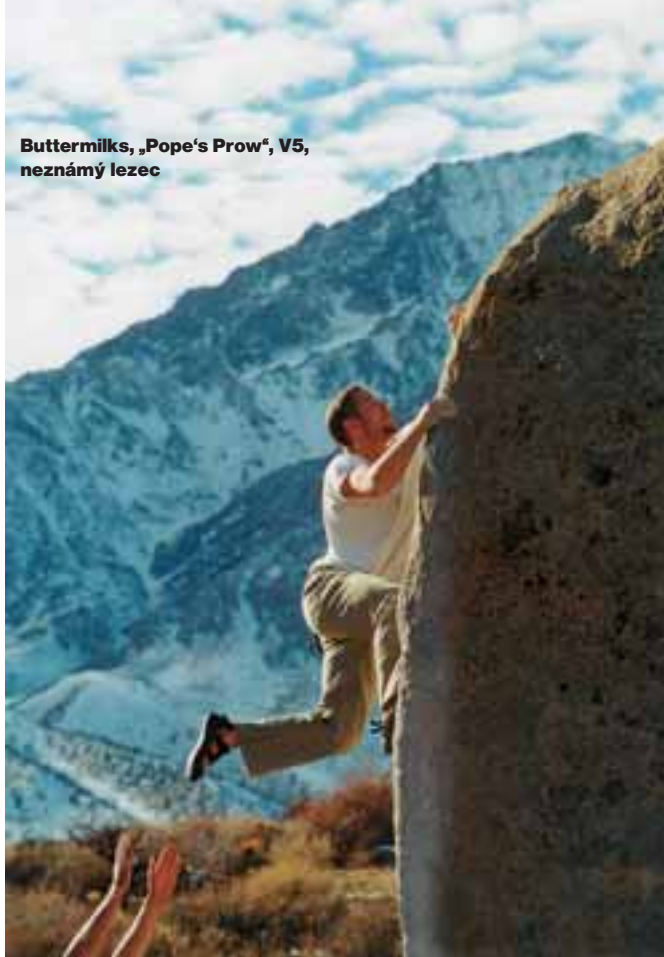
HUECO TANKS

Západní Texas, 30 mil na východ od El Pasa!

Když se řekne Hueco Tanks, představte si poušť, indiánské kresby, levné pivo, tequila, mexická kuchyně, barevné západy slunce a hlavně, najdete tady překrásný svět mezi tisíci kameny, roztroušenými široko daleko. Obrovské převisy, rajbasy, traverzy, kousavé lišty, stisky, dírky, co je libo. Jedno je jisté, vaše kůže na prstech bude trpět.

Hueco Tanks je jedinečné tím, že uprostřed pouště se jedinečně drží voda, proto

Buttermilks, „Pope's Prow“, V5, neznámý lezec

BOULDERING V AMERICE

Hueco Tanks, vjezd do parku West Mountain

známky osídlování sahají do daleké historie. Piktogramy dokreslují divoký indiánský život před tisíci lety. Lišky a kojoti tu dávají dobrou noc.

Vývoj boulderingu zde začal na přelomu 70. a 80. let. První nájezdníci Mike Head, Bob Murray a John Sherman zanechali své stopy v podobě několika stovek bouldrů. Bouldry jsou označeny ve stupnici „V“, která vznikla právě v Huecu. Po nějaké době Sher-

man osiřel a zůstal jediným aktivním bouldristou v oblasti.

Po vydání průvodce se bouldering stal v Huecu populární a park začali navštěvovat lezci z celého světa. Mezi nimi také hvězda boulderingu Fréd Nicole, který zde jako první otevřel stupeň V13, CROWN OF ARAGON, a poté V14, SLASH FACE. Crown of Aragon má několik opakování, Slash Face zopakoval jen Sharma. Park začalo navštěvo-

vat hodně lidí, nejen lezců a některých z nich dostali „prima“ nápad pomalovat indiánské kresby. Proto byl park na čas uzavřen. Nyní se ustanovila pevná pravidla pobytu a před dvěma lety byl opět otevřen.

Hueco tvoří tři kopce a oproti dřívějšíku je volný pohyb omezen na jeden z nich a na další dva můžete lézt pod dozorem „pionýrského vedoucího“, což jsou lezci z El Pasa. Tzv. túra je organizovaná každý den, kromě pondělka a úterka. Kempovat můžete přímo v parku za několik dolarů nebo nedaleko parku, kde jsou dva levnější kempy. Boulderingová sezóna trvá od listopadu do února.

Jeli jsme sem strávit jen asi týden a zůstali měsíc. Co dodat, kůži novou nekoupíš, hurá Mexico!

BISHOP

100 mil jihovýchodně od Yosemite leží překrásné malé městečko Bishop. Všeci Amíci nám říkali, ať do Hueca nejezdíme, že teď se bouldruje v Bishopu, a protože Amíci jsou „cool“, tak jsme je neposlechli. Chyba! Až počasí nás zahnal do Kalifornie. Už když vjíždíte do Bishopu, vidíte spoustu lezeckých krámků a kaváren, kde tráví své volné dny

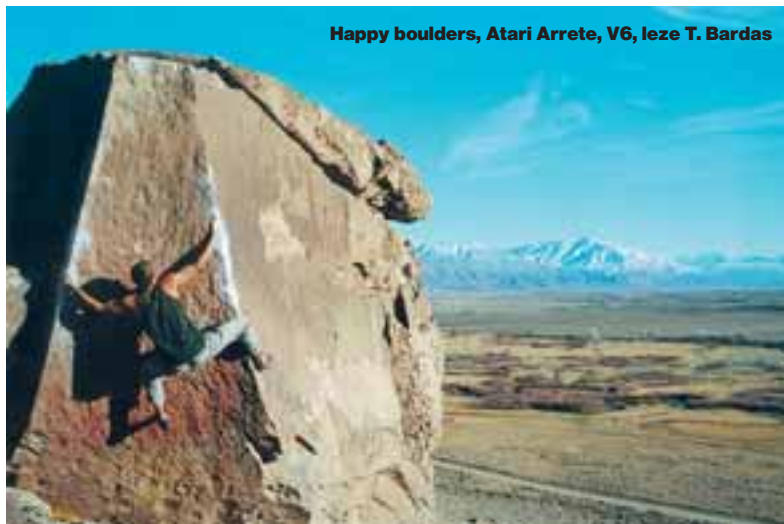
lezci z celého světa. Všude okolo vás se tyčí nádherné hory, takže na své si tu v zimě přijdou lezci, turisté, lyžaři i cyklisté.

V malém údolíčku směr východ od Bishopu najdete Happy a Sad boulders, což je vyvýšina. Bouldry jsou hodně převísle a volíte nahoru nebo do stran po dírkách a lištách. Tyto oblasti jsou čtyři roky staré,

a nejtěžší je MANDALA V12, která má zatím jen tři přešlezy a BUTTERMILKER V12. Přes zimu, tak jak to někdy bývá, nasněží a šutry pokryje bílá čepice.

DRUIDSTONES

Další v okolí jsou DRUIDSTONES. Nic pro skalkaře – čtyřicet minut ostré chůze do

Happy boulders, Atari Arrete, V6, leze T. Bardas

takže se tam pořád něco nového čistí a objevuje. Obtížnosti bouldrů leží mezi V0 a V13.

BUTTERMILKS

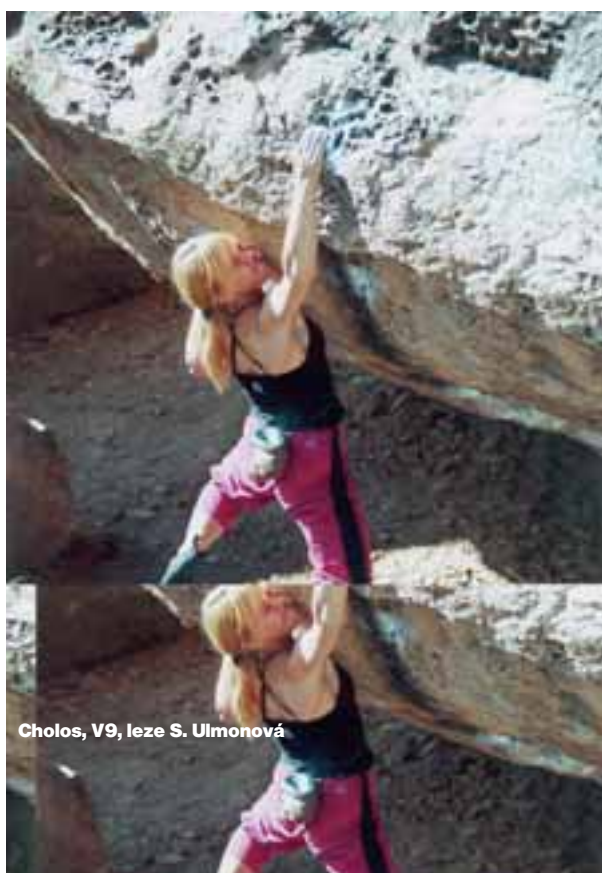
Pokud máte rádi žulu, kousavé ostré lišty a chcete žasnout nad kosmickými bouldry Chrise Sharmy, pak na západ od Bishopu leží Buttermilks.

Buttermilks se skládá z několika oblastí, z nichž nejnámější je Peabody boulders. Obrovské šutry uprostřed louky. Kolem vás jsou panoramata zasněžených čtyřtisícovek. Oko bouldristy nezůstane suché. Nejnámější

kopce. Bouldrujete však v borovicovém lesíku s překrásným výhledem do údolí.

Ostraváci se zde budou cítit obzvlášť jako doma, neboť se kempuje na takzvané Haldě a pozor – ZADARMO! Svá špinavá a bolavá těla z boulderingu můžete vyprat v horkých pramenech v okolí.

První dny jsme strávili zmateným pobíháním od šutru k šutru a zkoušením všeho, protože vše vypadá moc hezky. Nakonec jsme si vybrali a vylezli spoustu hezkých problémů. Nejlepší čas na bouldering je opět listopad až únor.

Cholos, V9, leze S. Ulmonová

Simona Ulmonová

Foto: T. Bardas,
S. Ulmonová

Zatím jsme vylezli:

Tomáš
(pro zlomenou ruku
začal lézt až v Bishopu)
■ V9/10 (7c/c+)
SOULSLINGER
■ V10 ENTER TO
DRAGON

Simona

■ Hueco – V9 (7c)
GLORIA
■ Bishop – V8 (7b+) bez
názu OS
■ několik V8
■ V9 CHOLOS
■ V10 (7c+)
SLOWDANCE

Nedá mi to sa nepripojiť k tým, ktorí už o Mont Blancu písali. Určite mi dáte za pravdu, že je to nádherná časť Alp.

Chata Le Cosmiques je poloprázdna. Ubytujeme sa v izbe podľa času budíčka – 2.00 hod.

Po jasnej noci je terén betónový, takže väčšinu výstupu na Mont Blanc cez Tacul a Maudit šlapeme s lyžiami na bágloch.

Po vrcholových snímkoch sa podľa plánu púšťame do zostupovania na Vallotku. Asi po sto metroch ma zarazí v ďalšom postupe myšlienky: „Do frasa, čo poviem

doma, že som preniesol lyže cez vrchol Mont Blancu?“

Chvílu stojím a rozmýšľam. Z vrcholu som videl lyžiarsku stopu do severnej steny, kadiaľ vedie odvážny zjazd. Ak sa nevrátim, tak si to budem vyčítať hádam až do smrti. Volám na kamoša a vraciam sa naspäť na vrchol. On traverzuje do steny priamo z hrebeňa.

Na vrchole stojím úplne sám. Vôkol mňa vidieť hádam všetko, čo možno. Fúka čerstvý vietor. Pripínam si lyže, chvíľu ešte stojím a rozmýšľam. Cítim rešpekt, ale viem že po prvom oblúku opadne. Vyrážam. Úvodné oblúky sú vyslobodením z myšlienok a zjazd sa v premrznutom tvrdom snehu stá-

va skutočnosťou. Adrenalin v krvi stúpa úmerne počtu prekonaných trhlín, serakov, strmých zjazdov a traverzov. Pod nami sú obrovské ľadovcové prahy a skalné steny. Tie si však uvedomujeme až si na Bossonskom ľadovci podávame ruky so šťastným pocitom v duši. Pokračujeme ďal v nekonečnom zjazde okolo chaty Gr. Mulet. Sneh je už mäkkší, ale stále si vychutnávame posledné oblúky pred letnou sezónou. Na Aguille La Plan konštatujeme, že nám to celé trvalo desať krásnych hodín zaliatych slnkom v ľadu a snehu.

Na druhý deň sa v Chamonix prebúdza do sychravého upršaného rána. Sucho konštatujeme „když to umíš, je to hračka“, sadáme do auta a fičíme smer Spiš.

Rumpel

Zjazd

Tak se mi podařilo po dlouhých létech snění a plnění prasátka s nápisem HIMÁLAJ dostat se do oněch posvátných končin a... No s pravdou ven, Himálaj to zase nebyl, a tak opět frčím po dálnici přes půl Evropy do Chamonix, kde...

Jsem rád, že jsem nakonec do Chamonix nejel, podmínky tam prý za moc nestojí. Vždyť v těch Tatrách je tak krásně!

Úvodních vět posledního typu se na stránkách Montany moc neobjevuje. Možná se hodně lidem zdá, že o Tatrách není co psát. Možná mají pravdu. Možná...

Jen tak, zábava

Pátek:

Příchod na Zbojandu. Cestou proklínám své milé pásy, které si daly tu práci a s neoblomnou pravidelností se celou cestu na chatu staraly o posílení mých dolních končetin. Jak se mi podařilo zjistit, na mokré pásy se velice dobře lepí čerstvý, mokrá sněh, což má za následek bakule sněhu nalepené na lyžích a zvýšení hmotnosti lyže minimálně o 3 kg (klidně bych souhlasil i s názorem 10 kg). Adrenalin stoupá. Vypadalo to, že lyže již doslouží a budou i s pásy odpočívat někde dobře omlácené o tatranskou žulu. Kupodivu přicházím na lyžích až na chatu.

Od „anděla“ (slovenské děvy) se mi podaří vypůjčit si parafín a naplácat ho v řád-

né vrstvě na odporně modravého tuleně. Konečně si začínám všimnout, že je dnes vlastně krásně a svítí slunce. Sněh je rázem bělejší, Tatry tatrovatější, teď se už jenom rychle ubytovat a prchnout na zářící svahy.

Kniha túr

Soloskialp mne dohání k zodpovědnosti a rozhoduji se také zapsat do knihy túr. Co

tam ale napsat? Copak já vím, kam vlastně vyrazím, copak já vím, jaké kde budou podmínky na lyže? Velice zešíroka proto popisuji oblast, kde tak asi budu a už mizím z chaty ven.

Cestou na Svišťák velebím objevitele parafínu a zanechávám za sebou jenom hlubokou rýhu klikatící se dolů do doliny. Hlavou se mi honí různé úvahy typu nesmrtnosti

brouka. Převažující je však úvaha, že nahoru to trvá minimálně 5x tak dlouho jak dolů. Stehenní a jim podobné svaly si opět prožívají šok a jen stěží s nimi navazují komunikaci na té úrovni, aby můj sjezd hlubokým, těžkým sněhem vypadal elegantně. Hop, hop, hop, pár přeskoků a vydýchat. Přemýš-

lím, jak někdo může sjet Everest, takový člověk přece nemůže mít nohy, ten musí mít hydraulické protézy. Konečně se mi však daří vyladit rytmus a cítím, jak se mi zvyšuje hladina omamných hormonů v krvi.

Dvacet minut slávy

Asi tak dlouho trvalo, než jsem se prohrabal naproti na osluněný svah a sjel ho. Nic nevšedního by na tom nebylo, kdyby v protějším svahu nestál borec s foťákem a neříkal mně, jak a kde mám jet, aby ty fotky do katalogu firmy XYZ vypadaly k světu. To jsem se nechal uvrtat do pěkného svahu! Jak jsem si tak prohrabával cestu vzhůru, trhlinky ve sněhu okolo me ne mi něco říkaly, ale raději jsem nechtěl vědět co. Přece mu teď neřeknu: „Hele, tady to se mnou asi ujede, raději se vrátím.“

Sjezd to byl pěkný, doufám, že fotky vjdou a dostanou se taky někdy k mým zrakům.

Odfřel jsem dolinou o žleb dále, kde jsem potkal vyšlapanou stopu od lyží. Samozřejmě nevyužit prošláplou stopu by byl hřích. Připlácnul jsem pásy a hurá vzhůru na Prielom. V závěru potkávám dívčinu (tady je dnes nějak nezvykle moc ženských, pěkná změna v Tatrách!), která mně tak krásně ulehčila cestu nahoru. Očividně se jí v tom sněhu moc nedaří, a tak rychle valím nahoru, abych ukázal, jak to dolů šmydlím já! Ovšem, pánové! Ten sníh není to, co to bejvávalo! Lyže se nepříjemně koušou, střídá se

hluboký sníh s plotnami a já začínám spíše naplno řešit svou jízdu než ukázkou publiku. Jaký rozdíl oproti Svišťáku, kde je to ladné hop, hop, hop.

Po svačince na chatě ve čtyři hodky si jdu ještě šlápnout další žlábek v pořadí vlevo od Prielomu. Brzy zjišťuji, že na lyžích to naho-

ru nepůjde a tak prkynka putují na batoh a se zbraní v ruce začínám nabírat výšku. Jen co noha nohu mine. V nohách už začínám cítit dnešní dlouhý den, ale vidina pěkného sjezdu mne pořád táhne hore. Cestou se snažím zapamatovat, kde jsou nafučené sněhové desky a dělám si do sněhu značky (pěkná blbost! Po prvním oblouku později všechny mizí pod sypajícím se sněhem). Zabrán touto „zodpovědnou činností“ se konečně dostávám do závěrečných partií, kde už se rozhoduji píchnout lyže do sněhu. Strach z desek a převějí v sedélku, které vidím nad sebou, mně už nedovolí jít výše a i nohy mi dávají za pravdu.

Začíná „vrcholový“ rituál: obléknout, utáhnout boty, zabřítit oči, vymočit, a hop dolů. V úzkém průjezdu mezi skalkami, kde sklon může mít tak okolo 55°, nepříjemně pociťuji délku svých lyží – to když v závěru některých oblouků končím špičkami zapíchnut do skály. Tento problém okamžitě mizí při výjezdu ze žlabku, ale adrenalin teprve začíná stoupat. Vidím, že sníh má tady opravdu dobrou tendenci klouzat se dolů rychleji než já, a tak se rozhoduji pomoci mu v jeho činnosti, dokud je ještě pode mnou. Projíždím tedy celou horní část žlabu a hned napoprvé se mi daří uřezat krásnou desku, která mi otvírá část cesty dolů. Tuto praktiku ještě několikrát opakuji a po 15 minutách snažení jsem dole. „Droga“ začíná působit a já v příjemném rozpoložení dojíždím na chatu.

Sobota:

Do knihy tūr dnes píšu: Ski, Priečne sedlo, Sediello, Javorová dolina a zpět. Čas návratu dávám klasičky na 18.00 (to abych se ještě před večerí v sedm stačil dát do gála).

Dnes už dobře vyspán startuji okolo půl desáté přes Strelecké pole v něčích stopách ve zvoleném směru. Pod Javoráky narážím na patky lyží sympatické dvojice Slováků – Maťo s Luciou. Za Luciou se jde velice dobře, přesto jsem se rozhodl taktně převzít stopu. S radostí přijímám fakt, že máme část společné cesty až do Sediella. Zejména jsem tuto skutečnost uvítal při sjezdu z Priečného sedla. Sníh zde visel na ledové plotně a asi každý by na něm poznal, že už se těší dolů do doliny. Maťo mi půjčil svůj pípák, takže to bylo trochu příjemnější. Začala se opakovat včerejší procedura – uříznout, skočit, nechat ujet. Pár lavinek poodjelo a cesta pro dnešní den byla volná.

Na Sediellu jsme se vydali každý opačným směrem – oni již zpět na chatu, já ještě natáhnout dnešní trasu. Svah do Javorové doliny byl s výjimkou dvou žlábečků docela bez sněhu – zvolil jsem si samozřejmě ten bližší. „Droga“ jde do krve. Sjezd pod stěnou Javoráků je nepopsatelný, dokonce jsem se dokázal v pohodě přenést přes nové zářezy ve skluznici, což je u mne jindy dost neobvyklé. Ticho, prostor bez lidí, parádní sníh, krásný rytmus.

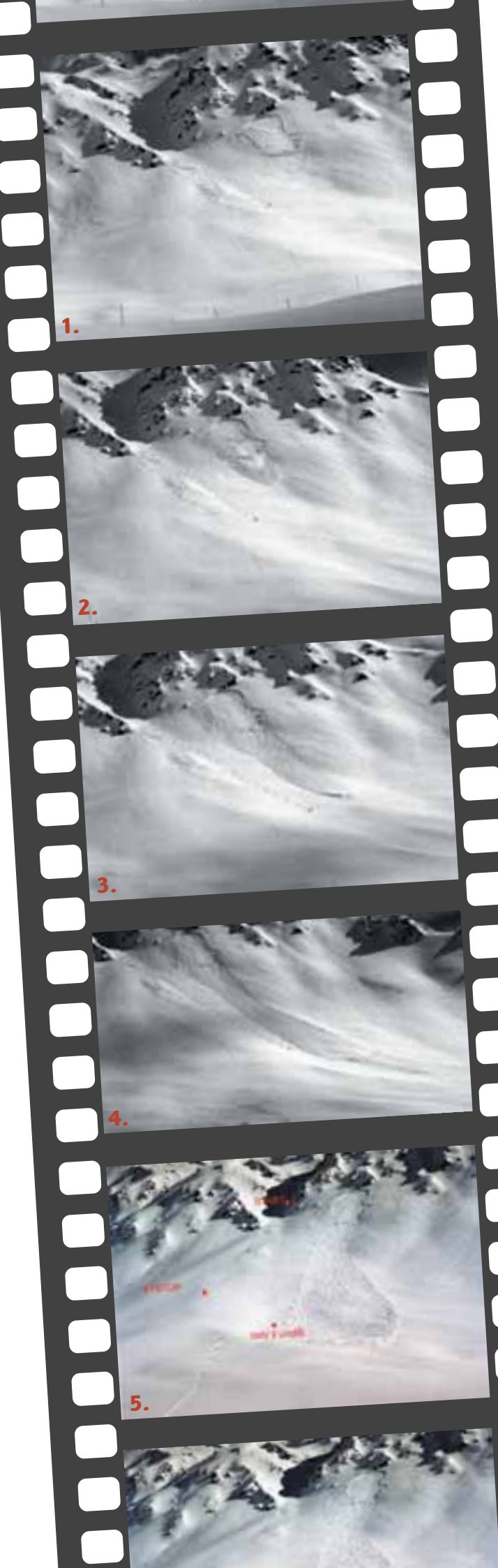
Cestou zpět jsem začal marně vzpomínat na parafín, který už dávno není na pásech, ale ve včerejší a dnešní stopě. Sníh se tedy začal opět nepříjemně lepit, ale dnes mně to nemohlo pokazit náladu. Za hodku a půl jsem už zase na dalším ze sjezdů. Z Priečného sedla mám nejdelší dnešní sjezd, po Javorové dolině druhý nejpěknější. Tlačím se pořád vlevo a podařilo se mně sjet až dolů na turistický chodník. Cesta na chatu, to už bylo jiné kafe, pořádná rána pod pás! Jak mám jít nahoru, když už nemůžu? No, skousnul jsem poslední útek mezi zuby a s teorií „čím rychleji, tím dříve“ pelášil na chatu. (Jak krásně by se teď šlapalo za Luciou!)

Neděle:

Jeden žleb a dost! Vydal jsem se s Tondou do Malého Závratu a do vedlejších žlabů. Počasí však již nebylo moc motivující, pásy už nedržely, jezdily hnusně mokré lavinky, byl jsem už „hotový“. Ze Závratu jsem už zamířil na chatu.

Zničený a spokojený házím věci do bágla a s pořádnou kapkou krkolomnosti sjíždím až na Hrebienok. Mířím s parádním víkendem v kapse domů. No nejedte do Tater!

Roman

Lavina

...nedávno jsem lyžoval v Matrei. Jak jsem tak jezdil na kotvě pořád dokola asi do těch 2.500 m n.m., viděl jsem kluka se snowboardem jak se sápe na kopec. Trvalo mu to přes hodinu. Pak jsem měl to štěstí vidět moment kdy vyrazil dolů. Slastný to okamžik. Společně s ním vyrazila malá lavina. Vlek zastavil a všichni ztuhli. Všimnul si jí teprve když byla pár metrů vedle něj a rychle změnil směr. V lavinách se nevyznám a netuším, zda mu takhle mohla zkomplikovat život, jen jsem si představoval jak ho půjdeme vyhrabávat.

Nic se však nestalo a já to nafotil...

Jiří Pertl

- 1.** Lavina startovala prakticky současně, on byl zpočátku rychlejší.
- 2.** Handicap se vyrovnává...
- 3.** lavina jde do vedení...
- 4.** ...a ukazuje sílu a rychlost.
- 5.** Člověk vítězí nad přírodou a přitom se skvěle baví.
- 6.** Odfrčel však do údolí a nikdo ho nikdy neviděl.

GOSAUkAMM

Oblast Gosaukamm mi před dvěma lety pomohl objevit můj starší kamarád. Od té doby je to pro mě taková „domácí“ oblast, kam se člověk může uchýlit v době málo příznivého počasí a tehdy, když není moc času na dlouhé výpravy, nebo se zde vyplatí zastavit při zpáteční cestě z větších kopců a aklimatizovat se na zeleni luk, ze kterých vyrážejí šedožluté štíty. Celý hřeben je divoce rozeklaný a spolu s jezery na severní straně a horskými loukami na straně jižní vytváří specifickou přírodní kulisu. Gosaukamm je také málo navštěvovaný. V oblasti nejsou turistická střediska. Pouze několik malebných chat, roztroušených na loukách pod jižními stěnami, obhospodařují přátelští chataři, zpravidla horolezci či sympatizanti s tímto sportem.

Dalo by se říci, že celý Gosaukamm leží tak trošku ve stínu zájmu horolezců o masiv Dachstein. Ten se zdá být díky své téměř 1.000m vysoké jižní stěně, na východě přílehlými oblastmi sportovního lezení, či stěnami obklopujícími ledovec Gosaugletcher se známou chatou Adamek Hütte, poněkud přitažlivější. O domácí atmosféře se ovšem na výše zmíněné chatě mluvit nedá. Chata je během celého léta a podzimu přeplněná nejen horolezci, ale také klienty s vůdci, pro které slouží coby základna pro výstup na Dachstein. Tomu odpovídá i cena za ubytování atd. (o stanování či bivaku nemůže být

ani řeč). I když mi menší zájem o Gosaukamm vzhledem k široké nabídce pěkných stěn a vrcholů nejde do hlavy, je to koneckonců plus.

Do Gosaukamm se jezdí především za čistě skalním lezením, a to od června do konce října či začátku listopadu. Avšak i během slunných zimních dní lze uskutečnit řadu zajímavých kombinovaných výstupů ve skále a ledu. Chce to jen sněžnice a dávku odvahy stoupat směry, které se v průvodcích zpravidla nepopisují.

Gosaukamm naleznete na mapě AV č. 14 – Dachsteingruppe, nebo samostatně na listu č. 14b – Gosaukamm. Jde vlastně o západní výběžek masivu Dachsteinu s charakterem výrazného hřebene, který se táhne od západu nad vesnicí Gosau k východu k sedlu Windlegerscharte pod horou Torstein. Jednotlivé vrcholy a štíty tvoří kompaktní hřeben, ale jsou od sebe odděleny množstvím výrazných sedel a štrbin a připomínají tak vě-

že v Dolomitech. Výška vrcholů se v průměru pohybuje lehce nad 2.100m. Nejvyšší horou je Grosse Bischofsmütze, která svojí výškou 2.459m a zároveň svým tvarem, polohou a nabídkou kolmých stěn, patří k nejpřitažlivějším vrcholům oblasti. Nutno podotknout, že významnější vrcholy hřebene stály za výstup i takovým legendám, jako byl například P. Preu.

Nejkratší přístup do oblasti je ve směru od Lince po dálnici A1 směrem na Salzburg. Dálnice se opouští na sjezdu Regau na silnici č. 145, po které se podél jezera Traunsee a dále přes Bad Ischel a Bad Goisern dojezdí až do vesnice Gosau. Odtud jedeme buď přímo k jezeru Vordere Gosausee, nebo pokračujeme vpravo po silnici č. 166 směrem na Annaberg. Těsně před vesnicí u autobusové zastávky je odbočka vlevo do údolí říčky Rauenbach. Na další křižovatce odbočíme vlevo na Astau a v ostrých zatáčkách stoupáme až k osamoceným usedlostem Pommer, za kterými je poslední parkoviště. Z Annabergu můžeme také pokračovat dál

do dalšího východiska Filzmoosu. Projedeme St. Martin a jedeme až ke křižovatce se silnicí č. 99, která vede od Salzburgu. Na křižovatce odbočíme vlevo na Eben, po třech kilometrech podjedeme dálnici a hned za podjezdem uhneme vlevo na Filzmoos. O něco delší, ale pohodlnější a možná i rychlejší trasa do východiska Filzmoos vede po dálnici A1 až do Salzburgu, kde odbočíme na dálnici A10 ve směru na Golling – Bischofshofen a té se držíme až na sjezd Eben im Pongau.

Výchozími body do oblasti Gosaukamm jsou: od severu z Gosau – Gasthof Vordere Gosausee, od jihozápadu z Annabergu – Stuhlm Hütte, Th. Körner Hütte, a od jihu z Filzmoosu – Hofpürglhütte.

■ FILZMOOS – HOPFÜRGLHÜTTE

Koncentrací nejdelších výstupů a také krásnou horskou kulisou se může pochlubit část hřebene v okolí chaty Hofpürglhütte. Dostaneme se sem po silničce z osady Filzmoos (na kruhovém objezdu ve směru od Eben doleva až na konec vesnice k závoři s mýtem – 50 ÖS), která vede podél potoka Warme Mandling až na Hofalm. Stylové hospody a selská stavení s možností nenáročných vycházek kolem luk a jezírek jsou oblíbeným výletním cílem pro rodiny i starší, zejména o víkendech. Na přelomu září a října zde probíhají místní slavnosti, kde můžete vidět lidi oblečené v krojích. Ženám kroj opravdu sluší a muži v typických modrých podkolenkách nemají chybu. Slavnost začí-

ná zpravidla dole ve vsi na hřišti, kde se slouží mše pod širým nebem. Po slavnostním průvodu ve směru hřiště–kostel–radnice a v pořadí kněží–sedláci–muzikanti–sbor hasičů a lid, nastává „hodokvas“ u venku prostřených stolů. Lidové veselí a hudba dechovky se nese nahoru na Hofpürglhütte až do pozdního večera...

Od parkoviště na Unterhofalm vede značená turistická cesta k chatě Hofpürglhütte, kde jste za necelou hodinku. Unterhofalm leží v závěru krásného údolí.

Ze zelených luk lemovaných lesy a kamenými stržemi vystupují štíty Grosse a Kleine Bischofsmütze, hřeben Gosausein, jižní stěna Hochkessel–Kopf a 700m vysoká západní stěna Torsteinu. Dorazíte-li na Unterhofalm po setmění a za jasné měsíční noci, je cesta nahoru na Hofpürglhütte při pohledu na měsícem osvětlené štíty požítkem pro oči.

Zdá se, že chatařka má vždycky radost z příchodu cizinců, včetně Čechů (zatím). Alespoň nám dala pokaždé najevo, že se ráda dělí o krásu zdejšího kraje s jinými. Noc v pokoji stojí na průkazku AV 100 ÖS, společná noclehárna od 40 do 80 ÖS podle místa v chatě. Bez průkazu je to dvojnásobek. Kdo se slušně zeptá na možnost postavení stanu či využití winterraumu, ten určitě neprohloupí. Já osobně dávám přednost spaní venku, protože nemám moc rád o víkendech turisty přeplněné chaty a když jsem na horách, chci mít (v noci) klid. No a řízky tu dělají opravdu přes celý talíř. Na Hofpürglhütte se jezdí za lezením na: Grosse a Kleine Bischofsmütze, Grosswanddeck, Däumling, Vordere Kopfwand, Eisgrubenturm a Hochkesselkopf.

■ GROSSE BISCHOFSMÜTZE je klasický vrchol s překrásným rozhledem po celém hřebeni. Ve 250m vysoké jižní stěně vedou v současné době jen dva výstupy. V pravé části stěny došlo v roce 1993 ke zřícení obrovských skalních bloků, takže v podstatě polovina jižní stěny spolu s hodnotnými výstu-

py, jako např. Schneiderweg, skončila nenávratně v údolí. Unikátní fotografie řítících se bloků můžete vidět téměř na všech chatách v Gosaukamm. Schneiderweg spolu s Jahnweg (obě V-) tvořily dva horolezecké milníky při dobývání stěn v Gosaukamm. Jahnweg byla dlouho počítána mezi obtížné volně lezené klasické výstupy. Nalezneme ji rovněž ve výběru W. Pauseho – „Im schweren fels“ a podotýkám, že co jsem podle této knihy lezl, stálo za to. Tato cesta byla naštěstí zřícení skalních bloků ušetřena. Dnes je na štandech osazena novými expanzivními nýty a ve spárách a koutech zajištěna fixními skobami. Druhou cestou, která zůstala zachovaná, je Lacknerkante (V+/A1). Z vrcholu Grosse Bischofsmütze sestoupíme normální cestou do Mützenscharte a dále jižní „šluchtou“ Mützenschlucht (II-III, možnost slanění) zpět pod jižní stěnu.

■ GROSS WANDECK, FINGER, DÄUMLING

Výstupy obtížnosti od III do IX+ UIAA, od 200m do 500m, v pevné skále, různého charakteru, převážně vynýtováno. Říká se, že zde vedou nejhezčí a nejtěžší cesty v celém Gosaukamm. Od chaty Hofpürglhütte se sem dostaneme po značené cestě Steiglweg, když v sedle Steiglpa odbočíme vlevo na lehce zřetelnou pěšinku, která vás dovede k nástupům (mužici, žluté značky). Pěkná je kombinace výstupů Fingerkante a Direkte Fingerkante. Obtížnost Direkte Fingerkante se pohybuje konstantně mezi V a VI s výjimkou jediného krátkého úseku v první délce, který je za VIII a obvykle se leze za V+/A0. Nejen ti, kteří neradi „prasí“, ale všichni, co mají rádi kombinové lezení, by si měli dát již zmíněnou kombinaci cest. První délku jděte hlubokým, cca 40m dlouhým a místy širokým komínem. Navzdory klasifikaci IV+ je to pro zahřátí dost dobrý. Pak následuje krátký vzdušný traverz na hranu a jste na štandu Direkte Fingerkante, která vás až na vrchol „prstu“ mimo obtížnost V až VI nepustí. Výstup s batohy jsme poněkud podcenili, takže po celou dobu výstupu byla nálada k vytáhnutí foťáku z batohu akorát v první délce a pak až na vrcholu. Škoda. Traverzují z komína na hranu a slyším ze štandu: „To je pěkný záběr.“ Povídám: „Tak nekecej a foť!“ Jako odpověď se mi dostane jen suchého konstatování, že mám všechny tři foťáky v batohu na zádech. Z vrcholu „prstu“ můžete sestoupit slaněním přes Direkte Fingerkante, nebo pouze slanit cca 20m do štrbiny a odtud pokračovat lehkým, ale exponovaným hřebenem na vrchol Grosswandeck, 2.369m (ze štrbiny plotnami zpočátku vpravo, později vlevo vzhůru na hřeben). Z vrcholu „prstu“ je vidět do kolmé a hladké zakulacené hrany Ostkante na Däumling, 2.324m. Nějací borci právě sla-

Nordwest Kante, Vordere Kopfwand

ňují. Máme dost a jsme rádi, že jsme do toho ráno nenastoupili. Na 500m poctivého lezení mezi V až VII- musíme ještě trénovat.

■ VORDERE KOPFWAND

NW-Kante na Vordere Kopfwand, 2.075m, je vděčnou nenáročnou túrou, která odmění dech beroucími pohledy na všechna tři jezera Gosausee, na západní stěnu Torsteinu, Hohe Schnebergwand, ledovec Gosaugletscher a celé okolí Armkar a Tiefes Kar. Vordere Kopfwand při pohledu od jihozápadu skutečně připomíná jakousi siluetu hlavy s výrazným nosem, který je tvořen převísem v SZ hraně. Celý skalní útvar je zajímavý tím, že vlastní „hlava“ je placatá, jakoby obrovské, z náhorní JZ strany 300m vysoké skalní žebro. Výstup ostrou SZ hranou je především v horní části exponovaný. Do údolí k jezerům spadá téměř 600m kolmá SV stěna.

Do cesty nastupujeme sólo nevýrazným zatravněným a místy lámavým žlabem a po šikmé široké lávce stoupáme do výrazné

štrbiny asi 30m pod převísem tvořícím nos. Ze štrbiny se nám otvírá první pohled na zelenalou hladinu jezera Hintere Gosausee, které leží v nadmořské výšce 1.153m. Navazujeme se a přes poněkud exponovaný skalní výšvih a dále po širokých lávkách dolézáme ke štandu v položené skalní plotně pod mohutným převísem. Odtud lze pokračovat dvěma variantami. Vlevo exponovaně přímo přes převis (množství skob různé kvality) na hranu – V/A0, čistě VI, nebo vpravo a později vlevo vzhůru plotnami (štand) za odštěpy ke hraně. Následují tři délky požitkového lezení po ostří hrany, až se ocitneme na zatravněném vrcholovém hřebení. Přístup: z Hofpürglhütte po Steiglweg přes Steiglpa a dolů na začátek kotle a přímo přes zatravněné stupně s suť pod stěnu, 1h až 1h 30min; nebo od Vordere Gosausee po značené cestě Steiglweg až k začátku horského kotle, kde se značená cesta stáčí vpravo a stoupá do sedla Steiglpa, vlevo vzhůru přes zatravněné stupně a suť pod stěnu, 2h až 2h 30min. Se-

stup: z vrcholu směrem k Hinteren Kopfwand a dále západně přes zatravněné stupně (žluté značky, mužíci) dolů do Eisgrube a zpět na Steigweg, nebo po vrstevnici horským kotlem přes suťoviska pod Eisgrubenturm přímo do sedla Steiglpa.

■ **EISGRUBENTURM**, 2.110m, je taková roztomilá věžička stojící nad Tiefes Karv blízkosti sedla Steiglpa. Její údolní stěna měří 150m a vedou na ni dva požitkové výstupy zcela odlišného charakteru a obtížnosti – Eine Fahrt nach Emmental, VI-/VI a Westkante, III+. Z vrcholu vděčný rozhled, zejména pohled do JV stěn Grosswandeck a Däumling. Westkante je bezpečná (nůty) cesta pro začátečníky na prvním konci lana. Ve vrcholové části nabízí exponovanější lezení po hraně věže. Skála je pevná a s minimální (na danou obtížnost) přítomností úseků s vegetací. Bezesporu čistě sportovním výstupem je Eine Fahrt nach Emmental. Do cesty potřebujete jen expresky, maximálně nějakou tu smýčku. Moc hezké lezení v kolmých plotnách a převislých stěnách s dobrými chyty (díry). V podstatě konstantní obtížnost, pevnější skála už ani nemůže být. Sestup z věže je nejlepší slaněním přes cestu Eine Fahrt nach Emmental, ale chce to dvojité lano, lépe 60m než 50m! Jinak se dá samozřejmě sestoupit klasickou sestupovkou (II-III, dost lámové). Eisgrubenturm bude jistě vítaným cílem během nejistého počasí, anebo může posloužit jako „dorážka“ při návratu z túry na Vordere Kopfwand (cesta zpět na chatu vede přímo pod údolní stěnou věže). Přístup: ze sedla Steiglpa vpravo po vrstevnici viditelně pod stěnu.

■ **HOCHKESSELKOPF**, 2.453m

Z Hofpürglhütte je to dálka, ale dá se jít rovnou i z Hofalm (značená cesta, která se později napojuje na Linzer Weg). Na Hochkesselkopf najdete jednu klasiku z éry Waltera Pauseho – Südwest-Verschneidung, IV+. 500m dlouhý výstup sleduje linii obrovského koutu uprostřed JZ stěny. Při studování nákresu této cesty nás zaujalo zakreslení nezvyklých skalních útvarů uprostřed stěny označených jako „cisterny“. Cisterny jsme si dokázali představit vydlabanou někde v měkkém pískovci na nádvoří skalního hradu a tak už jsme planuli nedočkavostí, až budeme cisterny přelézat. Očekávání nezklamalo – vedle široké police díra o průměru několika metrů se zkoseným hrdlem sledujícím přibližně sklon stěny. Přesnou hloubku nelze zjistit, protože tak dva a půl metru pod hrdlem je vyplněna sněhem. Při lezení po ostrém a výrazném okraji hrdla mám mrazení – pád stěnou třeba i s doskokem na polici si dokážu představit, ale skončit v cisterně by se mi nechtělo! Velmi oblíbená túra. O pěkných let-

ních víkendech dost frekventovaná, v těžších místech mírně olezeno. Pozor na pád kamenní způsobený neopatrnými lezci na JZ hraně nebo odtáváním sněhu ve vrcholovém žlabu – kout je centrálním sběrným systémem takto uvolněných kamenů! Navzdory tomu stojí Südwest-Verschneidung za přeazení. Kromě této túry vede na Hochkesselkopf řada těžkých a v některých případech extrémně morálových výstupů plotnového charakteru v pevné skále. Z těch, co se občas lezou, jmenujme SW-Kante, V, 550m a v J stěně Spiegelei, VI+, 400m (famózní pohledy do Z stěny Torsteinu). Sestup: z vrcholu severozápadně (sledujeme mužíky a značky), dále do říny (místa II) a přes škrapy na Linzer Weg.

■ **HORSKÁ TURISTIKA**

Okolí chaty Hofpürglhütte je příhodné i pro horskou turistiku. Práním snad každého turistu, který na Hofpürglhütte přichází, je vrchol Grosse Bischofsmütze. Ten je nejsnáze dostupný normální (sestupovou) cestou (jedno místo III-). Přes Hofpürglhütte vede rovněž krásnou horskou scénérií značená cesta Linzer Weg až na Adamek Hütte, odkud se dá pokračovat buď přes ledovec Gosaugletscher a sedlo Steinerscharte na ledovec Hallstätter Gletscher (možnost výstupu na Dachstein od S, nebo značenou cestou dál přechod přes ledovec k Simony Hütte), nebo můžete sestoupit k jezeru Hintere Gosausee a projít krásným sevřeným údolím pod severními stěnami hřebene Gosaukamm až na parkoviště u Vordere Gosausee. Další možností je výstup do sedla Krammersattel a odtud podniknout výstup na některý z lehce dostupných vrcholů části hřebene zvané Gosaustein a později přes Tiefes Kar a po Steigweg sestoupit podél severního úbočí hřebene k jezeru Vordere Gosausee. Směrem na západ spojuje další značená cesta – Austriaweg – oblast Hofpürglhütte s východiskem Stuhlmalm.

■ **ANNABERG – STUHLALM HÜTTE, TH. KÖRNER HÜTTE**

Druhou významnou oblastí v Gosaukamm je část hřebene v blízkosti Stuhlmalm se stejnojmennou chatou a chatou Th. Körner Hütte. Stuhlmalm dominuje překrásná skalní kulisa severní stěny Grosse Bischofsmütze, která se zvedá z obrovského suťového kotle Stuhlloch a před níž se tyčí věže Stuhllochspitzen. O těch chatař ze Stuhlmalm říká: „Je to sice na pohled moc pěkný, ale na lezení to není.“ – skála není kompaktní. Závěrem tohoto kotle se ale projde k nástupům do 500m vysoké S stěny Grosse Bischofsmütze, které vévodí výstupy s vpravdě alpinistickým nádechem. Chata na Stuhlmalm je takovou rakouskou obdobou perníkové chaloupky. Nocleh stojí na průkaz AV 40-60 ÖS. Překrásné jsou zde západy

slunce, kdy se celá severní stěna Bishofsmütze zalije do zlatavého hávu. Kdo zrovna nechce lézt, může se celé hodiny povalovat na loukách a naslouchat cinkotu zvonců a bučení krav. Od chaty se nastupuje do těchto oblastí: Grosse Donnerkogel, Angerstein, Gamsfeldklamm, Madlkogel, S stěna Grosse Bishofsmütze.

■ Z a JZ STĚNA GROSSE DONNERKOGEL, 2.055m

To je oblast s cestami charakteru cvičných skal v horském prostředí. Vedou zde vesměs krátké výstupy do 130m (s výjimkou jedné – Alter Weg, IV, 200m), všechny osazené nýty a všech obtížností od III do VII+. V III. obtížnostním stupni vedou na Donnerkogel dva pěkné klasické výstupy: Preu Kante (NW–

suťoviska Sulzkar k výrazné hraně. Pokud se večer vracíte na Stuhlm, je docela hezké prodloužit sestup po značené a místy zajištěné cestě přes Steinriesenkogel – vděčné skalní partie.

■ ANGERSTEIN, 2.101m

Skalní masiv s výrazným pilířem, který každému, kdo přichází na Stuhlm, padne do oka, je Angerstein. Západní stěnou pilíře vedou těžší výstupy mezi VI+ a VIII– v pevné skále. K absolutním klasikám západní části Gosaukamm patří oblíbený Salzburgerpfeiler V/A0 (čistě VI+).

■ GAMSFELDKLAMM

Ze Stuhlm vede částečně značená turistická cesta, která v závěru prochází zajiště-

cesta. V horní části (poslední délka) je skála poněkud drobná a je lepší, ne-li přímo ideální, cestu skombinovat s výstupem Linksausen, jehož vrcholové plotny jsou za V-. Skála je pevná a dobře odjistitelná pomocí friendů a smyček. Opravdovou lahůdkou lezení v tomto obtížnostním stupni je sice krátká, ale vzdušná cesta Martiniplatte. Podle mě patří mezi nejhezčí čtyřky v Gosaukamm. 130m konstantně kolmé stěny a lezení za díry a odštěpy, logická a fotogenná linie. Obtížnost IV+, ponecháno v přírodním stavu, zajištělné friendy a smyčkami. Cesta vede vlevo od vystupující hrany uzavírající V stěnu Gletscherofenkogelu. Nástup pod zatravněnou plošinou vysoko v soutěsce (u nástupu nýt). V západní stěně Zahrinkogelu čeká na odvážnější lezce klasická Hiaskante (V-) nebo Diagonale (V), která v horní části vede přímo panenskými vrcholovými plotnami. Jištění a orientace jsou poněkud složitější, ale linie jsou to výzývavé. Do celé Gamsfeldklamm se vyplatí nasáčekovat na celý den a stihnout tak více výstupů.

■ MANDLKOGEL

Nordkante IV+, to je klasika přímo na vrchol Mandlkogelu, 2.272m. Bohužel, výstup vede absolutně lámavou skálou a lezou ho pouze otrlí jedinci. Slyšel jsem o dvojce, která je z častých výstupů v severních vápencových Alpách a Dolomitech zvyklá na ledasco, ale tohle bylo i pro ně příliš. Na Nordkante zahynul při neúspěšném prvovýstupu P. Preu.

■ GEISTERKOGEL

Lovci trofejí ve formě vrcholových knížek staršího data, ve kterých s každým rokem přibude jen pár zápisů, nechť se pustí na vrchol Geisterkogel, 2.245m. Zde na ně čeká alpinistická lahůdka Ostkante, V-, 500m, v divokém a pustém okolí kotle Weite Zehring. Chatař vám cestu k nástupu a průběh výstupu rád poradí.

■ GROSSE BISHOFSMÜTZE

Její 500m vysoká S stěna, to je doména zkušených alpinistů. Za přezení stojí dva klasické výstupy: Direkte Nordwand, VI-/A0 (čistě VII) a Annaberger-Weg, VI A0/A1 (čistě VII+). Lézt pouze za suchého a stabilního počasí!

■ HORSKÁ TURISTIKA

Stuhlm je rovněž ideální východisko pro horskou turistiku. Na výběr máte vrcholy Grosse Donnerkogel, 2.055m, Angerstein, 2.101m a Mandlkogel, 2.272m. Na všechny tři kopce vedou značené turistické cesty, exponované pasáže jsou zajištěny ocelovými lany.

Niedere Schreibergwand nad chatou Adamek Hütte

Kante) a SO-Kante. První z nich je dokonce vynýtovaná. SO-Kante sleduje markantní hranu, která je zdaleka viditelná již ze silnice z Annabergu na Pomer. V novém průvodci však tento výstup nenajdete, protože je zcela odlišného charakteru od všech ostatních výstupů na Donnerkogel a málokomu se chce obětovat celý den pouze na tento výstup. Nám ale přišlo odpočinkové lezení ve velkolepé scénérii jako vcelku adekvátní odměna za obětovaný den. Výstupová linie je jasná bez popisu. Jak již bylo řečeno, ostatní výstupy jsou „cvičného“ charakteru a za jeden den jich lze stihnout několik. Přístup pod stěnu ze Stuhlm po značené turistické cestě Austriaweg přes Törlecksattel je dost dlouhý a poněkud jednotvárný. Varianta pro lenivější jedince: lanovkou od jezera Vordere Gosausee vzhůru k chatě Gablonzer Hütte a odtud pěšky přes Törlecksattel pod stěnu. Přístup k SO-Kante: ze Stuhlm po Austriaweg, projít lesem a těsně za ním přes konec

nými úseky na vrcholy Angerstein a Mandlkogel. Cesta je prvních několik desítek výškových metrů společná. Na křižovatce vyznačené na skalním bloku žlutým Y zahněte vpravo směrem na Mandlkogel. Po dobré půlhodině chůze podél úbočí se cesta stáčí vlevo a klesá do strmé soutěsky Gamsfeldklamm mezi V stěnou Gletscherofenkogelu, 2.028m a Z stěnou Zahrinkogelu, 2.127m. Soutěska je vyspána sutí a na S ji uzavírá 160m vysoká stěna Gamsfeldrücken, 2.160m. Všechny stěnami vede množství výstupů různého charakteru: plotny, spáry, převisy, komíny, alpinismus, sportovní lezení, ve stupních obtížnosti III až VII+ s převahou cest kolem V/VI. Ve východní stěně Gletscherofenkogelu, na začátku soutěsky hned za markantními převisy, začíná jedna z cest, kterou chatař „nutí“ (právem) snad každému. Jmenuje se „Halleluja“ a jde o 300m lezení v pevné, vodou modelované skále, v podstatě konstantně mezi IV a IV+. Je to rozmanitá

■ GOSAU – GASTHOF VORDERE GOSAUSEE

Od jezera Vorderer Gosausee vede podél úbočí hlavní části hřebene značená cesta Steiglweg. Z ní se nastupuje, zpravidla velmi strmými a v závěru tekoucími suťovisky, do severních stěn. V těch naleznete bezpočet výstupů alpinistického charakteru, tj. žádné fixní jištění, jen tu a tam nějaký štand ze starých skob. Ani skála není kompaktní, musíte počítat s delšími lámavými pasážemi. Obzvláště nebezpečné jsou kolmé zatravněné úseky s volnými kameny. Takový úsek vás z ničeho nic překvapí uprostřed stěny. Navzdory tomu je ale tato část Gosaukamm nejdivovější a svým způsobem i nejhezčí. Zde zažijete pocit, kdy se obklopení štíty vznášíte nad obrovskými šedavými suťovisky a ještě hlouběji pod vašimi nohama se leskne hladina

jezera... Dobrodruhy odkazují na starého průvodce AV pro oblast „Dachstein – West“ od Rothera.

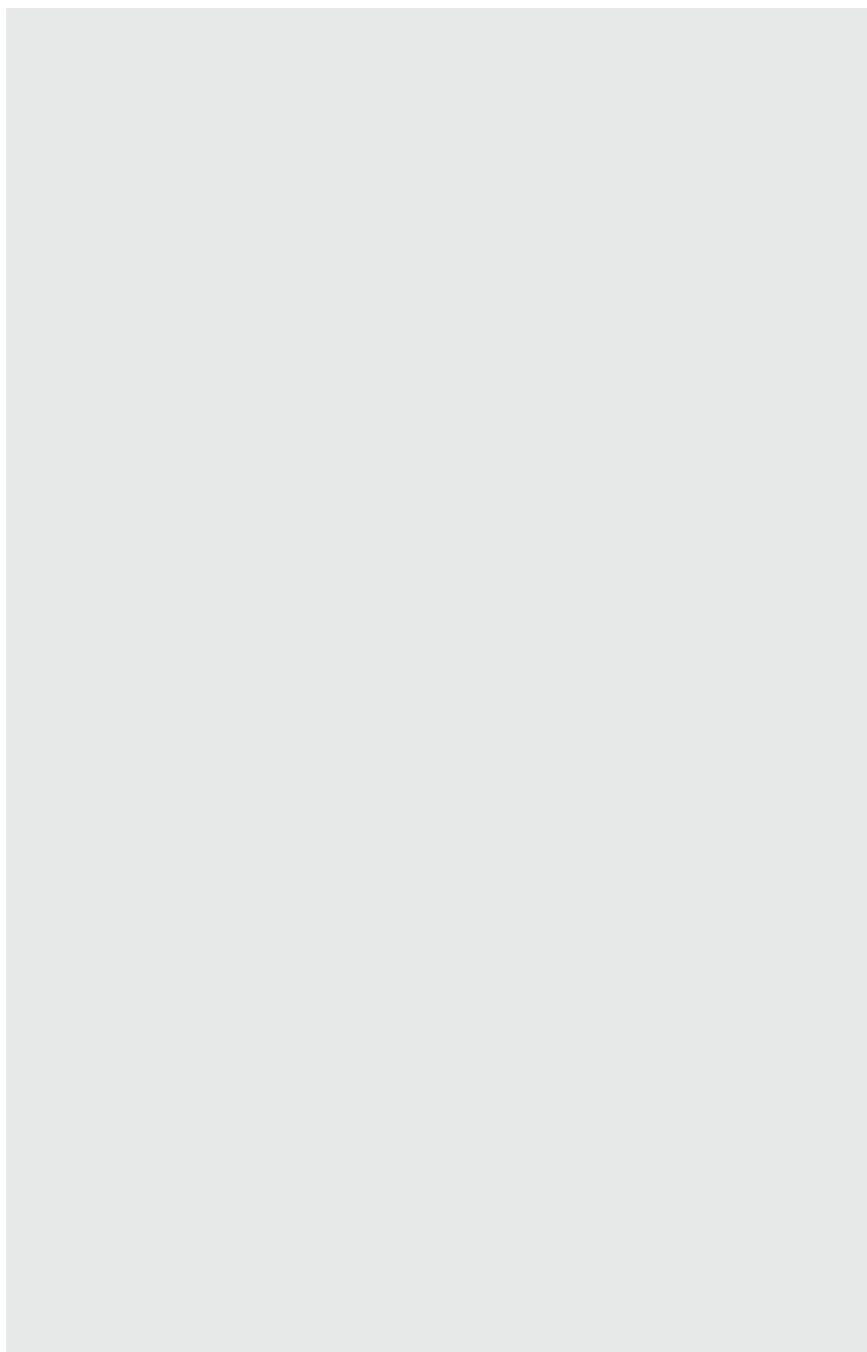
Hřeben Gosaukamm ohraničuje na východě sedlo Windlegerscharte a odděluje ho tak od vlastního masivu Dachsteinu. Magnetem oblasti je především jeho jižní stěna (ale nejenom ta). O tom však až někdy příště.

■ Průvodce:

Dachsteingebirge, Schall Verlag, Leitengasse 32, Wien, e-mail: schall-verlag@aon.at

■ Mapy: Alpenvereinskarte AK20 – Dachsteingebirge, 1:25000

Text a foto:
Roman Maňásek

Lenka Trnková, Rodeo 6c+, Osp

Lenka Trnková

vycházející hvězda

Lenka Trnková, krasavice závodního pelotonu, na níž se během finále upírají zraky mužů nejen pro její očekávaný brilantní výkon, je jednou z mála českých žen, které se v posledních pěti letech věnovaly lezení opravdu vrcholově. Svě úsilí nevzdala ani po dlouhé sérii čtvrtých míst. Naopak. Trpělivě stupínek po stupínku stoupala po výkonnostním žebříčku, až se nyní usadila na prvním místě v tom českém, ale doufáme, že se stejnou vytrvalostí bude postupovat ještě výše.

Osobní údaje:

výška 162 cm, váha 48 kg, věk 26 let. Žije v Ústí nad Labem. Největší úspěchy: Závody: 17. m na Světovém poháru 2000 v Nantes, 6. m na rychlost na Světovém poháru 2000 v Chamonix, 10. m na rychlost celkově v SP 2000. 1. m v Chocni a Lomnici, Český pohár 2001, 2. m. Skály: SLIMLINE 10-, Frankenjura, SAMARA 8a, Osp, GILLOTINA 7c+/8a, Osp. On sight má vylezeno 7b ve francouzské oblasti Tarn.

O sobě

Žiji v Ústí nad Labem se svým přítelem Pavlem. Vystudovala jsem Pedagogickou fakultu v Ústí nad Labem, obor učitelství, tělesná výchova – zeměpis. Lézt jsem začala až na vysoké škole, kde byla umělá stěna. Vždy jsem si chtěla lezení vyzkoušet a zde byla příležitost. Společně s Pavlem jsme začali jezdit do skal a sbírat první zkušenosti. Asi po roce lezení jsem zkusila první závody, bylo to v roce 1995 v Chřibské. Další rok jsem v Liberci poprvé startovala v Českém poháru (8. místo) a od té doby jsem žádný ze závodů ČP nevynechala. Dobrých výsledků jsem se dočkala až v roce 1999, kdy jsem se po určité době držela na prvním místě ČP a nakonec skončila 2. Poměrně úspěšná byla i sezóna 2000, ve které jsem se umístila 2. na Brumlovce a 3. na otevřeném Mistrovství ČR na Ruzyni. Za zatím největší úspěch považuji 17. místo na Světovém poháru v Nantes a 6. místo na SP v Chamonix na rychlost.

Trénink

Trénuji již několik let pravidelně a plánovaně, a to považuji za základ úspěchu. V zimě se vždy snažím nabrat hrubou sílu, a tak posiluji. Hlavní ale není cvičení v posilovně, ale posilování s vlastní vahou, např. shyby nebo kliky. Rovněž se snažím posílit i svalové skupiny, které se při lezení neposilují, abych kompenzovala celoroční lezeckou zátěž a vyhnula se tak zdravotním problémům. Na konci zimního období se soustředím na vlastní lezení, hod-

ně bouldruji. Přímo před závody se potom snažím co nejvíce lézt.

Když trénuji nebo lezu ve skalách, dodržuji vždy po dvou dnech zátěže jeden den odpočinku. Na počátku sezóny se vždy snažím lézt co nejvíce cest, klidně i lehčích. Až později se věnuji případnému nacvičování.

Cíle

Ráda bych se zlepšila ve Světovém poháru a rovněž chci posunout svoji hranici na skalách v OS i RP. Cíle mám pevně stanovené, ale nechci je prozrazovat. Důležité jsou především pro mě.

Zaměstnání

Když jsem dostudovala, věnovala jsem se nějakou dobu jen samotnému lezení. Potom jsem byla zaměstnána jako administrativní pracovnice na půl úvazku. Nyní jsem opět na volné noze, a tak se budu věnovat lezení opět na plný úvazek.

Záliby

Mou největší zálibou je odjakživa sport, a to nejen lezení. Sama jsem asi deset let cvičila sportovní gymnastiku a později se jí věnovala jako trenérka. Také jsem za studií předcvičovala aerobic. Ráda jezdím na kole a v zimě na běžkách. Dále také plavu a snažím se zkoušet i další zajímavé sporty. V současné době se věnuji trenérství i v lezení. Podílím se na vedení skupiny dětí a mládeže od dvanácti do sedmnácti let.

Názory

Já osobně beru lezení jako sport. Závody mě baví a jsou pro mě důležité. Stejně tak mě baví posunovat hranici svých možností v obtížných cestách.

Sponzoři

Bez finanční podpory by to samozřejmě nešlo. Mým sponzorem je ústecká firma SPOLTRADE GROUP. Dobré tréninkové podmínky mám díky horolezeckému oddílu USK Slavie Ústí n. L. Tento rok jsem byla přijata do týmu SALTIC a začala jsem lézt v jejich lezečkách.

Rost'a Tomanec
Foto: Pavel Žofka

Ďaurin

sveřepej
chromajzlík –
horojezdec

Od Výrovky na Luční sedlo - v pozadí Studniční hora

„Vhodná“ cesta pro vozík, Pec '88

V druhé půli a koncem šedesátých let jste ve Skaláku, na Óbrvégrech, v Jizerkách a občas i v Tatrách mohli potkat dva mladé, vychouhlé a přitom pořádně urostlé chlapáky s tlustými kostmi a rukama jak lopaty. Liberečáci Milan Náhlovský a Jírka Jiroudek, kterého snad nikdo neznal jinak než pod přezdívkou Ďaurin.

Oba překypovali energií a býčí silou, a že se to snoubilo s udatným srdcem a lezeckým umem, brzo o sobě dávali vědět. Zkuste si vylézt jejich Zelený komín na Železné věže v Příhrázích a hned budete vědět o čem je řeč. Prakticky nejištěný rozporák, v němž si oba dlouháni při prvovýstupu v roce 1967 málem vymkli kyčle a ve vrcholových partiích o protilehlé stěny škrkali snad už jen konečky prstů rukou...

Já jsem se s Ďaurinem na jednom špagátu nesetkal často, ale když, tak to stálo za to. Nezapomenu, jak mne na jaře 1969 do slova protáhnul na Óbrvégrech, a kolik leg-race jsme tam užili s vývojovým lanem tuzemské výroby, které můj táta „nafasoval“ na 1. českou himálajskou expedici. Byl to

„Jednou jsem se nechal přemluvit Kirfou a jel jsem s ním na Óbrvégy (Horní skály – mezi Rynolticemi a Hrádkem nad Nisou). Nejspíš proto, abych šestileté Veronice ukázal, co jsem kdysi prováděl. Kirfa mi nabízel, že mne se Šášou vytáhnou na Smrtku – mysleli to dobře, ale já je zklamal, odmítnul jsem. „Doprkvančic, já vím co je to lízt zdravej!“ Navíc jsem skončil právě na Óbrvégrech pokaždý, když jsem byl bez partáka a většinu cest jsem tady mohl lézt sám a „se zavázanejma očima“.

první náš „evdradž“, u něhož bylo vodovzdornosti docíleno lepkavým gumovým nátěrem opletu. Lano nejen nesálo vodu, ale také nešlo povolovat ani dobírat, nechťelo se mu do kletru. Při jištění po klasicku přes rameno (žádné osmy ani sedáky nebyly) to z vás svlíklo hadry. Vrchol všeho byl, když jsme chtěli slanit. Snad stokilový Ďaurin sednul do Dülfera a nepopojel ani o centák. Nad hlubinou zející pod slaňákem se pustil oběma rukama a zase nic. Radostně ve slaňovacím sedu poskakoval a chechtal se „Která moudrá hlava tohle vymyslela? To jsem zvědavej, co s tím foťík v Himálaji bude dělat!“

Milan, „starého Náhlováka“ syn, si slouženě vybojoval místo v repremanšaftu a v roce 1969 se s kamarády z liberecké „lokotky“ pečlivě připravoval na Expedici Aljaška. Ta se „z jistých důvodů“ upečených „kdesi nahoře“ neuskutečnila. Parta byla nucena změnit cíl a jako Expedice Peru 1970 se vydala do And. Na Milana a všechny ostatní si tam v lavině pod Huascaránem počíhala zubatá...

I Ďaurina čekal tvrdý osud. Jestli si dobře pamatuju, jeho přemýšlivý a sečtělý bratr Mírek (taky Ďaurin), jako by toho nebylo málo, tak právě při panychidě za Expedici Peru na Sahaře v hruboskalském Skaláku, mi řekl zlou novinu: „Brácha ochrnl! Když se vracel do kasáren spadnul po zádech do

výkopu a přerazil si páteř...“ To mu bylo jedenadvacet.

Čekalo se na verdikt doktorů. Brzo bylo jasné, že Jírka Ďaurin se na vlastní už nepostaví. Ale nezabíhal to, rafanská nátura! V kladrubském ústavu bojoval i o sebestlepší zlepšení svého stavu. Cvičila tam s ním rehabilitační sestra Saša.

Dál to bylo jako z pohádky. Zamilovali se do sebe, vzali se a zplodili spolu dvě krásné zdravé holky. Prý to byla láska jako každá jiná, ne svatba ze soucitu, a i když se to někomu nemusí zdát, dcerky vznikly z jejich přirozené touhy a vlastním přičiněním.

Postupně ale Ďaurinovi stále víc přestávalo stačit to, o čem by se mnoha jiným nechodícím mohlo zdát. Že přes postižení přinášející spoustu problémů vede normální rodinný život, že dokáže být skoro úplně samostatný a soběstačný, že si sám dokáže dojet žigulíkem s ručním řízením do lesa, vyndat vozík, přesednout do něj a po hodině dvou rejdění mezi pařezy ujíždět domů s košíkem hub, doma navařit a uvítat ženu a holky po jejich návratu u prostřeného stolu.

Ďaurina zkrátka „svrběly pracky“. Na sáhnutí na skálu ani pomyslení (viz ¹⁾ co k tomu sám Ďaurin říká). Ale „když vozejk, tak vozejk!“. Elektrický zavrhl a zůstal u obyčejného ručního. Vždyť to taky může být sportovní náčiní, ne? Výraz „samohyb“ v jeho pojetí dostává nový význam...

Ale tak jako ho předtím ne bavilo běhat dokola po atletickém oválu a místo toho lezl a lyžoval na běžkách, ani teď na vozíku ho nelákalo honit se s někým o závod na stadionu a účastnit se všelijakých paraolympiád. Ďaurin duchem směřoval do přírody, k soutěži sama se sebou (k tomu jeho slova ²⁾).

²⁾ Naprosto nezávislej na komkoli a čemkoli – kromě vozíku, počasí a svý blbosti, abych se nevydal někam, kde to nezvládnú. Pakliže čekám problémy, tak vždy s sebou někoho mám. A tak jako jsem nikdy pořádně nespádnul na skalách, tak jsem se ani na vozíku nikdy nedostal někam, kde bych si nabil hubu...

V roce 1984 začal jezdit trasy dálkových pochodů a běhů. První byla pětadvacítká, polovina pochodové Jizerské padesátky. Za rok už 55 km na Želivské šedesátce, a v roce 1987 poprvé vyrazil na okruh kolem Bodamského jezera, kde ve třech etapách ujel 125 km (35 + 53 + 37). A tak bychom mohli pokračovat. Ďaurina při jeho jízdách podporovali staří dobří kamarádi, pomáhali s organizací, dopravou i jako nutný doprovod. Nejčastěji to byli „Kirfa“ Mirek Rejsek a „Šáša“ Jirka Jíra.

Ďaurin si postupně dával stále větší nakládačky. A nebyly to trasy ledajaké, naopak často

hodně krkolomné! Dnes má na nich v rukou už tisíce kilometrů. Například 196 z nich ujel non-stop (!), když se podruhé vydal kolem Bodensee! Ještě předtím ovšem zdolal trasu Ještěd – Kozákov, pak vyjel na Sněžku a poprvé na Ještěd. Přidal „výletní zájezd“ z Liberce na Smědavu a přes Hejnice zpět. Jak vidno, nejde mu jen o vzdálenost, ale také o převýšení. A u toho Ďaurin v poslední době zůstal jako u hlavní motivace, v tom spatřuje největší výzvu.

V roce 1993 potkala Ďaurina další osudová rána. Po zákeřné nemoci zemřela jeho žena Saša, která mu byla klíčovou životní oporou. Na výchovu dospívajících dcer Veroniky a Terezy zbyl sám... V zimě téhož roku navíc Ďaurinovi zkrřížil cestu těžký zánět, který se mu zahryzl do kostí. Vypadalo to s ním hodně, hodněbledě... Ale opět to nevzdal!

Hned v příštím roce si dal 26 km na trase Praha – Prčice a zánět definitivně rozehnal na padesátce Mělnický hrozen! Pak „léčebné“ dávky zvyšoval – tak třeba 136 km okolo Krkonoš s převýšením 1.236 m! A což takhle z Hrabačova na Vrbatovu boudu, kde je na 25,5 km výškový rozdíl 980

m? Ďaurin to zmáknul (doslova, že ano) za 7:50 hod. vloni v září.

Vrcholy Ďaurinova snažení v kopcích jsou ovšem dva Everesty (k tomu viz Ďaurinova slova ³⁾). Během tří týdnů v létě 1999 vyjel ze svého bydliště ve Vesci devětkrát na Ještěd, čímž nasbíral převýšení 5.400 m, zhruba odpovídající výstupu na Mount Everest ze základního tábora.

Bylo mu to málo, a tak to vloni vzal jakoby od hladiny moře a nad pomyslný vrchol Everestu ještě více jak jeden a půl kilometru výšky přidal! To když vyjel na Ještěd opět ve třech týdnech, ale sedmnáctkrát. Jednou štrekou nabral 613 m výšky, celkem tedy 10.421 m! Měl by to snad být světový rekord, Ďaurin by si jistě zasloužil zelený trikot nejlepšího vrchaře – vozíkáře!

Statistika je „krásná“ věc (prý), ale také ošidná (určitě). Nic totiž neříká, co je to za lopotu. Vozíku se musí dát „švunk“ jedním tempem obouruč a během jeho setrvačného pohybu rukama rychle přešáhnout dozadu k dalšímu tempu. Střídavými tahy jedné a druhé ruky pro docílení plynulého pohybu to nejde, vozík by jel cik-cak. Jezdec sedí téměř nad osou zadních kol, sedadlo vpřed posunout nelze, s rukama za zády se vozík nedá pohánět. Při jízdě do strmějšího svahu (jako třeba na Ještědu) je proto nutné sedět v předklonu, jinak by se vozík převrátil vzad.

Horojezdec si prakticky neodpočine ani z kopce, spoustu sil stojí brzdění. Špatné je to na kostrbaté cestě, malá přední kolečka zakopávají. Však také Ďaurina prohlásili za šilence ti, kteří viděli

jak to „mydlí“ v Jizerkách po cestě s bugry pod závěsemi bukového listí. Kvůli šutrům to bylo hodně krušné na Sněžce i jinde. Velkým nepřítelem (asi tím největším) je špatné počasí. Pokud sprchne a zas vysvitne, tak to jde, ale když přijde dlouhý lijavec Ďaurin to musí zabalit. Zhoršený krevní oběh nezvládá delší podchlazení. Problémem je i klouzání rukou po zmoklých „náhonoých“ obručích.

Obrovskou překážkou je neustálý nedostatek peněz. Ono už jenom přežít z invalidního důchodu je nadoraz, natož ještě ufinancovat cestování, oblečení, rukavice... Ano, někdo prošoupe boty, Ďaurin dlaně rukavic...

Proto by mu moc pomohlo získat od sponzorů dobré moderní oblečení (spodní prádlo, teplý flís – windstopper, nepro-

Ďaurin mezi soupeři

3) Obligátní rčení je, že „každý má svůj Everest“. Neberte to jako vychloubání, ale já netoužím po tom „hrábnout si až na dno“ – já si chci „hrábnout jen o kousíček níž“. Snad proto byla Sněžka, Bodamské jezero, devětkrát a posléze sedmnáctkrát Ještěd – a možná bude to nejhorší co mne napadlo, Údolí smrti. Když to nevyjde, tak se nic neděje, ALE doposud to vždycky vyšlo! Ne hned, ale život a čas se nedá zastavit...

pro mundúr atd.), rukavice s nesmekavým obložením dlaní, finanční podporu na pokrytí jeho sportovních akcí. Šiknul by se i nějaký starší počítač k archivaci tras a GPS bodů.

Za podporu Ďaurin nabízí umístění reklamy na oblečení i na vozíku – na kolech nejsou až tak „neviditelné“ plochy. Ani publicita není nijak malá, o jeho sportovním úsilí se už ví, vychází spousta článků v nejruznějších novinách a časopisech, zajímá se o něj rozhlas i televize. Můžete-li a chcete-li Ďaurinovi pomoci, prosíme, zavolejte mu, napište, nebo jej po telefonické domluvě navštivte (viz Kontakt).

Ďaurinovi je letos 52, z toho na vozíku už 31 roků. Před pár lety se vrátil do rodného Liberce, kde žije s dcerou Terezkou (starší Veronika zůstala s přítelem v Kladrubech). U firmy RehaTech opravuje invalidní vozíky a radí lidem, kteří se dostali do podobné situace jako on.

V současnosti také spolupracuje na vyznačení tras vhodných pro vozíčkáře do turistických map liberecké Geodézie, která mu k tomu poskytla GPS 315 Magellan. V mapách označených symbolem invalidního vozíku by kromě tras měly být i všechny důležité informace, jako typ povrchu té které cesty, nachystané souřadnice křižovatek a jiných orientačních bodů, bezbariérové osvětlovny atd. „Aspoň se chromajzlíci nebudou moct vymlouvat, že není kam jet!“ říká o tom s úsměvem. „Musíme si uvědomit, že

to jsou lidi jako my a zaslouží si, aby se mohli využít jako my!“ dodává k tomu ing. Kříž, generální ředitel Geodézie ČS a.s.

Ďaurin má smělé plány, jedním z jeho životních snů je přejet Death Valley v Nevadské poušti. „Jedu, tedy jsem!“ to je krédo chromajzlíka – horojezdce. Kdykoli se s ním potkám, číší z něj optimismus a připadá mi vyrovnanější než mnozí z nás, „zdraví“....

Chroust

Pozn.: Výraz „chromajzlík“ jsem si vypůjčil přímo od Ďaurina. Láskyplně tak nazývá své kolegy na vlastní ose i sebe. Není v něm tedy nic pejorativního.

Kalendář výkonů:

- 1984
- Jizerská 50, trasa 25 km
- 1985
- Želivská 60, trasa 55 km
- 1987
- Rund um Bodensee, 125 km (35 + 53 + 37)
- 1988
- Ještěd – Kozákov, 48 km
- Pec pod Sněžkou – Sněžka
- 1989
- Praha – Prčice, trasa z Benešova 49 km
- okolo Ještědu, 59 km
- Běh na Ještěd, 8,4 km a 567 m převýšení
- 1990
- okolo Liberce
- z Liberce na Smědavu a zpět přes Hejnice

- Bodensee, 196 km nonstop
- 1992
- okolo Vlašimi, 66 km
- 1993
- Praha – Prčice, trasa z Prahy, 72 km
- 1994
- Praha – Prčice, trasa ze Střezimíže, 26 km
- Mělnický hrozen, 50 km
- 1995
- Praha – Prčice, 83 km
- okolo Krkonoš, 136 km (67 + 69) a převýšení 1.236 m
- 1996
- Okolo Tábora, 71 km, 12:41 hod.
- Noční pochod okolím Ještědu, 50 km
- 1997
- Praha – Prčice, 74 km, 13:00 hod.
- Mělnický hrozen, (50) 49 km, 9:00 hod.
- Okolo Benešova, 55 km, vlastní trasa
- Okolo Blaníku, 40 km, vlastní trasa
- Blaník, „prvovýjezd“ 25. října 1997
- 1998
- Blaník – výjezd 10. května
- Praha – Prčice – 23. května
- 1999
- Za povidlovým koláčem (okolo Benešova), 36 km
- Praha – Prčice, 77 km
- B.C. – Mt. Everest, 9x na Ještěd, 5.400 m převýšení
- Nova Author Cup 99, 25 km
- 2000
- od moře na Mt. Everest, 17x na Ještěd, 10.421 m převýšení
- Hrabačov – Vrbatova bouda, 25,5 km a 980 m převýšení, 7:50 hod.

Kontakty:

Jiří Jiroudek, Nad sokolovnou 616, 463 12 Liberec 25 – Vesec, bezbariérový panelák na souřadnicích WGS 84: N 50 44,200' E 15 03,837', nebo S-42: 35-04-640 E 56-22-935 N. Telefon: 048/273 73 98 (nejlépe dopoledne a večer), mobil: 0737 143 469.

Poosmé za poslední měsíc a půl parkuju Lagunu pod Toreadorem ve Hřensku, nasazuju na záda boulderatku a odcházím na půlhodinový výlet Suchou Kamenicí. Poosmé se zdravím s místním poustevníkem a absolvuju rozlézací rituál na 7c+ traverzu. Nejdřív lehký závěr, pak dvakrát těžký nástup a jednou celý boulder. Snad po stoosmé si zatejpuju prsty. Párkrát nadechnout a nastoupit.

SCHLUSS

První krok do prstové dírky, pracovně zvané ořezávátko, utemovat prst prsteníčkem, pokusit se myslet na něco příjemného, mírně se odrazit nohama a zadržet se v další, sice o něco menší, ovšem ještě bolestivější prstové dírce. V tu chvíli se ale projevují důsledky včerejších dvou hodin pokusů (marných), které zanechaly následky jak na duši, tak na kůži. Od rána jsem si sice říkal, že ten puchýř přes celý článek třeba vadit nebude, ale ve chvíli, kdy praská, chápu, že s lezením je pro dnešek konec. Za chvíli sice zkouším nastoupit ještě jednou, ale bolest je tak silná, že se mi nedaří zvednout nohy ze země. Tak na tohle fakt nemám. Absolvovat tenhle kolotoč znovu bych už asi nesnesl. Krok, který jsem během osmi dnů zkoušení udělal samostatně jenom dvakrát, mě zadupal do země a nad mým hrobečkem se pobaveně zasmál. Dávám se na ústup a vyhlašuji konec sezóny. Schluss. Ende.

Ale jaká vlastně byla sezóna, která trvala šest měsíců, od listopadu do dubna? Studená, celkem úspěšná, ale každopádně ve znamení boulderingu. Vždyť za celou tu dobu jsem se na lano navázal dvakrát (1x 8b, 1x 8b+).

Její začátek proběhl ve Frankenuře, kde jsme si s Martinem Pelikánem a Štěpánem Neústupným z Plzně těžce zvykali na teploty hluboko pod nulou v noci a těsně nad nulou ve dne. Já jsem ze začátku navíc marně hledal formu zjara, ale rychlý přelez „Rising High v Tunellu za 8a Fb“ poslední den zájezdu byl příslibem světlých zítřků. Další impuls přišel při objevování boulderingových možností v Srbsku. Po prvních přelezech projektů „Hluboká orba 8a Fbtr“ a o něco později „Jazzbaba 8a Fb“, se zdálo, že trénink na lištách se stále ještě zúročuje.

O měsíc později jsem se s částí drážďanské reprezentace (a také s částí té karlovarské) dohodl na zájezdu do švýcarského Tessinu. Poměrně nová oblast (alespoň z hlediska boulderingu) na jihu Švýcarska předčila moje očekávání. V únoru ideální podmínky, velký výběr boulderů po lištách i oblínách.

Výsledkem čtyř dnů lezení bylo 5 kusů mezi 8a a 8a+. Poslední den jsem ještě stačil vyzkoušet dva stropové bouldery od F. Nicola a Markukse Bocka – jeden za 8b+, druhý za 8b. Jejich nástupové kroky byly ale jaksi mimo hru.

O měsíc později další ze zájezdů, na který se nezapomíná. Sestava já, Štěpán, mé dvě sestřenice a jeden plyšový pes si v kempu ve Fontainebleau brzy získala pozornost. Počasí sice nebylo ideální, ale nijak jsme se neflákali. Zejména Štěpán ukázal, k čemu mu jsou dobré shyby na milimetrových lištách a vystřelil k hvězdným výkonům. Jeho „Fatman 8a+ Fb“, „Miroir de Vanité 8b Fb“ a další tři 8a bouldery (které jsme přelezli za jedno odpoledne) patří mezi špičku. Mně se mimo legendárního tloušťka (který se ukázal lehčí než jsem čekal) podařilo letošní první 8b, brutálně vytrvalostní traverz Les Minutes v sektoru Cuvier, kombinace „Hyper Vanité 8a+“ tamtéž a 4 další 8a.

Po návratu jsem začal intenzivně pracovat na projektu v Labáku, ale ještě před jeho dokončením jsme odjeli znovu do Švýcarska, tentokrát do oblasti St. Loup, kotle, kde se uvařilo švýcarské skalní lezení. Ovšem počasi mělo jiný názor, a tak jsem 16. dubna opět stál pod Nicolovým boulderem v Tessinu. Tentokrát o 4 kila lehčí, s mnohem větším sebevědomím. Nástupové kroky nedokázaly dlouho odolávat a po necelé hodině a jednom ostrém pokusu jsem doskočil závěrečné madlo a vysunul tělo přes hranu tohoto stropu. Vylezl jsem tak svůj první 8b+ boulder, kupodivu mnohem snáz, než bych čekal. Další den padly další dva bouldery neúspěšně atakované v únoru: Willenbergovo 8a+ a jedno 8a+/b. Třetí den zbyla ještě síla na Bockovo 8b (moje první čistě b) a na závěr dne jsem sebral odvahu a přelezl flash lištové „La Pilier 8a Fb“.

Povzbuzený takovou smrtí jsem po návratu vyrazil opět do Hřenska na svůj projekt. Teď už to musí jít samo, říkal jsem si. A jak to dopadlo? Vraťte se na začátek a přečtěte si to znova. Jestli se vám chce.

Rosta Štefánek

Pojištění léčebných výloh v zahraničí pro horolezce pro rok 2001

ČS Živnostenská pojišťovna a. s.

Pojistná smlouva
č. 7700000311

Pojištěné osoby:

Členové ČHS, kteří mají na příslušný rok zaplacené známky ČHS.

Rozsah pojištění:

Pojištění se vztahuje na pojistné události, ke kterým dojde mimo území ČR (tedy celosvětově), a u kterých horolezecký oddíl potvrdí, že k pojistné události došlo při pojištěné činnosti, tj. při akci sportovního charakteru, která souvisí s činností pojistníka (tedy s horolezectvím a dalšími tréninkovými sporty).

Pojistná událost je vznik oprávněných nároků na náhradu nákladů v souvislosti s léčením úrazu nebo nemoci (včetně úrazů při dopravě, sportu atd.).

Náklady se rozumí:

- ambulatní lékařské ošetření
- ošetření a pobyt v nemocnici
- léky předepsané lékařem
- přeprava do nejbližší vhodné nemocnice
- náklady na repatriaci pojištěného popř. tělesných ostatků
- ošetření a plombování zubů v jednoduchém provedení
- náklady na záchrannou akci v případě ohrožení života pojištěného.

Nehradí se:

- v případě nemoci a úrazů, ke kterým došlo při výtržnosti nebo trestné činnosti, při válečných událostech, sebevraždě, sebepoškození
- v případě požití alkoholu nebo drog se pojistné omezuje, krátí
- nadstandardní péče
- náklady na zjištění těhotenství, interrupce, jakékoliv komplikace po 6. měsíci těhotenství, porod, vyšetření a léčba neplodnosti, umělé oplodnění, léčení sterility a infertility
- náklady za pobyt v lázních, sana-

toriích, léčebnách, ozdravovnách apod.

■ náklady, které souvisí s výkony, které nebylo bezpodmínečně nutné provést jako např. preventivní prohlídky, profylaktické očkování, kosmetické ošetření, chiropraktické výkony nebo terapie, úpravy zubů, zhotovení a opravy protéz, ortéz, brýlí, kontaktních čoček, naslouchacích přístrojů

■ v případě duševních nemocí či poruch (psychoanalytická a psychoterapeutická léčba)

■ v případě pohlavních nemocí či AIDS

■ náklady na provedení výkonů mimo zdravotnické zařízení, které neprovádí lékař nebo zdravotní sestra mající k výkonu kvalifikaci nebo na léčení, které není vědecky nebo lékařsky uznávané

■ náklady na léčebnou péči související s ošetřením onemocnění nebo úrazu, které existovaly před uzavřením pojistné smlouvy

■ náklady na ošetření lékařem, který je manželem(kou) pojištěného nebo je s ním v příbuzenském poměru

■ náklady na léčení či operaci chronického onemocnění, pokud nemoc během předchozích 12 měsíců vyžadovala hospitalizaci nebo byla na postupu nebo způsobila podstatné změny v užívání léků

■ náklady na zubní péči. Plní se pouze při poskytnutí první pomoci v neodkladných případech, maximálně do 150 DEM za jednu pojistnou událost

■ v případě nemocí a úrazů, ke kterým došlo při plachtění a létání všeho druhu, motoristických sportech, motorových sportech na sněhu a ledu, jakémkoliv sjíždění divoké vody a bojových sportech.

Plnění:

■ kumulovaný limit na jednu pojistnou událost je 500.000 Kč, přičemž na záchrannou akci (vrtulník, horská služba) je limit 100.000 Kč

■ limit na ošetření zubů je 150 DEM.

Pojistné:

890 Kč na rok
Pojištění platí od 1. ledna do 31. prosince 2001.

Postup při pojistné události:

Pojištěný je povinen každé léčení v nemocnici nahlásit do 5 dnů společnosti CORIS, Sdružení 2, 140 00 Praha 4 prostřednictvím nemocnice, která pacienta převzala. Telefonické kontakty na tuto asistenční službu budou uvedeny na kartičce pojištěnce. Služba 24 hod. denně v českém jazyce.

Pojištěný je povinen umožnit lékařovi pojišťovny nahlédnutí do své zdravotní dokumentace.

K pojistné události se musí vyjádřit Český horolezecký svaz, proto je nutné podat zprávu o úrazu pokud možno ihned na sekretariát ČHS.

Hlášení pojistné události

Pojistné události se hlásí na jednotlivých zastoupeních ČS Živnostenské pojišťovny na příslušných formulářích (k vyzvednutí v pobočkách ČS-ŽP). Na tomto formuláři potvrdí organizační složky (horolezecké oddíly), že k pojistné události došlo při pojištěné činnosti.

V případě, že náklady na ošetření byly uhrazeny v hotovosti, je třeba k uplatnění nároku předložit:

a) vyplněný tiskopis „Oznámení pojistné události“

b) lékařskou zprávu s diagnózou

c) originály účtů za lékařské ošetření nebo léky se jménem a příjmením, označením druhu onemocnění, datem provedení úkonu a zřetelnou cenou.

Úrazové pojištění

Rozsah pojištění:

Pojištění se vztahuje na pojistné události, ke kterým dojde při horolezectví (smrt následkem úrazu a trvalé následky úrazu).

Plnění:

V případě smrti: pojistná částka 50.000 Kč.

Za trvalé následky úrazu s progresivním plněním z pojistné částky 100.000 Kč.

Progrese trvalých následků od 5.1 % tělesného poškození.

Pojistné:

230 Kč na rok, platné vždy od 1. ledna.

Hlášení pojistných událostí

Na formuláři (k vyzvednutí na pobočkách ČS Živnostenské pojišťovny) potvrzené lékařem zaslato spolu se zprávou o úrazu na ČHS.

ČHS formulář potvrdí a odešle na adresu:

ČS Živnostenská pojišťovna, a. s. životní pojištění, U Koruny 73, 501 01 Hradec Králové, Tel. 049 398136

Jak se pojistit!

■ **Organizace pojištění přes oddíl**
1. domluvit se se svými kamarády z oddílu a

2. sepsat seznam zájemců o pojištění s rodnými čísly a druhem pojištění (léčebné výlohy, úrazové) na přihlášce uveďte číslo a název oddílu
3. zaplatit pojistné na účet GE Capital Bank a.s.

č.ú. 10006-1727209504/0600 a zaslat potvrzení o zaplacení pojistného spolu se seznamem na adresu ČHS (Český horolezecký svaz, Atletická 100/2, PS 40, 160 17 Praha 6)

4. na adresu vašeho oddílu (adresa předsedy nebo jiné kontaktní osoby) vám zašleme kartičky pojištěnce, které si v oddíle rozdělíte.

■ Individuální přihlášení

Zašlete jméno, příjmení, rodné číslo, název a číslo oddílu, potvrzení o zaplacení pojistného a adresu, na kterou má být kartička pojištěnce zasílána.

Přihlašovat se lze i během roku, ale pojištění bude platit vždy od uhrazení pojistného (v celoroční výši) do 31. prosince.

Slevy na ostatní pojištění

- a) pojištění domácností 10 %
- b) pojištění rodinných domů 10 %
- c) pojištění motorového vozidla 10 %
- d) pojištění úrazové a životní individuálně sjednané 10 %
- e) pojištění podnikatelů a průmyslu 10 %

Podmínky pro získání slevy

- a) klient je pojištěn přes ČHS nebo
- b) je pojištěn prostřednictvím pojišťovací a makléřské společnosti Garantice s.r.o., Praha 1, 110 00, tel. 0602 454770.

Zamkovského chata

ve Vysokých Tatrách zavádí od této sezóny 40% slevy pro členy ČHS. Po slevě vás noc v podkrovní (jen v létě) vyjde na 120,- Sk, v pokoji potom na 170,-Sk (140,-Sk mimo sezónu). Kontakt: zamka@nextra.sk, mobil: +421-905-554471

jak a s čím?

K lanům

Jen jsme si v minulém Montaně posteskl nad Zmolou zkonfiskovanými důležitými hodnotami lan, už je tu další neplecha. Tentokrát se ale Zmola přestěhoval k HUDYmu...

Když se objevil nový HUDY katalog 2001, s chutí jsme si v něm zalistovali a počítali. Je pěkně udělán, svítí v něm jiskrné fotky Heinze Zaka, je naditý dobrým zbožím. Rozpaky ale přinesly obzvláště tabulky horolan. Jsou v nich sice všechny možné údaje, ale úplně chybí to nejdůležitější – označení třídy každého lana!

Bez udání kategorie si totiž nelze vybrat, neboť není jasné, k čemu se to které lano hodí a k čemu ne – to je právě dáno touto kategorií! Úplně zavadějící pak je porovnávání tabulkových údajů, jelikož to lze dělat jen u špagátů té samé kategorie, nikoli mezi lany různých tříd! Bylo by rozumnější dát k sobě lana té-

že kategorie, nerovnat je na hromádky podle výrobce.

Chcete-li se podle tabulek v nabídce HUDY katalogu 2001 orientovat, připište si tam kategorie. U značky ROCA je zjistíte v prodejnách HUDY, u tuzemských horolan jsou podle katalogu LANEX 2001 následující:

LANEX Rocky, Altea, Tarra – lana jednoduchá, slangově „jedničky“, grafické označení 1 v kroužku.

Typ horolana	Pramenů lana	Váha závaží	Počet pádů alespoň	Rázová síla maximálně
jednička	1	80 kg	5	1200 daN
půlka	1	55 kg	5	800 daN
dvojče	2	80 kg	12	1200 daN

LANEX Badile, Eiger – lana poloviční, slangově „půlky“, grafické označení 1/2 v kroužku.

LANEX DuoStar – lana dvojité, slangově „dvojčata“, grafické označení dvěma dohromady protnutými kroužky.

K zapamatování:

Dva nejdůležitější parametry horolan – rázová síla a počet pádů – se zjišťují na speciálním padostroji. Lana jednoduchá a poloviční absolvují normalizované pádové zkoušky v jediném prameni, dvojčata ve dvou, závaží se při tom ale různí – pro jednoduchá lana a dvojčata má 80 kg, pro půlky 55 kg. Normové požadavky (EN 892, UIAA 101) přehledně v tabulce:

K čemu se která třída lana hodí více či méně, k čemu nejlépe a jak, a k čemu vůbec? To najdete v Montaně Plus – podzim 2001.

Vladimír Procházka

Kroky k oblakům z továrny Lowa

V úvodu katalogu 2001 obuvnické firmy LOWA najdeme tyto řádky:

Oblaka nad hlavou. Někdy tak blízko, že se jich skoro dotýkáte, jindy na míle daleko. Vše je otázka perspektivy. Pokud Vám oblaka ukazují cestu, vydejte se na ni. Ale vždy se správnou výstrojí a také s kvalitní obuví. Kdo ví, jak daleko budete muset jít? Nahoře, mezi nebem a zemí je všechno možné. Proto se snažíme neustále zdokonalovat naše výrobky, zajišťovat jejich optimální funkčnost, zvyšovat komfort. Vyvíjíme nové podešve, optimalizujeme stříh i tvar použitých kopyt. Víme jak důležitý je správný prostor pro prsty. Hledáme jak zlepšit přilnavost k terénu. Výsledkem je nová kolekce pro rok 2001. Nové myšlenky jsou to, co nás posouvá vpřed. LOWA – vždy něco navíc.

Na jaře přišlo vítané pozvání od výhradního zástupce pro ČR Prospert Praha, abych si pravdivost motto firmy LOWA ověřil přímo v továrně. Před startem mi to nedalo zeptat se kouzelné krabič-

ky „Kdeže je ten Jetzendorf?“. Garmin GPS III+ na displejmapce hbitě ukázal nevelkou bavorskou dědinu severně od Mnichova, s WGS 84 souřadnicemi N 48 26 19,395 E 11 24 53,261.

Za volantem svižně octavie ovšem byl zakladatel a majitel Prospertu Dr. Jan Čermák, ten by už mohl jezdit rally Praha – Jetzendorf „i se zavazánými očima“. A tak jsem se stal terčem jeho pobavených jízlivůstek a otázek „No tak, teď jsem uhnul, měl jsem?“ nebo „No, co to ukazuje, kam?“. Jak vidíte, cesta nám hezky utíkala.

Povídali jsme si přitom o historii i současnosti firmy LOWA. Roku 1923 ji založili pánové Lorenz a Wagner. Takové lokální obuvnictví, jedno z mnoha podobných. Nejdříve šili poctivé kožené boty pro sedláky z okolí. S rozmachem alpinismu mezi Mnichovany ve třicátých letech začali s výrobou kvalitních kožených horolezeckých bot. Počátkem padesátých let přibýly v sortimentu kožené lyžáky, nejprve šněrovací a pak s přezkami, mezitím další úspěšný vývoj horolezeckých bot.

Když jeden z nejvýznamnějších horolezeckých průkopníků své doby a šéfredaktor časopisu Alpinismus Toni Hiebeler se svými druhy roku 1961 uskutečnil první zimní výstup obávanou severní stěnou Eigeru, byl to jeden z přelomů vývoje moderního horolezectví. Při realizaci odvážného podniku byla LOWA jedním z klíčových dodavatelů. Do takové akce se bez dokonalé výbavy pustí jen hazardér. Toni Hiebeler jím nebyl, přemýšlel o každém detailu. Dosavadní boty se mu jevily slabinou. Ve spolupráci s firmou proto vyvinul věc předtím neznámou, dvojité horolezecké boty – „duplexy“ LOWA EIGER. Stejně jako samotný výstup i první „duplexy“ se staly odrazovým můstkem dalšího vývoje, který si dnes už ani neuvědomujeme.

● Mnichovské „ispo 2001 léto“ poprvé v nové podobě

Novým termínem a novou dobou trvání od soboty 21. do úterý 24. července 2001 se veletrh ispo představuje v termínu, který vyhovuje celé Evropě a umožní vystavovatelům a specializovaným obchodníkům nejen získat včasné informace o kompletní nabídce zboží, ale umožní jim také využít výhodných ubytovacích a příjezdových možností. Veletrh ispo se rovněž poprvé představuje ve své nové podobě: 13 speciálních veletrhů umožňuje přibližně 1.600 vystavovatelům z více než 40 zemí individuální prezentaci a komunikaci, každá oblast nabídky tohoto 55. mezinárodního odborného veletrhu sportovních potřeb a sportovní módy je přesně v souladu se svými specifickými potřebami. Jednotlivé sekce budou samozřejmě zastřešeny pod veletrhem „ispo 2001 léto“, který mimo to nabídne jak vystavovatelům, tak odborným návštěvníkům opět všechny aspekty a možnosti spolupráce mezinárodního světa sportu.

V rámci speciálních veletrhů, jež jsou rozčleněny podle hlavních směrů oboru, reagují vystavovatelé na tržní změny a zároveň představují orientační pomůcku pro odborné návštěvníky. Budou zde prezentovány vývojové novinky v oblasti hardware, jakož i nové módní kolekce. Význam kid's_ ispo a women's_ ispo neustále stoupá, a proto jsou tyto sekce integrovány ve všech halách a přesahují tak rámec oborového rozčlenění veletrhu.

Čtenářům Montany lze doporučit zejména návštěvu sekce outdoor_ ispo v halách B5 a B6. Outdoor_ ispo Camp na volné ploše za halou B6 poprvé zajistí autentický Outdoor-Feeling u táboráku, barbecue a hudby. Haglöfs, Petzl, Marmot a ispo zvou specializované obchodníky k bezplatnému přenocování v pravé Outdoor-Community (na základě předběžné přihlášky). V hale B6 se nachází „Scandinavian Village“ společností Outdoorer Craft of Scandinavia, Dale of Norway, Haglöfs, Mover, Vanbestco a Viking, dále skandinávský společný stánek s kavárnou a diskusním koutkem. V pondělí, 23. července, se koná „Scandinavian Outdoor Party“ ve stanu na prostranství Outdoor-Camp za halou B6.

V rámci outdoor – módní přehlídky, která se koná rovněž v hale B6, představí vystavovatelé denně své aktuální kolekce, v bezprostředním sousedství pořádá Deutsche Alpenverein (DAV) „Boulder World Cup“. Outdoor-Flair kombinovaný s praktickým užitektem zprostředkuje stanové městečko v atriu haly. Zde bude možno otestovat stany různých vystavovatelů zastoupených na veletrhu ispo. Na alpský a horský stánek do haly B5 zve ke každodenní výměně zkušeností spolek Trekking-Treff. „Ispo Outdoor Arena“ v hale B5 představuje fórum pro zasvěcence (Outdoor-Insider) a informuje prostřednictvím zajímavého programu o aktuálních tématech v oblasti Outdoor. Představí se zde rovněž vítězové „ispo Outdoor Awards“. Touto cenou byly v rámci veletrhu „ispo 2001 zima“ vyznamenány známé značky jako TSL, Vanbestco a Arc'teryx. Cena za inovaci v oblasti alpinismu za rok 2001 bude udělena v kategoriích hardware, textil, obuv a poprvé rovněž v kategorii příslušenství.

(firemní text)

● Na skály!

Tímto bujarým zvoláním byl titulován článek v rubrice *Životní styl* v DNES magazínu č. 32 z 10.8.2000. Nedávno mi jej přinesl lesní kamarád Míša Vaníček a dobře jsme se zasmáli, přestože jej autor Jan Rýdl zjevně nepsal jako zábavný.

Hned v úvodu se praví (cituji): „Doširoka rozkročený na prakticky ploché skále kolmé skále, v osmi metrech nad zemí, v o dvě čísla menších botách, visící jako by jen na dvou prstech levé ruky a úzkostlivě pištící „Dober!“ Takový je dnešní Tyršův ideál – V zdravém těle zdravý duch. Lehké skalní lezení v posledních letech zažívá snad nejvýraznější boom zájmu ze všech moderních sportů...“

Dvoustrana byla hezky vyzdobena řadou fotek. Vědovlil jim borec skálolezec v pískovcové stěně, se šipkami k jednotlivostem struže a zbrúje s patřičnými vysvětlivkami. Moc se nám líbily na něm zavěšené *smice* (asi podle vzoru *samice*)! Pod jinou fotkou jsme se poučili: „Uzel – dnes nepoužívanější typ navázání...“ Čím se navazovalo před *dnešním* vynálezem uzlu se nepraví.

V tabulce *Rady pro začátečníky* nás zaujalo, že „Začít může

Postupem doby přibýly plastové lyžáky „přezkáce“, LOWA se stala pojmem první velikosti. Její kdysi revoluční LOWA Air System individuálního přizpůsobení bot nohám uživatele se udržel dodnes.

V sedmdesátých letech přišla z Ameriky vlna nové obuvi – trekkingovek. LOWA se včas zapojila modelem TREKKER. Díky pověstné kvalitě a komfortu je přes stále tvrdší konkurenci ve výrobě dodnes a oblíben. LOWA není levná, ale spokojení zákazníci se patrně drží hesla „Nejsme tak bohatí, abychom mohli kupovat levnější věci!“.

Ke klasickým trekkingovkám před pár lety přibyla lehčí obuv All Terrain Collection – ATC. V prodeji bot této kategorie je LOWA absolutní jedničkou ve všech německy hovořících zemích, přestože není obuvnickým gigantem ale spíše menší firmou. Proč se LOWA „nechytá“ třeba ve Francii? Prý kvůli stínům minulosti, němečtí vojáci napochodovali do Paříže v botách...

Před třemi lety si LOWA dala krásný dárek k 75. narozeninám – zbrusu novou výrobní budovu za 11.000.000 DEM. Bez přerušení a dokonce bez snížení produkce se do ní přestěhovala ze starého, pár set metrů vzdáleného objektu, nyní firemního muzea.

Vedle trvalého vývoje a uplatňování nejnovějších nápadů i technologií jsou základem úspěchu značky LOWA prvky tradiční: kopyto, které se vyvíjelo a do dnešní podoby „zrálo“ pětatřicet let, vhodně kombinované a vybírané prvotřídní materiály, poctivá práce a nekompromisní hlídaná kvalita.

Když se octavia před novou zářící fabrikou LOWA měkce zhoupla na přední, GPSka ukazovala ještě nějakých 560 m. „Copak, nejsme snad tady?“ zasmál se Dr. Čermák. Inu, kostel na ná-

vsí, střed databázového Jetzen-dorfu, byl v té vzdálenosti a ve směru šipky na displeji...

Vstupujeme do provozu. A hned jsou tu dojmy. Supermoderní barák, nejmodernější stroje a přístroje vedle starších zařízení, vše účelně skloubené a pracující v optimálním rytmu. Vedle toho obrovský podíl „lidského faktoru“: ruční práce dělníků, ostrý pohled a jemný hmat kontrolorů, všude zaujetí pro věc a žádný překotný chvat. Dokonalá organizace, pověstný německý ordnung v krystalické podobě. Spousta kontrol – od vstupních kontrol a třídění kůží a dalších materiálů, přes mezioperační až po kontroly hotových bot, nejnáročnější testy GTX modelů, tedy bot s GoreTexem. Všudypřítomné průvodky aby se nic nepopletlo. Opět se nemohu ubránit dojmu, že obuvnickina je snad organizačně náročnější než výroba aut – když uvážíme množství nesterjnorodých vstupních materiálů, počet modelů bot, krát počet dílů každého modelu, krát počet velikostí od každého... no pozdravpánbů! Haldy materiálu. Haldy ostrých výsekových želez – co model a velikost, to jedna sada želez. Haldy rozpracovaných polotovarů...

A neskutečné haldy kopyt i kvanta bot na nich navlečených. Dozvídám se, že to je specialita firmy LOWA. Boty zde prý na ko-

pytu stráví mnohem delší čas než u konkurence. To aby se kůže řádně vytáhla a boty pěkně vytvarovaly, aby lepidla řádně zatuhla a tak. Prostě nic neuspěchat, hlavní je kvalita. Že to zvyšuje nárok na prostory, rozměry linek atd. atd., že v množství kopyt je zaklet pěkný majlant a výrobu to prodražuje? To je nabíledni – hlavní je tu ale kvalita, a kvalita prostě stojí peníze.

Další specialitou a pýchou firmy LOWA je až strojařská přesnost přizpůsobení svršku k vanovitě podešvi (u obuvi takové konstrukce). Pro každou velikost svršku jiná velikost podešve, před lepením jedno do druhého zapadne bez vůlí jako ozubená kola ve špičkové převodovce. Jiní používají jednu velikost podešve pro více velikostí svršku, přibrušují či „dopatlávají“ lepidlem.

Popis jednotlivých fází výrobních postupů (různých podle toho, o jakou kategorii obuvi jde – šité horolezecké masivky či lehká átécéčka atd.) by zabral knihu. Neodborníkoví z toho jde hlava šejdrem – a zbývá úžas na tváři. Nechme proto spíš promluvit pár fotografií z provozu.

Co dodat? Po předchozí vlastní zkušenosti s botami LOWA a nahlédnutí „pod pokličku“ vím, že úvodní motto ani heslo LOWA – *vždy něco navíc!* nejsou pouhá reklamní sLOWA. Firma neustále inovuje a rozšiřuje nabídku. Vedle ATC a trekkingovek se to týká i návratu k masivní ryze horolezecké obuvi, která již značku tolik proslavila. Zvláštní kapitolou jsou prvotřídní outdoorové sandály, jejichž obliba stále stoupá.

LOWA se dnes jako jedna z mála může pochlubit *kompletním sortimentem ve špičkové kvalitě*, od sandálů až po nejobtívnější horolezecká „bagančata“, horolezecké skelety, skvělé skialpinistické speciály a lyžáky. Část sortimentu LOWA řad Alpine, Trekking, ATC a sandály byla prezentována v inzerátu v nedávném Montaně Plus, aktuální seznam prodejen najdete tamtéž. V loňské podzimní Montaně Plus byla inzerce na zimní ATC, skialpy a lyžáky, v jarní M+ 2000 podrobnější popis jednotlivých modelových řad.

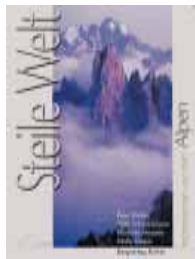
Není drzostí ani gestem, že LOWA (z pohledu jiných „troufale“) poskytuje dvouletou záruku u celé kolekce 2001. Sebevědomý postoj předního výrobce nekompromisní kvality!

Vladimír Procházka

STEILE WELT

Impressionen aus den Alpen

Další titul prestižní řady *EDITION BERGE* mnichovského nakladatelství *Bergverlag Rother*,

tentokrát od autorské dvojice *Peter Mathis* a *Willi Schwenkmeier*.

Hory jsou prastarou krajinou. Drsné, velkolepé, neodolatelné, často nezkrótitelné jako oceány a pouště. Výtvořky z kamene a ledu, ve svých výšinách k lidem nepřátelské a téměř nepřístupné. Všude, kde to bylo jen trochu možné, lidé po tisíciletí horské krajiny využívali jako zdroj obživy. Alpy byly a jsou jedinečným životním a kulturním prostorem.

Dnes Alpy svým kouzlem každoročně přitahují milióny návštěvníků. Turistů, horolezců a lezců, horokolařů, lyžařů, padákářů, divokých vodáků, vyznavačů snowboardingu, všech pestřích adrenalinových sportů. Moderní mobilní společnost Alpy znásilňuje a přizpůsobuje svým potřebám až překotně rychlého životního tempa. Pro Alpy představuje nebezpečí, že se stanou „hernou“ Evropy – velkolepou sice, ale pouhou kulískou k přemnoženému a hlaholnému lidskému hemžení ve stylu „Fun & Action“.

Naštěstí to není až tak úplně černé – a doufejme ani nebude. Národní parky jsou silné a fungují. Člověk se obrací k prastarým životním formám, stále více lidí touží po neporušené přírodě. A to tím více, čím nepřijemnějším, nepřirozenějším a otravnějším se stává život ve velkých městech. Lidé znovu objevují *steile Welt* – strmý svět hor, a vracejí se k němu.

Právě o tom všem, tom i tom, nová kniha *STEILE WELT* je. Vynikající fotograf *Peter Mathis* z *Vorarlbergu* a známý publicista *Willi Schwenkmeier* z *Chiemgau*, nás svými jedinečně působivými fotografiemi a fundovanými texty provázejí celými Alpami i jejich podhůřím, od *Montagne Saint Victoire* v *Provence* až po *Schneeberg* u *Vídně*. Přibližují nám jedi-

nečný strmý svět *Alp*, magnet pro návštěvníky, rodnou hroudu a zdroj živobytí starousedlíků. Žádné jiné hory světa prý lidem neučarovaly a neovlivňovaly je tolik jako Alpy.

Do knihy svým slovem a názory přispěly další dvě výrazné osobnosti. *Reinhold Messner*, jako málokdo jiný k tomu povoláný, se zamýšlí nad východisky z dilemat turistického využití strmého světa. *Malte Roepert*, jeden z nejschopnějších horolezců a znalců moderní scény, osvětluje vývoj alpinismu posledních desetiletí.

Co dodat? Tisk na matné křídě je stejně prvotřídní jako fotografie samy, čistá úprava nevtíravá a příjemná. Krásná kniha pro radost i k zamýšlení nad naším vlastním přístupem ke strmému světu hor!

STEILE WELT – Impressionen aus den Alpen; Peter Mathis a Willi Schwenkmeier, příspěvky Malte Roepert a Reinhold Messner. 144 stran, 141 fotografií, tuhá plátěná vazba s přebalem, formát 24 x 31 cm. Edition Berge, Bergverlag Rother München (bergverlag@rother.de, www.rother.de), 1. vyd. r. 2000, cena 68 DEM.

Potěšitelná zpráva!

Kniha vyšla rovněž v češtině v nakladatelství *freitag & berndt* koukněte do www.horokupectvi.cz. Má název *STRMÝ SVĚT – Imprese z Alp* a doporučenou cenu 598 Kč.

Vladimír Procházka

WIEGE DES FREIKLETTERNS

Třetí svazek významné historické edice *DOKUMENTE DES ALPINISMUS* vydal *DAV* v nakla-

datelství *Bergverlag Rother München*. Připomeňme, že i první dva tituly této řady jsme již představili – *Alpinismus im Hitlerstaat* v *M 5/98* a *Die Deutsche Himalaya-Stiftung* v *M 2/2000*.

WIEGE DES FREIKLETTERNS, kolébka volného lezení, Sasko. Ano, tady to vše začalo. Udatný styl čistého lezení bez pomocných prostředků. Výkony, které dodnes vzbuzují úctu a stále ve-

dou k hlubokému zamýšlení. Skalní lezení v oblasti *Elbsandsteingebirge* od konce devatenáctého až do šedesátých let dvacátého století představovalo absolutní obtížnostní špičku. Význam saského lezení a jeho přínos světovému horolezectví je v širokém povědomí, mimo jiné dalo základ hodnocení obtížnosti *UIAA*.

Publikaci *WIEGE DES FREIKLETTERNS* sestavil a zpracoval *Dietrich Hasse*, ve své době jeden z nejvýznamnějších alpských špičkových lezců. Kdo by neznal třeba prvovýstup obří střechnou v severní stěně *Cima Grande di Lavaredo*? *Hasse* přišel ze *Saska*, stejně jako jeho druhové, však se také *Direttissimé* říká *Saská*... *Hasse* ovšem je i zdatným publicistou. V paměti máme skvělou knihu o lezení v *Sasku*, *Felsenheimat Elbsandsteingebirge*; druhým autorem je fotograf *Heinz Lothar Stutte*.

Na milnicích tvořených saskými lezci *Hasse* ve své nové knize dokumentuje imponující vývoj volného lezení od přelomu století až do poloviny dvacátého století. Využívá k tomu příhody, zážitky a vyprávění hlavních protagonistů, oživuje původní zprávy a reportáže, publikované v dobových knihách, časopisech a ročenkách. Vlastními průvodními texty vše citlivě – a dodejme obdivuhodně – spojuje do živého celku. Duch saských *bergštajgrů* a jejich aktivity od domácích pískovců přes Alpy a další velehory až po *Himálaj* jsou zde pečlivě zachyceny a působivě podány.

Kniha jistě bude obzvlášť zájmat každého piskáře (přestože nejde o historii pískovcového lezení). Hemží se to tu slavnými jmény lezců, známých svými prvovýstupy i v našich oblastech, od nichž se učily první generace našich piskářů. Je zajímavé, jak moc byli dobří i jinde, ve velkých kopcích – šířka jejich záběru bere dech!

Zvláštní kapitolu si svými činy vysloužil fenomenální *Fritz Wiesner*, který učil volnému lezení Američany a položil základy současnému *free climbingu*. Byl skvělý na písku, dávno před *Italy* téměř „udělal“ vrchol *K2*, na svědomí má i první sportovní prvovýstup na *Devil's Tower*...

Kniha je bohatě ilustrována historickými fotografiemi, rytinami a kresbami, četnými podobenkami hlavních postav a faksi-

kdokoli bez speciálního posilování, je ale vhodné popolézt nejprve na umělé stěně...“ a také jeden z dalších pěti bodů: „Leze se jen zasucha. Hlavně kvůli bezpečí a na pískovcích také kvůli ochranným...“

Kdesi uvnitř článku jsme se dočetli, že „Kdo pocítí potřebu vyplavit si do krve trochu ‚spokojeného‘ hormonu, potřebuje především prostředky zajišťující vlastní přežití: boty ‚lezečky‘ a sedací úvazek, který si lezec navleče podobně jako trenýrky a v případě pádu (a těch bude zprvu pozeňnaně) v něm prostě zůstane sedět ve vzduchu zachycen protiváhou jistího partnera. Ten má... ocelovou ‚osmu‘ – karabinu v podobě 8... dalšího... důmyslný ‚vklínělec-hexendř‘ sice způsobí, že si okolí bude myslet, že jste starý skalní matador...“

Úplná superperla je ovšem v tabulce *Slovníček*. Lakonické vysvětlení „morál – strach“ nám vzalo dech. Starí udatní turneři se asi strachy klepou v hrobě ještě dnes, sto let po smrti. Hej vy s morálem, raději nezkoušejte vylézt ani na stůl! Šok jen jemně odlehčilo závěrečné heslo „lezba – supr polezeničko“.

Tak se asi ve *Skaláku* můžeme těšit na nájedzy dobře poučených novodobých skalních matadorů. Za pomoci smiců důmyslných *hexendřů* nám předvedou svůj um při lezbe, na nemorálových cestách zejména. Jistě se přitom nezapomenou navázat uzlem (inu třetí tisíciletí je třetí tisíciletí) a ochránáře z toho za sucha neklepne pepka. Za mokra čest jejich památce!

Chroust

● **Teplíce nad Metují** se opět těší na vás všechny, kteří máte rádi hory, dobrodružství, hodně pohybu se špetkou adrenalinu a hlavně dobrou náladu.

Nezapomeňte: konec léta patří **Mezinárodnímu horolezectvému filmovému festivalu v Teplících nad Metují**. Ten letošní bude **23. – 26. srpna 2001**.

Jako již tradičně bude k vidění spousta zajímavých filmů se zaměřením na lezení, sporty v horách a dobrodružství.

K festivalu patří také lezecké závody, běh *Skalním městem*, slalom na horských kolech, ale hlavně pohoda a přátelská atmosféra. Přijďte se podívat, i letos to určitě bude stát za to.

O vítězném filmu rozhodne, jako již tradičně, mezinárodní porota. Pozvání do odborné poroty přislíbil známý slovinský horolezec a alpinista Tomaz Humar, který bude zároveň čestným hostem festivalu.

Mlčenlivá stěna „El Cap“ je považována za jednu z technicky nejtěžších stěn na světě. Tomaz mimo jiné tuto více jak 1.000 m dlouhou stěnu zdolal za 14 dní sólo lezením a film o jeho výkonu uvidí diváci na našem festivalu. V říjnu 1999 zdolal jižní stěnu Dhaulágiri, čímž znovu posunul lidské limity o kus výše. Momentálně je tento výkon považován za nejtěžší alpský výkon na světě.

Dalším členem poroty bude polský himálajista Artur Hajzer a prezident firmy Alpinus SA, ředitelka horolezeckého festivalu v Autrans ve Francii Mireille Chiocca, italský horolezec a fotograf Mario Corradini, který bude mít na našem festivalu i přednášku s diapositivy. Druhou diashow bude mít Peter Ondrejovič ze Slovenska.

V hudebním programu na místním koupališti vystoupí Českomoravská hudební společnost, skupina Kamelot, Pepa Lábus a spol. Navíc se bude pořádat i tradiční diskotéka.

Festival začne ve čtvrtek 23.8. otevřením dvou výstav: Výstavou Petra Hejtmánka z Českého horolezeckého svazu a výstavou putovní „Portréty z vrcholu“ – výstava byla vytvořena ve spolupráci The Banff centre for Mountain Culture a the Whyte Museum of the Canadian Rockies. Známy kanadský fotograf Craig Richards sledoval 6 měsíců horolezce na různých místech po světě – „záhadnost vrcholů hor, družnost týmů, spřízněnost s rizikem, odhodlanost silných osobností – to vše v těchto portrétech najdete“.

M. Jirmanová

● **Ve dnech 7. až 15. 7.** se uskuteční lezecký tábor dětí a mládeže na Súlově. Cena 720 Sk (členové ČHS), ostatní 800 Sk, slevy při spaní ve vlastním spacáku. Předpokládá se základní práce s lanem a jištění.

Příhlášky (do 30.6) a bližší info:

pan Jamrich
e-mail: sejed@ba.psg.sk
tel.: 004210903/150 766

mile unikátních dokumentů. Jen trochu škoda, že kniha není vytištěna na křídovém papíru, obrázkům by větší brilance prospěla.

Úhrnné zpracování historických podkladů o *saském hnutí*, které od svého počátku ovlivňovalo světové horolezectví a má na ně vliv dodnes, je cenným příspěvkem k systematickému mapování jeho historie.

Publikace o 340 stranách má (stejně jako předchozí svazek edice) nezvyklý ležatý formát 244 x 208 mm, příjemně jednoduchou dokumentaristickou úpravu, tuhou plátěnou vazbu s lesklým lamino přebalem, stojí 48 DEM (bergverlag@rother.de, www.rother.de).

Vladimír Procházka

KLETTERSTEIGE DOLOMITEN

Dolomity jsou pro vynavače lezení *klettersteigů* zemí zaslíbenou číslo jedna, nejvýznamnější a fascinující. V blízkosti se prázdninové sezóně i po ní proto jistě přijde vhod již třetí a zcela přepracované vydání populárního průvodce *Klettersteige Dolomiten* z klasické kapesní červené řady *Rother Wanderführer Special*. Autorský tandem *H. Höfler a P. Werner* v něm přináší pestrý výběr devadesáti zajištěných *via ferrat* mezi Brixenem, Veronou, Sextenem a Madonnou di Campiglio. Nezahrnuje tedy „jen ryzí“ Dolomity, ale také Brentu a další přilehlé horské skupiny, včetně okolí Lago di Garda.

Vedle podrobných popisů výstupů i sestupů najdete zde množství důležitých upozornění a barevných mapek k lepší orientaci. Průvodce je bohatě ilustrován četnými barevnými fotografiemi, které kromě role „namlsávací“ mají i bezpečnostní význam. Leccos napovídají o charakteru, expozici a obtížích té které *ferraty*. Jak bývá dobrým zvykem, v úvodu najdeme pokyny a rady k výbavě a dalším bezpečnostním záležitostem.

Výstupy jsou podle obtížnosti zařazeny do tří kategorií, barevně označených – lehké modře, střední červeně a těžké černě. Takto barevná jsou čísla *ferrat* v obsahu i textu, snadno se vybírá. Průvodce stačí prohrábnout a když se to zamodrá před očima, lze jít třeba i s dětmi, černá naopak volá „Bacha!“ i na ostřílené kozáky.

Vzorně odvedená drobná užitečnost od mnichovského nakladatelství *Bergverlag Rother* (bergverlag@rother.de, www.rother.de) je za necelých 35 DEM.

Vladimír Procházka

CHRONIK UND DOKUMENTATION ZUR GESCHICHTE VON WANDERN UND BERGSTEIGEN IN DER SÄCHSISCHEN SCHWEIZ...

Joachim Schindler

2. díl velmi seriózní historické publikace, zabývající se leze-

ním v letech 1919–1932 je výsledkem mravenčí práce autora. Není to jen suché řazení událostí. Zatímco na praprách stranách najdete strohá fakta, levé strany jsou zaplněny úryvky z dobových textů, autentických projevů tehdejších „bafuňářů“ i lezeckých špiček. Najde se zde i řada kuriozit – třeba fakt, že dodnes nelehkou a ne zrovna zajištěnou „Sieberkante VIIc“ na Vorderer Torstein vyváděl celkem neznámý lezec H. Lohleder. Od dubna 1923 do září 1924 si ji vystoupal „na prvním“ dvanáctkrát! Ani nechtějte vědět, jaké měl vybavení!

Velice zajímavý je i pohled na tehdejší velice složitou společenskou situaci mezi válkami, která se výrazně projevila i na sportovní úrovni tehdejších prvovýstupů. Vylučování špiček z alpinistických organizací a sportovních svazů frčelo už tenkrát. Naše problémy s novodobými extrémy jsou proti tomu dětskou hrou.

Čtenář zde najde i spoustu zajímavostí z metod tréninku třeba takového Kauschkeho. Moc zajímavé! Zajímou i celkem neznámá fakta o německých prvovýstupech na našich pískovcích.

Krátka je to pohled do minulosti, která (jak zjistíte) se od současnosti liší jen letopočtem. Všechno ostatní už tady bylo.

Knihu si můžete objednat na adrese: Joachim Schindler, St. Petersbuger str. 20, D-01069 Dresden, tel./fax: 0049 351 4901331. e-mail:

agata-achim@t-online.de.

Pani Agata Joachim mluví slovensky.

Cena je 300 Kč + poštovné, nebo 21,50 DM. Částku je možno uhradit i převodem na účet u ČSOB: Dr. Agata Schindler, č.ú. 115546513, kód banky 0300.

B. Sýkora

LABSKÉ ÚDOLÍ A BĚLA
Pavel Černý a kolektiv

Nejnovější lezecký průvodce Labského údolí (Pravý břeh, Levý břeh, Bělá, Jeskyně) zahrnuje 325 věží, 2.483 výstupů a 24 jeskyní. Klasické uspořádání, t.j. půdorysné nákresy masivů a věží s označenými nástupy cest a přehledné mapky jednotlivých oblastí přispívají k tomu, že v jednom svazku je všechno. Všechny cesty jsou stručně slovně popsány, takže použití průvodce je i pro úplného cizince jednoduché a přesné.

Popis horolezecky přístupných jeskyní je vitaným doplňkem průvodce a umožní tak návštěvníkům využít deštivý čas i jinak než v hospodě.

Kvalitní černobílý tisk je oživen barevnými lezeckými přílohami.

Formát 21 x 15 cm, měkká laminovaná obálka, 238 stran.

Vydal HUDYsport, květen 2001.

Cena 210 Kč

Začátkem června vyjde dlouho očekávaná pohádková kniha našeho korektora Pavla Bubly, která se jmenuje

„POHÁDKY Z VODY A SKAL“.

Tajemný svět Moravského krasu – doporučujeme zejména všem horolezčatům do deseti let. Kniha vychází v nakladatelství Doplněk v Brně.

@ 30. dubna tragicky zahynul pádem do třicetimetrové ledovcové trhliny známý nepálský horolezec Babu Chhiri. Jeho pohřeb se stal celonárodní událostí. Tento 35letý horolezec se už za svého života stal legendou. K lezení se dostal jako nosič ve svých třinácti letech – jeho rodina pochází z oblasti Solo Khumbu. Na Mt. Everest vylezl celkem desetkrát, z toho dvakrát ze severní, tedy těžší, strany. V roce 1995 vystoupal na vrchol dvakrát v rozpětí pouhých čtrnácti dní. V květnu 2000 „vzběhl“ nahoru dokonce za rekordních 17 hodin, rok předtím zase strávil na vrcholu nejvyšší hory ve stanu neuvěřitelných 21 hodin – samozřejmě, že bez kyslíku.

@ V době, kdy čtete tyto řádky, je v BC na úpatí Everestu z tibetské (dnes čínské) strany nově otevřena první poštovní stanice. Pošta bude mobilní, tedy: jeden stan a v něm listonoš, úředník, vedoucí směny a dohledávač ztracených zásilek v jedné osobě. Počítá se s postupnou digitalizací.

@ Počátkem května se podařilo T. Caldwellovi a N. Sagarovi přelést „Muir Wall“. Jedná se o jednu z nejtěžších (ne-li vůbec nejtěžší) volně přelezených cest na El Capitano. Posuďte sami: 17 ze 33 délek je obtížnosti 8 a těžší, dvě délky jsou uváděny dokonce za 10-. Caldwell se o vylezení cesty pokoušel už před rokem, ale tehdy nedokázal volně přelést klíčovou délku. Více informací, a také exkluzivní foto najdete ve 111. čísle časopisu Rock and Ice. V letošním roce jde už o druhý Caldwellův úspěch. Před časem uspěl na 13 let nepřelezeném Upside-Down (V12/13) od Johna Stacka v Coloradu.

@ Luke Parady, mladý talent, který začínal lézt a trénovat spolu s Davem Grahamem, přešel projekt svého přítele a rivala. The Fly (New Hampshire) byla původně Grahamem oklasifikována jako 5.14d s tím, že tato třínýtová cesta je vyjma boulderů v Rocky Mountain tím nejtěžším, co autor vylezl. Parady k tomu říká, že takto krátká cesta by se měla spíše hodnotit jako boulder, a to V13 nebo V14. V polovině dubna Parady přešel jiný Grahamův projekt – Steady Slobbin (5.14b). O tomto muži ještě uslyšíme.

@ Dvaadvacetiletý student geografie překvapil lezecký svět. Před nedávnem přešel Bernd Zangerl z Rakouska boulder Dreamtime (V15!) od Freda Nicola (Cresciano, Švýcarsko). Oblast musel navštívit celkem 24krát, aby se mu nakonec podařilo uspět, a to v noci. Ano,

15. dubna bylo odpoledne příliš horko, a tak Bernd nebyl schopen udržet počáteční hladké chyty. Úspěšný pokus se podařil až v noci, za svitu plynové lampy. Zangerl leze asi tři roky, přičemž z alpinismu a lezení po skalách se postupně přeorientoval na boludery.

@ Španělský lezec Pablo Barbero si udělal výlet do Itálie. Vylezl OS cestu Un giorno per caso 8b, řadu cest stupně 8a, přičemž některé OS a na třetí pokus dokonce cestu Il sikario sanguinario 8c, většina cest je v zatím neznámé oblasti blízko Terstu. Barbero je novou nadějí špičkového španělského lezení.

@ Čínská vláda dala oficiální souhlas španělské expedici k výstupu na Mt. Kailash (6.714 m). Tato posvátná tibetská hora je poutním místem pro milióny buddhistů a hinduistů. Španělé celý výstup prezentují jako misi, která má mobilizovat věřící k větší úctě k přírodě a k jiným lidem. Zamýšlený výstup je přinejmenším problematický. Připomeňme jen, že R. Messner, který byl vyzván čínskou vládou, aby na Mt. Kailash vystoupil, odvětil, že jestli vystoupíme na tuto horu, zničíme cosi v duších jiných lidí a že raději vyleze na nějakou jinou, obtížnější horu. Legenda praví, že na Kailash, kde sídlí božstva, vystoupil pouze v 11. století jeden mág, který se nechal vynést na slunečních paprscích.

@ 20. dubna se dožil neuvěřitelných 104 let prof. Ardito Desio, muž, který vedl roku 1954 úspěšnou italskou expedici na K2 (8.611 m). Dva členové expedice tehdy vystoupili nejsnazší výstupovou cestou – po Abruzziho hřebeni – až na vrchol druhé nejvyšší osmitisícovky. Desio byl opravdovým dobrodruhem. Spojil svou akademickou dráhu s nadšením pro cestování a dobrodružství. Bojoval v první světové válce, hledal zlato v Etiopii, prozkoumával Antarktidu, Tibet, Albánii, nakreslil první geologickou mapu Libye, přešel Saharu na velbloudu a ještě ve svých 93 letech šel do základního tábora pod Everestem. Za své celoživotní dílo, zejména za to, že „...objevil a posunul hranice lidských možností a úvah týkajících se divoké přírody,“ dostal Desio u příležitosti svého jubilea vysoké italské vyznamenání.

@ Těm, kdo mají přístup na Internet, doporučujeme stránku www.8a.nu. Najdete zde aktuální žebříček nejúspěšnějších skalních a boulderových lezců sestavovaný podle přelezených cest v průběhu posledních dvanácti měsíců. Mezi boulderisty je náš Rosta Štefánek na skvělém pátém místě.

From: Vevina

To: Montana

Sent: Thursday, April 26, 2001 12:03 PM

Subject: Možná by to stálo za otisknutí

Milá redakce, říkam jednou mému kamarádovi: „Měla jsem špatný den. Pošli nějakou hezkou smsku.“ A přišlo mi toto:

„Palčivé sluneční paprsky ti rozpalují tělo a ty držíš nádhernou šupinu, ubíhající až k horizontu. Nohy na tření. Ruce smáčí tryskající pot z tvého nitra a ty je za tvrdou práci máčíš až po lokty do maglajzu. Z doliny doléhá zurčení potoka, který láká tvé tělo průzračnou, chladivou vodou. Ale ty pouze založíš dalšího přítele či camelota a byl to tvůj poslední. Žáby střídáš čím dál tím rychleji. Dech se krátí. Tvé oči přitahují dva zdánlivě bezvýznamné blyštící se body. Šupina absolutně pohltila tvé vědomí. Až budeš tyhle okamžiky hledat v paměti, bude tam jen pár krystalů a pak už jen sladké nevědomí. Ale to už tvé nohy podtrhává proud bystřiny. Ty se jím necháváš strhnout. Jemné bodličky tě prostupují a ty se cítíš lehčeji než vánek co tě pomalu osouší...“

Tak ať mně ještě někdy někdo řekne, že ti mladí, moderní lezci jsou jedna velká pakáž neznabohů a neromantiků: Začnu mu recitovat tento text!

Kdybyste snad chtěli tímto kouskem potěšit i jiné zoufalce a zaplnit jím rožek v Montaně, prosím anonymně. Oni totiž ti mladí a moderní lezci o sobě neradi přiznávají, že jsou romantičtí.

Přeji všem v redakci pěkný den a ať o víkendu sluneční paprsky rozpalují vaše těla a držíte jen ty nejbáječnější chyty.

Vevina

Brňáci na Súlově

Konečně je tu jaro, k tomu před námi prodloužený víkend. A s ním otázka kam zajet na dobrou lezení a pořádně si to užít. Na pšek to zatím nevypadá, vzhůru tedy na Súlov. Prý

je tam bezva lezení, nově odjištěné cesty, krásná příroda, prostě lezcův ráj. Potud je vše O.K. A tak tedy valíme v nemalém počtu, kámoši a kámošky, do kopce s veškerým vercajkem a těmi krámy na spaní – neboť kde jinde spát, než přímo v bivaku pod skalami, když nahoře je idylická loučka s pramenem pitné vody. Kdo by se taky vláčel každý den pěšky nahoru až z parkoviště ve vsi, když je to tam tak daleko, celé tři čtvrtě hodiny. Po cestě za romantikou sice můjím několik nepřehlédnutelných žlutých cedulí s trojzřetými nápisy o tom, že se nalézám v Národní přírodní rezervaci Súlovské skály a že se tedy očekává, že se podle toho budu taky chovat, zejména, že nebudu tábořit či bivakovat pod skalami. Tím se ale přeci nenechám vyvést z míry a svěst z cesty za realizací svého JÁ. Měli to tam napsat česky; slovensky, anglicky ani německy nerozumím a nakonec bych to stejně ani nečetl. A tak jdu, nerušen nějakými ochránářskými výmysly vstříc uspokojení svých snů, potřeb a tužeb. Ať mně vlezou na záda! Ostatně už jednou jsem tam kohosi bivakovat viděl, tak co. Budu mít alibi. Ale co to vidím, další cedule a úplně nová: „Přísný zákaz lezení v oblasti Javor do 31. května“. Javor – hm, to jsem nikdy neslyšel, to bude určitě někde jinde, než kam jdu zrovna já. Já jdu na Kamennou tabuli a Vežu nad Ohniskom. Tam chodí všichni a prý je to tam nejlepší. Sakra, ta cedule je i přímo pod mými věžemi, už to vypadá, že ta oblast Javor je nakonec asi tady.

Ale co, kašlu na to. Vždyť z Brna je to sem 200 kilometrů, já se sem dostanu tak jednou za rok, ostatní skály, co jich tu vidím bezpočet kolem, neznám, průvodce nemám, lezecké časopisy nečtu, informace z Internetu si stáhnout neumím, mozek taky moc nepoužívám. A hele, pár spřízněných duší už na Tabuli taky leze, tak to s tím zákazem asi nebude tak vážné. Je nás tady ostatně dost, tak ať si nějaký ochránář zkusí přijít.

Kdybys ovšem mozek měl, trochu bys přemýšlel a hlavně zajímal se také o něco jiného, než sám o sebe, mohl by ses dočíst například v Jamesáku (jestli to nevíš, tak to je časopis slovenských horolezců, který dostaneš koupit v každém lezeckém kšeftu v Brně) v několika článcích od Míra Píaly (někomu možná to jméno i něco říká) o tom, jak vážně je ohroženo lezení na Súlově právě kvůli tomu, že lezci nedodržují ani ta nejzákladnější pravidla pobytu v národní rezervaci (po národním parku druhý nejvyšší stupeň ochrany). Situace je tak vyhrocená, že Míro v Jamesácích doslova a několikrát prosí lezce, kteří tam pojedou, aby se v zájmu zachování možnosti lezení i do budoucna chovali slušně a nespali pod skalami. Aby nevyvolávali zcela zbytečné konflikty s ochránáři (a taky místními obyvateli vesnice Súlov). Vždyť přece pod skalami spát nemusím, ráno si za tu půlhodinku do skal v klidu do dědiny dojdu. Spát se dá na tábořišti v Súlově za 25 korun ! (Vím, jsem žebrák a jsou to pro mne celá dvě(!) piva...opět to moje JÁ). A taky kdybys jen trošičku chtěl a prošel se skalami, zjistil bys, že Súlov není jen oblast Javor a že se dá velmi dobře lézt i jinde, aniž bys musel porušovat, z tvého hlediska a kvůli tvé neznalosti možná zbytečné, krátkodobé omezení lezení na Javoru. Proč si myslíš, že je Súlov nyní tak populární? Jistě, skvělá skála, dobře odjištěné cesty, oblast budoucnosti. Myslíš, že je to tak samozřejmé? Co ti, kteří tam chtějí přijít po to-

bě. A co ti, kteří tam už tolik cest přejistili a v letošním roce chystají otevřít dalších asi 50 cest (už jsou navrtané). Dělá to doslova pár lidí, vkládají do toho nepředstavitelnou spoustu času, dřiny a i určité finanční prostředky. Dělal to a dělají i teď taky PRO TEBE a ty jim tam přijdeš jako totální sobec (velmi mírně řečeno), vyvoláš konflikt, odjedeš si a po tobě celý Súlov možná zavřou. Pro všechny a možná na hodně dlouho! I s jeho lezeckou historií, současností a nemalými možnostmi do budoucna. Přemýšlej trošku, na světě nejsi jen TY a TEĎ. Co bys asi říkal na to, kdyby nám do krasu, třeba do Sloupu, přijela parta „klajmbrů“ odkudsi, udělali si skvělý mejdan na hřišti pod Indii, třeba se poprali s místními a já nevím co. Starosta a správa CHKO by pak asi nelenili a pod tlakem okolností by nám celý Sloup asi zavřeli. A to už je jedna z posledních oblastí, co nám Brňákům vůbec ještě zbyly. To byste jášali! A to většina z vás v krasu jen leze (=konzumuje) pro vlastní zábavu, skalám či jejich okolí jste nevěnovali až na pár výjimek většinou vůbec nic. Na závěr chci říct, že až se mě příště nějaký místní lezec ze Súlova zase zeptá, odkud jsem, řeknu mu nejspíš, že z Horní Lhoty. Trochu se za vás, příslušní kolegové z oddílů, totiž stydím.

Petr Wolf (z Brna)

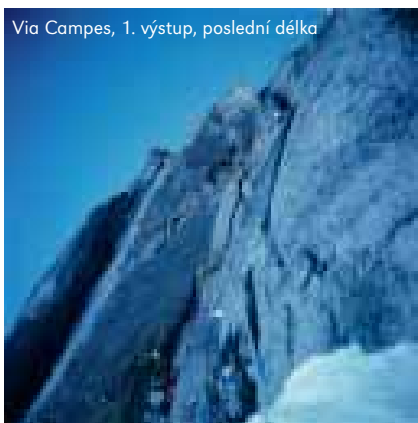
Ještě krátký dovětek: Původně jsem napsal tento článek jako diskusní příspěvek na webové stránky našeho oddílu. Domnívám se však, že tato problematika se netýká jen pár lezců z Brna a oblasti Súlov, ale má daleko obecnější platnost a v té či oné podobě se vyskytuje s jinými aktéry a jinde. Posílám jej proto do Montany.

A ještě něco: Když RT (a nejen on) v minulých číslech Montany poměrně obsáhle popisuje právě oblast Súlovských skal, mohl o těchto časových omezeních a pravidlech pro pobyt v nich informovat širší veřejnost a ne o nich tak cudně pomlčet.

Pizzo Cengalo (3.370 m)

Severní stěna
Převýšení: 1.300 m
Pohoří: Bergell

V druhém vydání „galerie“ v Montaně 2/1996 jsem představil Pizzo Badile, štít, na kterém se výrazně projevila „tvůrčí“ aktivita československých horolezců. Nyní se dostáváme k druhému bergellskému vrcholu, v jehož stěnách vede též několik cest našich lezců. Nechci se opakovat v charakteristice pohoří. Chci jen připomenout okolnost, že Švýcaři označují celou horskou skupinu jako Bergell, zatímco Italové používají členění na tři oblasti: Val Bregaglia (Bergell), Val Masino a masiv Monte Disgrazia. Hlavními centry pro výstupy na Pizzo Cengalo jsou osa-

Via Campes, 1. výstup, poslední délka

dy Bondo a Promontogno na švýcarské straně a z italské strany pak Bagni del Masino.

Pizzo Cengalo, v německé literatuře často Piz Cengalo, představuje rozsáhlý štít s mohutnou severní stěnou, která je nejvyšší stěnou v celém pohoří. Na jih spadají nižší stěny s celou řadou krásných cest v pevné hornině granodioritu. Vzhledem k tomu, že se jedná o italskou jazykovou oblast, uvádím název italský, používaný též ve Švýcarsku.

Východiska a nástup

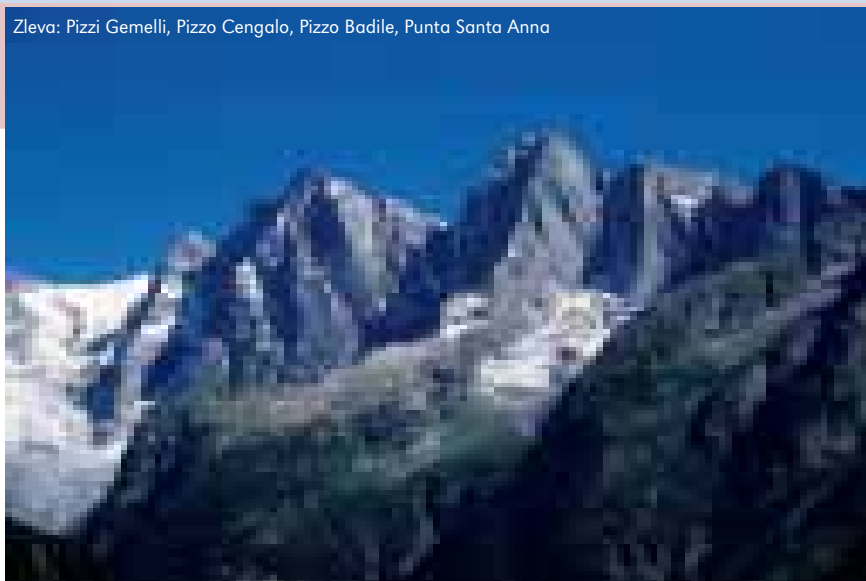
► Capanna Sasc Furä (1.904 m)

Přístup po značené cestě u Bonda (3 hod.), resp. z parkoviště v lokalitě Laret (mýtné, 2 hod.). Nástup: značenou cestou směrem k chatě Sciora, po ledovci Vadrec dal Cengal k úpatí stěny, 2 až 2,5 hod.

► Capanna di Sciora (2.118 m)

Přístup po značené cestě z Bonda (3,5 hod.), nebo z parkoviště Laret (2,5 hod.), v zimním období je k dispozici zimní místnost s deseti lůžky. Nástup ke stěně: Po značené cestě směrem k chatě Sasc Furä, u splazu ledovce Vadrec dal Cengal vzhůru pod stěnu, 1,5 až 2 hod.

Zleva: Pizzi Gemelli, Pizzo Cengalo, Pizzo Badile, Punta Santa Anna

► Capanna Gianetti (2.534 m)

Chata vhodná k ubytování při nástupu z Itálie, resp. pro přenocování při sestupu. Přístup po značené cestě z Bagni del Masino, 4 hod. Nástup pod severní stěnu: přes sedlo Passo di Bondo a přechodem po morénách a ledovci pod stěnu, 4 až 5 hod.

Výstupové cesty

1. Via Canpes

F. Bauer, J. Döubal, J. Novák, 1. až 4. 2. 1982

Obtížnost: VI-, A1, často V a V+, cesta sleduje markantní pilíř východního vrcholu Cengala (Anticima orientale 3.308 m), ve spodní části volné bloky, v horní části kvalitní skála, vhodné k výstupu v zimním období, resp. v době s dostatečným zasněžením přístupového ledovce, 8 až 12 hod.

2. Spojovací hřeben

A. Bonacossa, C. Prochownik, 8. 8. 1920
 Obtížnost: IV, krásný výstup s dobrými možnostmi zajištění.

3. SV stěna

T. Fazzini, G. Miotti, G. Selvetti, 26. 12. 1987
 Obtížnost: led 50° až 85°, A1, výstup strmými žlaby, vhodné k výstupu pro riziko pádu kamení pouze v zimě, převýšení 800 m.

4. Kouty severního pilíře

M. Klinovský, S. Šilhán, 20. až 22. 2. 1989
 Obtížnost: 1 délka VI-/A0, úseky IV+ až V1 a A1, led 70°, cesta sledující mohutné kouty, po dvaceti délkách se spojuje se Severním pilířem, v létě možnost pádu kamení.

5. Severní pilíř (Kasper)

H. Kasper, F. Koch, 6. a 7. 8. 1966
 Obtížnost: spodní pilíř V+, horní pilíř VI, krásná cesta v pevné skále, podle podmínek může být horní část ohrožována uvolněním

vrcholových sněhových převějí, převýšení 1.100 m, 10 až 12 hod.

6. SSZ pilíř

J. Gwerder, K. Schuler, 14. 7. 1975
 Obtížnost: jedno místo VI, několik úseků V a V+, převážně III a IV, zajímavá cesta ve velkolepém prostředí, převážně pevná skála, kombinovaný terén, na počátku léta riziko pádu vrcholových převějí, převýšení 1.100 m, 10 až 14 hod.

7. Via Attilio Piacco

G. Fabbrica, A. a G. Rusconi, H. Steinkötter, 4. až 15. 2. 1971

Obtížnost: řada úseků VI, několik míst A2, převážně III až V, dlouhá a velmi obtížná cesta.

8. Varianta

G. a M. Rusconi, 22. a 23. 7. 1984
 Obtížnost: V, VI, A2, vhodná varianta nástupu, která není ohrožena pádem kamení jako žlaby původní cesty, délka varianty 7 lanových délek.

9. Via Kačaba

Z. Patzelt, J. Polák, 11. – 13. 2. 1989
 Obtížnost: několik míst VI, dále V+, led 90°, velmi obtížná cesta, lezitelná pouze za příznivých podmínek zalednění. Cesta byla věnována památce kamaráda Martina Hromádka, který zahynul při autonehodě.

10. S stěna

S. Borghese, Ch. Schnitzler, M. Schocher, 29. 7. 1975
 Obtížnost: IV, dlouhá a náročná cesta vedoucí ve skále, po ledových polích a kuloárech, převýšení 1.200 m, 8 až 10 hod.

11. Varianta pro Renatu Rossi

M. Klinovský, S. Šilhán, 17. – 18. 2. 1989
 Obtížnost: led 60 až 80 stupňů, 1 úsek 90 stupňů, nádherná varianta ve strmém ledu,

17. Kluckerův kuloár

A.von Rydzewsky, M. Barbaria, Ch. Klucker, 9. 7. 1892

Obtížnost: led do 55°, v současnosti velmi nebezpečná cesta, ohrožovaná častými kamennými lavinami.

Sestup

► z východního předvrcholu sestup na východ do sedla Colle dei Gemelli (místy II, 20 min.) a dále směrem k chatě Capanna Gianetti, resp. do sedla Passo di Bondo a dále k chatě Capanna di Sciora, nebo spojovacím hřebenem na hlavní vrchol,

► z hlavního vrcholu sestup normální cestou (Z hřeben, místy II+) směrem k chatě Gianetti (2 hod.), resp. do sedla Passo di Bondo a dále k Capanna di Sciora (4 hod.).

výstup možný pouze při vhodném zalednění.

12. Varianta Risch

H. Knecht, E. Schläpfer, W. Streiff a H. Winkler, W. Risch, 4. 7. 1928

13. Cesta Koller–Šilhán

I. Koller, S. Šilhán, 29. 8. 1978

Obtížnost: VI, cesta z období vzniku Cesty květin a Bílé linie na Pizzo Badile od stejné dvojice. Zajímavá cesta ústící na SZ pilíři, převýšení 1.100 m.

14. Varianta

P. Crippa, D. Spreafico, 11. 7. 1987

Obtížnost: III až V-, varianta vedoucí po pilíři vlevo od kuloáru původní cesty č.13.

15. Žlábký SZ pilíř varianty nástupu na SZ pilíř

a) J. Jakubčík, B. Mrózek, 14. 2. 1989, led 80 stupňů

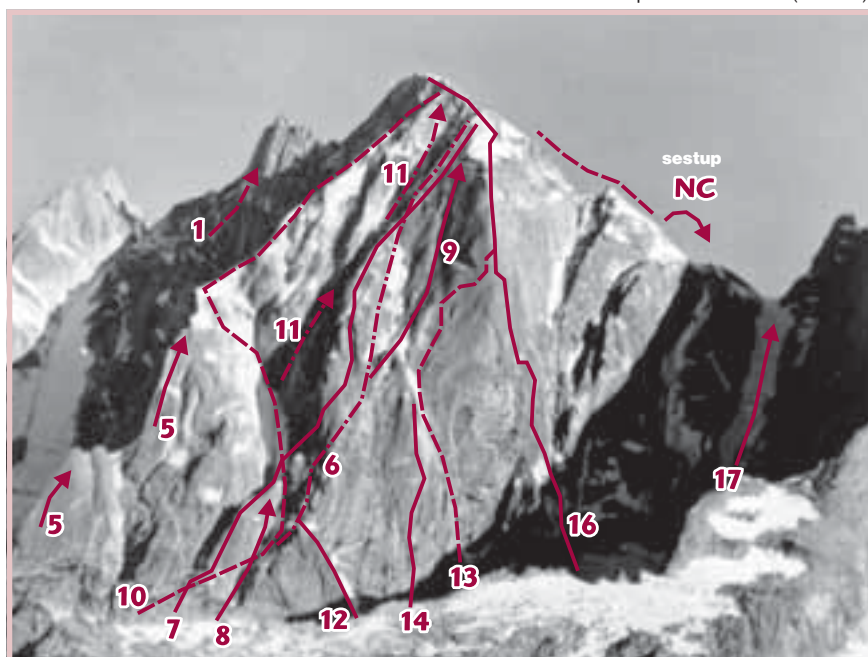
b) S. Martinka, E. Velič, 14. 2. 1989, 60°, V+

Obě nástupové varianty jsou vhodné pouze v zimě vzhledem k riziku pádu kamení

16. SZ pilíř

F. Gaiser, B. Lehman, 15. 7. 1937

Obtížnost: V+, velkolepý klasický výstup po

nádherných plotnách, cesta je poněkud neprávem ve stínu Cassinovy cesty na Pizzo Badile, v některých místech je trasa orientačně náročná, 6 až 8 hod.

Další zajímavé cesty na Pizzo Cengalo

► Jižní hřeben, Via Vinci V+

► Jižní hřeben, cesta Via Bonacossa, IV+

► JV stěna, jižní pilíř, V+

► JV pilíř, cesta „Il camino degli Inca“, VI, A1 A3

Literatura

► Clubführer Bündner Alpen, Südliches Bergell, Disgrazia, Ruedi Bachmann, Verlag SAC, Bern, 1992

► Masino, Bregaglia, Disgrazia, Volume I, A. Bonacossa, G. Rossi, CAI, TCI, Milano, 1977

Mapy

► M. Disgrazia, Landeskarte der Schweiz, Blatt 278, 1:50.000

► Julierpass, Landeskarte der Schweiz, Blatt 268, 1:50.000

► Sciora, Carta nazionale della Svizzera, Foglio 1296, 1:25.000

Jiří Novák

Lenka Trnková nabírá formu

V březnu se Lenka Trnková (SPOLTRADE GROUP/SALTIC) rozlézala v Arcu. Pro velmi špatné počasí a mokré cesty tady zůstala jen pět lezeckých dní. V Massone vylezla cestu ZELDA 7c a jedno 7b flash. Ondra Beneš z Ústí nad Labem, který byl na zájezdu s ní, vylezl asi na třetí pokus RED ROCKS 8a a na druhý ZELDU 7c.

Po návratu Lenka poprvé vyhrála závod Českého poháru v Lomnici nad Popelkou a takřka ihned po závodech odcestovala s týmem SALTIC, společně s Pavlem Žofkou a Marcellem KUBRTEM Tomanem (Kubrt vylezl ve dvou dnech HUGO IN POPAJ 8a+/b), na čtrnáct dní do Slovinska. Chvilí trvalo než si zvykla na dlouhé silové i technické lezení, ale pak už cesty začaly padat. Nejprve SAMSARA 8a, která jí vzala díky dlouhým skokům nejvíce času, pak kratší silové vytrvalostní GILLOTINA 7c+/8a a nakonec MAŇANA 7c/c+. Chce to se ještě zdokonalit v technice a taktice lezení atletických cest v oblastech jako je Osp, Massone a dalších, a pak začnou padat i ty vyšší stupně.

Lenka Trnková přibližuje své výkony vlastními slovy: „SAMSARU jsem vyzkoušela hned druhý den zájezdu. Po prvním pokusu jsem byla rozhodnuta ji přelézt. Zpočátku mi dělalo potíže spojit silové a na mě dlouhé kroky v první půli cesty. Možná i vinou nedostatečného odpočinku jsem nebyla schopná spodní část spojit. Cesta mě vždy připravila o všechnu sílu již po druhém pokusu. Třetí pokus za den byl vždy špatný. Ačkoli jsem čekala, že cestu převezu poměrně rychle, ani čtvrtý den pokusů jsem ještě neuspěla. Prsty rozedřené do krve mě nakonec přinutily dva dny odpočívat. Po odpočinku znovu padám v polovině cesty. Po dvaceti minutách jdu na druhý pokus. Najednou se mi zdají kroky

Lenka Trnková, Samsara 8a Foto: Pavel Žofka

lehčí. Silovější pasáž je za mnou. Uprostřed cesty dlouho odpočívám v madlech, a potom už bez zaváhání dolézám na vrchol. Ještě týž den zkouším GILLOTINU. Nejtěžším místem je boulder uprostřed cesty, je třeba ho bezpečně nacvičit. Po převezu Samsary mám už málo sil a stejně tak i následující den. Po dni odpočinku ji přelézám. Mám velkou radost i proto, že se mi díky promrzlým prstům podařilo jednou spadnout ještě nad těžkým místem. Poslední den přelézám MAŇANU. Pěkná cesta v převise, která mi typem lezení velmi vyhovuje. Druhý pokus je úspěšný a já jsem spokojená.“

Návrat domů a za tři dny Lenka vyhrává i druhý závod Českého poháru v Chocni. Po letech usilovné práce vystoupila lezkyně oddílu USK Slavia Ústí nad Labem ze stínu zářivějších hvězd a směřuje k výrazným úspěchům.

Rostá Tomanec

tečnou kuchyni a pořádek se staraly Eva Solanská a Katka Kysilková a s vedením tréninku vypomáhal Rostá Tomanec. Závodníci: Tomáš Mrázek, Petr a Pavel Solanští, Jan Zbranek, Štěpán Stránil, Tereza Kysilková, Eliška Karešová, Katka Kupíliková a Petra Melicharová.

V Ospu se ukázalo, že více než polovina mládeže nemá vůbec vštípeny zásady disciplíny, náročného, systematického přístupu

a na skalách působila vlažně. V dalším pokračování soustředění, zejména v Imstu, jsme se snažili tyto zásady juniorům vtisknout a zdá se, že to všichni pochopili. Ovšem pokud se má z těchto kluků a holek něco vyklubat, musí především rodiče pochopit a rozhodnout se, zda jejich dítě bude dělat normální vrcholový sport – a pak očekávat výsledky – anebo se bude lezení věnovat rekreačně – a pak se si ce občas výsledky dostavit mohou, ale v přechodu mezi dospělým se ztratí. Ostatně tak tomu bylo dosud. Mnozí účastníci si mysleli, že stačí odsedět dvě tři cesty za den a nechápali, že je i na skalách nutné makat. Tato část výpravy ovšem nijak nepřipomínala reprezentaci ČR! Proto je nyní potřeba, aby rodiče sami organizovali společně kempy i na našich skalách a tam děti vedli tak, jak trenéři vedou mládež na soustředěních v jakémkoliv jiném sportu!

Výkony v Ospu tudíž podávala jen osvědčená jména, a to hned druhý den po dvoudenním závodě. Tomáš Mrázek: MARJETICA 8b/b+, tři pokusy, FLASH-DANCE 7c OS. HIGHLANDER 8a+/b, 2. pokus a pád pod vrcholem v nové cestě MISSINK DRINK 8b+. Petr Solanský: URBANOVA 8a, dva pokusy, TEQUILA 8a, tři pokusy. Pavel Solanský: CORTO 8a, dva pokusy, GILLOTINA 7c+/8a, tři pokusy, MAŇANA 7c/c+, tři pokusy. Dva pokusy dal ještě v Samsare za 8a, ale už mu došly síly. Mně se podařilo dát HUGO IN POPAJ 8a+/b za dva dny a LAHKO NOC IRINA 8b (bez odlézání do madla v Mozaicu,

Pavel Solanský, Corto, 8a, Osp Foto: R. Tomanec

Soustředění mládeže

v Ospu a Imstu

Výprava juniorské reprezentace se po veleúspěšných závo-

dech Evropského poháru v Tersu (tři vítězství, viz rubrika Závo- dy) přesunula nejprve na dva dny do oblasti Mišja Peč v Ospu, a poté na čtyři dny na umělou stěnu v rakouském Imstu. Vedoucím byl Tomáš Kysilka, o vý-

protože to není 8b) taky za dva dny. Dost lezl také Honza Zbranek, ačkoli se mu nic těžšího nepodařilo vylézt. Tereza Kysilková: TORTUGA 7b, dva pokusy. Zbytku to na skalách moc nešlo.

V Imstu jsme trénovali celkem tři dny dvoufázově. Ráno byl výběh a rozcvička. Dopoledne se lezlo tři hodiny a odpoledne dvě. Dopoledne bylo zaměřeno na objem, na kvantitu, počet nalezených metrů a odpoledne spíše na kvalitu, vylézt těžší cesty. Trénovalo se v hale Pyramida na šestnáct a půl metru vysoké a ohromně převísle stěně dva dny, poté byl den volna a jeden den trénink. Další trénink druhý den se měl odehrát na nové stěně v Innsbrucku, ale jelikož stěna neměla dostatečnou převislost a bylo plno, jelo se již domů. Den volna jsme trávili odpoledne na hřišti a hráli – i holky – hlavně fotbal. Několik se nás totálně zničilo. Dopoledne jsme pod vedením Tomáše Mrázka rozebírali individuální tréninky všech účastníků, tedy kromě kuchařek – neboť ty své receptury tajily.

Všichni bez problémů vydrželi tréninkové zatížení, ověřili si svoje schopnosti a viditelně se zlepšili. Soustředění všem ukázalo, jak mají trénovat a že dokáží víc trénovat. Pokud bude mládež takto systematicky pracovat a každý jednotlivec si osvojí správné tréninkové návyky i vnitřní disciplínu, pak můžeme za pár let očekávat výrazné výsledky i v kategorii dospělých.

Rostla Tomanec

Honza Hlaváček flash 8a

Devatenáctiletý mladík Jan Hlaváček z Prahy, který propaguje novou bouldrovnu Boulder Bar, vylezl flash ve francouzské oblasti Russan cestu s názvem TRAC-TOPELLE 8a. Honza: „Ze začátku je to převíslejší, dlouhý kroky, soply a na konci bouldr za lišty, asi čtyři kroky v mírném převisu. Tam je to nejtěžší.“ Příběh dodává: „Hrozný, těžký to bylo, dva dny jsem to lez, ale pěkný docela. Hlavň to lezl zase jinak.“ Honza: „Sedla mi, zas tak krásná nebyla.“ Krom toho kluci vylezli SHAOSHING 8a ve Volx a Jíra Přibíl taky v Buoux TABOU 8a+.

RT

Nová 8c v Ospu

Jelikož známý „traverz“ v Mišja Peči ještě není přelesený, hoši ho alespoň přelézají po částech a vznikly určité přitažlivé silové vytrvalostní linie. Traverz začíná vpravo od Sonce v očeh a končí vlevo od Missink Link. Napojení traverzu na Marjeticu nese název

Tomáš Mrázek, Marjetica, 8b/b+ Foto: R. Tomanec

Simona píše z Améru

Lezec se snáze užívá v Americe, než doma, tvrdí Simona Ulmonová, a tak svůj pobyt v této zemi neomezených možností se svým přítelem Bambusem prodlužují o další rok. Simča získala skvělou práci, a proto může spoustu času věnovat tréninku tak, jak si představuje. Píše: „Trochu jsme se do toho opřeli.“ Mezitím se jí v Boulder canonum, oblasti v Boulderu, podařilo překonat už vloni zkoušený padesátikrokový traverz za 8a fr.st. Klasifikován ale jako cesta. Simona: „Na začátku je hodně těžkých bouldrů, pak vytrvalost, na konci znovu těžký boulder – docela krutý. Minulý rok jsem ho nemohla dát, neustále jsem padala z konce. Tak na začátek sezóny, myslím, dobrý start. Do Boulderu

STRELOVOD a klasifikaci 8c, má už více přelezů. Nástup Marjetici a dokončení traverzu se jmenuje KONEC MIRA (orbitální stanice) a klasifikaci 8c/c+. Dva přelety: Jure Golob a Matej Sova. Na nástup Missink Link a dokončení traverzu vlevo je MISSINK DRINK, podle Mrázy těžší 8b+. Mráza totálně zničený po čtyřech dnech lezení tam třetím pokusem atakoval top.

RT

Foto: H. Erber

Silná Gerda Raffetseder

Známa Rakušanka, která začala na Světovém poháru závodit až ve dvaceti šesti letech v roce 1997 v Praze (7. m), letos tvrdě trénovala už od prosince hlavně na domácí bouldrovce a bouldrových stěnách svých známých v Linci a její výkonnost šla prudce vzhůru. Během dvanácti lezeckých dní na třech zájezdech do Ospu postupně vylezla: GILLOTINA 7c+/8a, flash. SAMSARA 8a, RP. MRTVASKI PLES 8b (mnozí lezci to berou podle Hirayama hodnocení 8a+ nebo 8a+/b), RP, 9 pokusů za 4 dny. LAHKO NOC IRINA 8b, RP, 6 pokusů za 3 dny. OCTOBERFEST 8a, RP, 2 pokusy. CHIQUITA 8a, RP, 2 pokusy. SONCE V OCEH 8a, RP. PINGUIN 8a+, RP, 3 pokusy. CORTO 8a, RP, 2 pokusy.

Její trénink: Prosinec – maximální síla v posilovně. 2 až 3 dny posilovacího tréninku a dva dny lezení. Dlouho spí a trénuje odpoledne jednu fázi za den, zato dlouhou. Na bouldrovce trénuje až pět hodin. Ale dost v tom čase odpočívá a vykládá s kamarády. Žije s přítelem. V dubnu minulého roku přestali pracovat a pouze lezou. Jejich domácí bouldrovka, na které trénuje nejvíce má, 25 – 30 m² a 3 až 4 m výšku.

RT

Fantastická série

Tomáše Mrázka z týmu Rock Pillars/van Gansewinkel během týdenního soustředění v Itálii:

Massone, 2 dny: Reini's Vibes 8c/8c+ (2x), Michael Jordan 8b Ceredeo, 2 dny: Anima Mundi 8b+, Australia 8b, Dies Irae

8b, flash(!), Scontro Finale 8a+, flash.

Erto, 2 dny: Super Pole Position 8b, Pole Position 8a+, flash, Tuscon 8a+, flash, Mistral Rase, 8a+

9. Ottobre, 1 den: Plastic Day 8a+, Bricolage 8a+, Stricnina 8a.

Bližší podrobnosti v příští Montaně.

RT

Ponovoroční Open 2001

► 17. 3. 2001, Police nad Metují – sokolovna

V sobotu 17. března se v místní sokolovně uskutečnil X. ročník závodu v obtížnostním lezení na umělé lezecké stěně – tentokrát s názvem Ponovoroční Open 2001 (tradice + změna termínu závodu).

Startovní listina kategorie mužů obsahovala 44 jmen, kategorie žen pak jmen 11, z toho 8 juniorek!!! Dlužno dodat, že to je poněkud „ústup ze slávy“, protože v letech minulých býval počet závodníků vyšší...

Cesty postavili Pavel Alberto Hrubý a Jirka Prška Koutský alias Drsoň, pod bedlivým dohledem zkušeného stavitele Ády Kadlece, který byl nakonec i hlavním rozhodčím závodu. Všem jmenovaným patří velký dík, neboť odvedli velký kus práce.

Závod probíhal tradičním způsobem, a tedy na dvou kvalifikačních cestách různé obtížnosti. Výsledky závodníků v obou cestách byly prohnány počítadlem, a rázem bylo zřejmé, kdo postoupil do finále a kdo ne...

V podvečer započalo ženské finále, které bylo velice zajímavé nejen pro oko diváka – laika, ale i pro zkušené harcovníky, protože výsledky ženského finále byly naprosto šokující – neboť první tři místa byla zcela výhradně obsazena nastupující generací juniorek – 1. Tereza Kysilková (14 let); 2. Lucka Hrozová (13 let) a 3. Eliška Karešová (14 let)!!! Polická zástupkyně Martina Kadlecová se umístila na pěkném 6. místě.

Po 17. hodině odstartovalo finále mužské kategorie, a jako vždy závodník hnala výš a výš naplněná aplaudující sokolovna. Tradičnímu favoritovi Márovi Havlíkovi se tolik nedařilo, ale přesto dokázal hlavu diváků notně zaklonit. Následující borci již pak posouvali pomyslnou latku stále dál v onom smrtícím stropovém převisu. Dalším závodníkem, který zvedl diváky ze sedadel, byl slovenský reprezentant Andrej Chrastina, následovaný polickým Danem Kadlecem, mezi jejichž pokusy rozhodovala teč (Chrastina) a držení (Kadlec) téhož chytu. Posledním startujícím byl Tomáš Doubravský ze Šumperka, který nejen že přelézl předcházející dva borce, čímž přivedl sokolovnu k šílenství, ale ve stropovém převisu, kde visel jako moucha, nečekaně vytrhl chyt,

který se poté šílenou rychlostí snesl do klubka pořadatelů. Přírný zásah se naštesti nekonal, a ten nepřímý jsem postižené dostatečně pofoukal.

Zbývalo jen vyhlásit vítěze, poděkovat všem soutěžícím za účast a divákům za kulisu, narazit soudek pivečka a předat celou sokolovnu se všemi relaxujícími postavičkami (cca 50 lidí) Hanýskovi Pohlovi, který nás pomocí výborných diapositivů přenesl na dobrodružnou cestu do Mongolska, po Mongolsku, a zpět. Za tuto skvělou přednášku, kdy briskně odpovídal na zvědavé otázky diváků, si vysloužil velice silný a vřelý potlesk. Škoda jen, že na místo výběru odměny v naturáliích, odběhl domů vyležet chřipku. Nicméně, Hanýsku, děkuju!

Poté již následovala velice volná zábava, kterou ukončilo dopití veškerého zpěvného benzínu a vykřičení některých hlasivek do pověstné mrtě...

Sebechvála smrdí, ale myslím, že díky všem, kdož se podíleli a podílejí na pořádání tohoto závodu, se závod o5 vydařil, a já z tohoto místa mohu směle zvolat: „Tak zase za rok – Ahoj!“

Závěrem je třeba vyslovit velký dík všem sponzorům, bez jejichž pomoci bychom mohli možná cvrkat kulíčky, a ještě ke všemu – kdoví jestli... Nicméně Ponovoroční Open 2001 udrželi nad vodou ČHS, HKO Police nad Metují, Redpoint, Giuseppe, Karosa a.s., Město Police nad Metují, Mammut, MAKAK, BLUEFLY, Lizard, Rock Pillars, Pejskar & spol. s r. o., UP & DOWN sports, a.9, Kvíčerovská pekárna, Šmidova mlíkárna, Ovoce zelenina Schreiberová, SE. K. T., Jindra Hudeček & kluci, Sagarmatha Sport, Doldy, Ovoce a zelenina Suchomel, Manmat, Hauk a syn s.r.o., mateřská loď PENSION 65, a také Bonatihu výpočetní středisko. Zároveň dodám, že kvalitu závodu výrazně podpořila i výborně fungující Restaurace Sokolovna.

Ještě jednou všem děkuji za pomoc, a doufám, že v příštím roce už nebude lezecká špička ve Španělsku za teplem, nebo někde na horách, a zápasník se našich kvalitní, jak je již ostatně dobrým polickým zvykem.

Jirka Heřman Škop,
ředitel závodu

3. ročník závodů ve sportovním lezení v Třebíči

V sobotu 17. 3. 2001 se na umělé stěně v Třebíči konal již 3. ročník otevřeného závodu ve sportovním lezení na obtížnost. Závod byl vypsán pro kategorie chlapců i dívek do 15 let, mužů a žen. Díky dobrým sponzorům (Valdman, s.r.o., Hudy sport Jihlava), kteří se postarali o již tradičně velmi hodnotné ceny, přišlo opět více závodníků než v minulých letech – celkem 43 soutěžících.

Mládežnické kategorie se staly kořistí stále se zlepšujícího dětského horolezeckého oddílu z Přerova, vedeného zkušeným Pavlem Jankem. Mezi chlapci je třeba vyzdvihnout výkon teprve osmiletého Adama Ondry z Brna, který se v konkurenci chlapců o pět a více let starších dokázal prosadit a po vyrovnaném souboji obsadil 3. místo.

V ženské kategorii se o vítězce rozhodovalo v superfinále, kde porazila domácí Lucie Kratochvílová, věkem ještě spadající do kategorie dívek, Evu Ondrovou z Brna.

V nejsilněji obsazené mužské kategorii bojovalo 28 borců celkem ve třech cestách a rozhodně bylo na co se dívat. Vytrvalost-

ní finálová cesta, vedoucí přes všechny profily stěny, byla technicky náročná a vyžadovala soustředěný výkon od prvních kroků, o čemž se někteří závodníci záhy přesvědčili. Skvěle se ve finále předvedl nejlepší bavič dne, brněnský Rudi Kovanda, jenž překonal záluďné bouldrové pasáže v první polovině cesty a po netradičním stripyzu před závěrečnou stropovou pasáží dosáhl chytu, za který bral třetí místo. Po mírném výpadku dvou dosavadních suverénů Karla Lavičky z Jihlavy (špatné soustředění) a domácího Petra Cahy (ach, to cvakání expresek) závod gradoval. Ivoš David z Nikolčic bez větších problémů dolezl do velmi tvrdé stropové pasáže, kde správně odhadl docházející síly a skvěle zvoleným taktickým skokem tečoval chyt, který se později ukázal jako vítěz. Po něm startujícímu Marianu „Vlčákoví“ Vlkovi se totiž nepodařilo optimálně přečíst technické pasáže na začátku, což jej stálo síly potřebné v nevelkých stiskových chyttech ve stropě. O jeho druhém místě před Rudim Kovandou nakonec rozhodly dva topy, které dosáhl v kvalifikacích.

Lezení zdar, Ondřej Klíma

1. kolo Českého poháru na obtížnost

► 31.3. – 1.4. Lomnice n/P.

► Mrázekovi v převisu nikdo nekonkuroval, přesto však jej Petr Solanský donutil jít až do superfinále. O první porážku Věry Kotasové se postarala výborně připravená Lenka Trnková.

Tradičně perfektní Lomnici navštívilo 55 mužů a 18 žen. Závod jako obvykle řídil Pepa Vilímovský, komentoval Míra Sacký a trati bezvadně stavěl Andrej Chrastina (Boulder Bar/A9). Připraven byl rovněž atraktivní doprovodný program. Sponzoři: ČHS, SINGING ROCK, SPORT RELAX, SAGITA SPORT, EMT, VILIMOVSKÝ výškové práce, GREEN SPORT, SALEWA.

Strhující souboj se mezi ženami odehrál už v kvalifikaci, když jim stavitel Andrej na konci stropu trochu zamotal hlavu. Lenka Trnková (SPOLTRADE GROUP/SALTIC) se dostala do vedení, ačkoli ani ona z labyrintu nevyvázla. Finále mělo závěr trochu lehčí, ale vyšlo přesně. Lenka

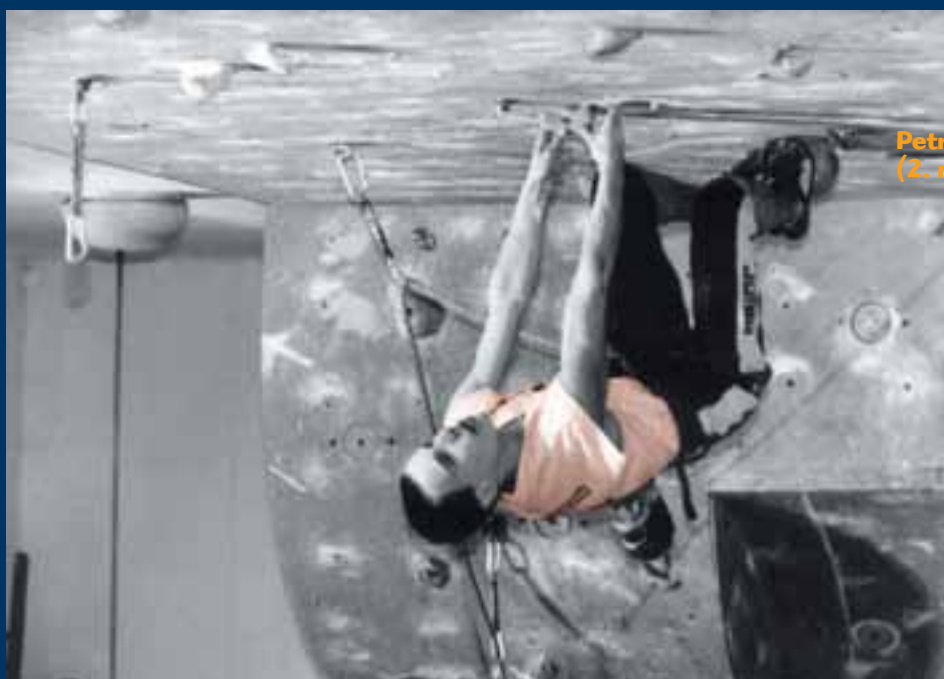
Trnková dala celkem bez potíží top. Věra Kotasová (ROCK PILLARS/HUDY SPORT) dolézala cestu také v pohodě, jenže se nechala vyvést do slepé uličky a návrat jí stál mnoho sil. Spadla před koncem a v boji o druhé místo ji předstihla bezvadně lezoucí dvánáctiletá Silvie Rajřová (TRIOP/UNIVERZITA Brno). Čtvrté místo patřilo její sestře Lucii Rajřové (TRIOP/UNIVERZITA Brno), která se nešťastně zamotala do lana a páté Terce Kysilkové (HUDY SPORT Brno), ovšem ta nabírá strmý směr vzhůru. Na šestém místě zaujala diváky svými mrkolomnými pózami ve stropu mládežnická Lucka Hrozová (SALTIC/SINGING ROCK). Pěkné sedmé místo vydobyly mezi dravými začka-

**Tomáš Mrázek
(1. místo), Lomnice**

**Lenka Trnková
(1. místo), Lomnice**

**Petr Solanský
(2. místo), Lomnice**

Foto: Petr Piechowicz

mi Lucie Loudová (ALPINUS LIBEREC). Osmá byla opět dorostenka Katka Kupílková (VERTICAL SPORT/MAKAK). Otázka věkové

ke konci podstatně blíže, a tak si po pěti vítězstvích v Lomnici připsal alespoň bronz. Nezdolný Mráza si finálku pochopitelně vy-

Marek Havlík, Lomnice

ho limitu pro start mezi dospělými je tak znovu palčivá. Výtky proti regulérnosti soutěže dospělých žen s hubenými začkami nelze přehlížet donekonečna. Skutečně, tento jev není v ostatních sportech možný. Ani na psychiku mladých dívek to nemusí mít dobrý vliv, v šestnácti pak velmi snadno ztrácejí motivaci.

Na pěkné vytrvalostní i technické semifinále, v lomnickém účku vedené zprava doleva, dali čtyři muži top: Tomáš Mrázek (ROCK PILLARS/OCÚN), Marek Havlík (ALPINUS/REEBOK), Petr Solanský (TRIOP/HUDY SPORT) a Pavel Kořan (TRIOP/BEAL). Finále je však rozřadilo nečekaným způsobem. Petr Solanský z této čtveřice nastoupil první, ukázal se ve vynikající formě a na vytrvalostní cestě, s bouldry jen přes převisy v levé části a na začátku stropu, se vysloveně prošel. Brzy se ukázalo, že se tak nestalo podceněním obtížnosti finálky. Polo Kořan i Marek Havlík se trápili a cestu nedolezli. Marek měl

chutnal a totéž zopakoval v přítvrzeném superfinále. Tvrdými bouldry doslova kráčel s neuvěřitelnou statikou. Pro očekávané vítězství dal třikrát TOP! V superfinále už mladý Petr přece jenom silově nestačil, ačkoli bojoval statečně. Ve finále byl po dvou letech v Lomnici znovu Vašek Malina, šéf stěny v pražské Ruzyni a dosáhl výborného výsledku: 5. místo. Šestý zůstal silný Tomáš Doubravský (Šumperk), jenž chybně nalézal do stropu. Ve spodních silových převisech pohřbil své naděje pavouk Kuba Hlaváček (TRIOP/RUZYŇ), jinak ve stropu těžko zastavitelný. Za ním, osmý, skončil další silný mladík Pavel Solanský (TRIOP/APRI Rožnov), jenž se již ve svých čtrnácti letech usadil v mužské špičce. Nabitá atmosféra, hlasité povzbuzování dvou set diváků a strhující souboje nejlepších lezců na stěně, to jsou synonyma Lomnice, na něž se za rok zase budeme těšit.

RT

Lomnice n/P., 1.kolo ČP, obtížnost:

1. Tomáš Mrázek ROCK PILLARS/OCÚN/VAN GANSEWINKEL
2. Petr Solanský TRIOP/HUDY SPORT
3. Marek Havlík ALPINUS/REEBOK/OCÚN
4. Pavel Kořan TRIOP/BEAL/VAN GANSEWINKEL
5. Václav Malina HO RUZYŇ Praha
6. Tomáš Doubravský Šumperk
7. Jakub Hlaváček TRIOP/RUZYŇ Praha
8. Pavel Solanský TRIOP/APRI Rožnov

ŽENY

1. Lenka Trnková SALTIC/SPOLTRADE GROUP/USK SLAVIE ÚnL
2. Silvie Rajfová TRIOP/UNIVERZITA Brno
3. Věra Kotasová ROCK PILLARS/VAN GANSEWINKEL/HUDY SPORT
4. Lucie Rajfová TRIOP/UNIVERZITA Brno
5. Tereza Kysilková HUDY SPORT Brno
6. Lucie Hrozová SALTIC/SINGING ROCK

2. kolo Českého poháru na obtížnost

► 21.4. Choceň

► Vítěz Marek Havlík: „Ještě jsem neskončil! Teprve začínám!“

► Lenka Trnková upevnila své vedení

Choceň je opět nejslabším článkem Českého poháru. Přitom stěna není tak špatná, aby zde nemohly být postaveny dobré vytrvalostní cesty, které by odpovídajícím způsobem prověřily kvality startovního pole. Chce to však stavitele, který má nejen nadání, ale je i ochoten tvrdě pracovat. A taky pořadatele, kteří jsou schopni přesně a přísně řídit závod. Taková propustnost izolace, jaká vládla zde, je na ČP nepřipustná a prohrěšky proti pravidlům, jaké v Choceňi předvedly dvě dívky, se již příště musí řešit diskvalifikací.

Na jednoduchých, ale hezkých kvalifikacích startovalo čtyřicet mužů a patnáct žen a dívek. Semifinále mužů bylo přítvrzené až nad hranici únosnosti. Ukázalo se, že vysloveně technické lezení nudí i diváky. Pomalé a nekonečné zvedání od chytu k chytu a pády lezců bez boje diváky více rozladí než strhnu. Tomáš Mrázek (ROCK PILLARS/VAN GANSEWINKEL) o teč zaostal za Markem Havlíkem (ALPINUS/REEBOK), a to při nedostatečně finále rozhodlo o jeho první porážce po roce v ČP na obtížnost. Do finále se tentokrát pro technické chyby nevešli Pavel Kořan (ELIASS/TRIOP, 10.) – což bylo velkým překvapením, ani Tomáš Doubravský (HORAL Šumperk, 14.).

Finále žen mělo velmi lehký závěr, a proto tři z nich postupovaly do superfinále. K Věře Kotasové

(HUDY SPORT/ROCK PILLARS) a Lence Trnkové (SALTIC/SPOLTRADE GROUP) se připojila čtrnáctiletá Tereza Kysilková (HUDY SPORT). A to ještě Silvie Rajfová (TRIOP/UNIVERZITA Brno) na konci tratě zbloudila, jinak by možná byly topy čtyři. Jenomže takhle se před Silvu dostala i její sestra Lucie. V superfinále Lenka Trnková předrtila na menších chytech v převisu Věru Kotasovou a podruhé v Poháru brala plný počet bodů. Terka Kysilková ani stylem, ani vytrvalostí příliš za oběma favoritkami nezaostala!

Muži měli konečně dlouhou hezkou linii, avšak nedoladěnou. Dole byla těžká, ale vytrvalostní závěr byl lehký. Poprvé byl ve finále Vašek Peltrám (Benešov u Prahy), avšak začátek si špatně prohlídl a spadl nejnižší. V polovině si Jirka Přibíl (BOULDER BAR/ROCK PILLARS) nenašlápl dobře do spodáku, ale se sedmým místem byl spokojen. V křížovém kroku v převisu shodně spadli patnáctiletý Jan Zbranek (TRIOP) i Petr Solanský (TRIOP/HUDY SPORT), ale Honza měl lepší semifinále a pátým místem dosáhl velkého úspěchu. Dál už šla pouze čtveřka lezců. Rosťa Tomanec (TRIOP/TJ TŽ KOVOSPORT Třinec) využil všechny možné technické finty a byl čtvrtý. Kuba Hlaváček (TRIOP) nastoupil na finále první, probral diváky z dřímoty (bylo již půl desáté večer) a dolehl až ke konci

Choceň, 2.kolo ČP, obtížnost:

1. Marek Havlík ALPINUS/REEBOK/OCÚN
2. Tomáš Mrázek ROCK PILLARS/OCÚN/VAN GANSEWINKEL
3. Jakub Hlaváček TRIOP
4. Rosťa Tomanec TRIOP/TJ TŽ KOVOSPORT Třinec
5. Jan Zbranek TRIOP
6. Petr Solanský TRIOP/HUDY SPORT
7. Jiří Přibíl BOULDER BAR/ROCK PILLARS
8. Václav Peltrám Benešov u Prahy

ŽENY

1. Lenka Trnková SALTIC/SPOLTRADE GROUP/USK SLAVIE ÚnL
2. Věra Kotasová ROCK PILLARS/VAN GANSEWINKEL/HUDY SPORT
3. Tereza Kysilková HUDY SPORT Brno
4. Lucie Rajfová TRIOP/UNIVERZITA Brno
5. Silvie Rajfová TRIOP/UNIVERZITA Brno
6. Helena Lipenská PIVOVAR EGGENBERG

**Marek Havlík,
(1. místo), Choceň**

stropu, kde na něj čekal bronz. Předposlední lezl Mráza a kromě zaváhání uprostřed cesty se dá říci, že se prošel. Čekalo se na odpověď vedoucího Havlíka. Mára předvedl technicky perfektní, efektivní styl, přesto v závěru už odpadával, heroicky se však vze-

pjal, cestu dolezl a zvítězil! Pohár vedou Tomáš Mrázek a Lenka Trnková.

Sponzoři závodu: ČHS, HIMALAYA 8000. Další: Lanex, Yate, EMT, VCE, Green sport a další.

RT

**Lenka Trnková
(1. místo), Choceň**

**Tereza Kysilková
(3. místo), Choceň**

2. závod Evropského poháru juniorů

- ▶ 7.–8.4. Terst, Itálie
- ▶ Češi se stali nejúspěšnější výpravou z patnácti zemí. Tři zlaté: Tomáš Mrázek, Tereza Kysilková a Pavel Solanský!

Nevím, zda to bylo těsnou polohou místa se Slovinskem, ale závod byl řízen naprosto přesně, neitalsky. Konal se však na malé stěně – jen osm a půl metru vysoké účko – v suterénu obytného panelového domu na sídlišti... Naše výprava, vedená Tomášem Kysilkou a na dálku Petrem Solanským st., vyrazila již ve čtvrtek do Ospu, kde v pátek proběhlo rozlezení a celková aklimatizace. Závod začal v sobotu kvalifikacími a skončil v neděli finálem. Tratě stavěli známí závodníci světového poháru Donatto Lella, Alberto Gnerro a Luca Giupponi.

Každá kategorie lezla dvě cesty. Vedly vesměs ve velkém převisu

a měřily do čtrnácti metrů. Nejzajímavější měla zřejmě kategorie B dívky. Tady jsme měli trojnásobné zastoupení. Tereza Kysilková si vedla velmi zkušeně a na šestém místě postupovala do finále. Na osmém překvapila Eliška Karešová a rovněž postoupila. Jen Katce Kupilíkové nějak brzy docházely síly a skončila ke konci osmnáctičlenného startovního pole. Kluci „B“ byli rovněž tři a suverénem se stal Pavel Solanský. Bylo vidět, že jedině, v čem zaostává, je výška. Na osmém místě z dvaceti postupoval do desetičlenného finále také Honza Zbranek. 18. skončil Štěpán Stráník – dělal chyby

Český pohár mládeže Jeseník

28. dubna se v Jeseníku konaly další závody ze série Českého poháru mládeže. Změřit své síly přišlo celkem 57 chlapců a 34 dívek.

Z. Zbranek

Zde jsou vítězové jednotlivých kategorií:

chlapci:
kategorie A (90 a ml.)
Ondra Adam, Tesla Brno
kategorie B (88-89)
Stráník Martin, OSL Choceň

kategorie C (86-87)
Zbranek Jan, Triop Zlín
kategorie D (84-85)
Valčík Jakub, OSL Choceň

dívky:
kategorie A
Tereza Čermáková, Univerzita Brno
kategorie B
Hrozová Lucie,
Saltic/Singing Rock
kategorie C+D
Kratochvílová Lucie,
TJ Alpin Třebíč

Pohár mládeže

12.5.01 proběhl v Orlové Lutyni 3. závod letošního Českého poháru mládeže ve sportovním lezení na obtížnost. Závodu se zúčastnilo 64 závodníků, pro které postavil Dan Kadlec šest velmi pěkných cest. Soutěže byly velmi vyrovnané.

Chlapci A:
Adam Ondra (TESLA), Jan Kácal (TESLA), Vítek Lachman (LK PRA-CHOV)

Chlapci B:
Martin Stráník (Choceň), Jindra Bláha (Kadaň), Stan. Koza (Kadaň)

Chlapci C:
Jan Zbranek (Jeseník), Štěpán Stráník (Choceň), Jakub Tomaneč (Jeseník)

Chlapci D:
Jakub Bláha (Kadaň), Petr Cába (ALPIN Třebíč), Jakub Valčík (Choceň)

Dívky A:
Tereza Čermáková (Univerzita Brno), Debora Šandová (GEKON), Zuzana Zbranková (Jeseník)

Dívky B:
Lucie Hrozová (SALTIC, SINGING ROCK), Anna Čermáková (Univerzita Brno), Martina Glaserová (Slávia Liberec)

Dívky C:
Lucie Rajřová (Univerzita Brno), Světlana Kadlecová (Kadaň), Lucie Školařová (Vyškov), Bohuslava Tomášková (TRIOP).

L. Návrat

3 vítězové z Terstu: P. Solanský, T. Kysilková a T. Mrázek

Foto: T. Kysilka

a postrádal sílu. V „áčku“, nejsilnější kategorii i bez rozdílu věku, se mezi dvaceti pěti závodníky probíjel osaměle Petr Solanský, který po chybě při zapínání expresky postupoval až ze sedmého místa. V „A“ – dorostenkách lezla jen Petra Melicharová, jež na své soupeřky výkonnostně nestačila. Mezi devatenácti startujícími obsadila osmnácté místo. A jsme u juniorů – těch bylo taky dvacet pět. Neboť juniorky nám chyběly. Zatím ještě nikdo v publiku nevěděl, kdo to je Tomáš Mrázek, protože sedm chlapů dalo dvakrát top.

Začalo finále. Tereza se „utrhlá z řetězu“, dolezla do stropu a zdánlivě přitvrzený traverz nádherně překračovala až do topky. Zvítězila s takovým náskokem, že ještě o kategorii výš by se dělila o první místo! Přešla i slavnou Jenny Lavardu (7. m na Rock Master 2000)! No, vytvářeli jsme v hale burčující atmosféru. Elišce nesedl silový krok dole ve stropu – 10.m. V „béčku“ lezl Honza Zbranek opět velmi hezky, ale v klíčovém místě v břichu si neporadil s nohama. Přesto byl pátý. Je dlouhý, avšak i pro něj jakoby stupy byly daleko. Měli jsme proto obavy o Pavla. Ovšem Pavel to fixl s nohama ve vzduchu a dolehl nejvyš. V „áčku“ jsem řadil mezi favority i Petra Solanského. Ten ovšem došel do místa ve skoro kolmém a byl krátký. Šlo to zřejmě udělat, jenže Petr se pětkrát vrátil, teprve pak krok natažený jako struna udělal a spadl... Byl až devátý. Finálka měla lehký závěr a Švýcar Cédric Lachat porazil svého kolegu známého ze svě-

táku Romana Felixe a Francouze Fabiena Dugita až v superfinále. Jak, to mi bylo záhadou, neboť skončili úplně stejně. Z téhož důvodu – lehké finálky – musel své zdrcující fixy předvést divákům ještě jednou v superfinále Tomáš Mrázek a hala bouřila. Tam, kde jeho soupeř Francouz Gêrôme Pouvreau spadl – v kříži na malých lištách – tam Mrázka vyklepával.

Na webových stránkách italské federace se vzápětí psalo: „...malé překvapení, velice dobře si vedla „squadra“, České republiky, byla outsiderem a porazila i reprezentanty Francie a Slovinska...“

RT

EP juniorů, Terst:

B – dívky:
1. Tereza Kysilková,
10. Eliška Karešová
B – kluci:
1. Pavel Solanský,
5. Jan Zbranek
A – dorci:
1. Cédric Lachat Fra,
9. Petr Solanský
Juniori: 1. Tomáš Mrázek

Klasický začátek: kudrnatý klučina vzpouzí po skalách okolo chaty na přehradě (z překližky se tenkrát dělala nanejvýš šufleta), pak obligátní prádelní šňůra a první vážnější pokus. Přežil.

A pak na vážno: Adršpach a tvrdá škola místních klasiků, pak Tatry a pytle s koksem na hřbetě a túrou jako odpočinkem. Také přežil, i když párkrát jen o fous. A doma milovaný Kras.

A pak léta zrání, léta nadějí i ztrát. Listování v pašovaných číslech Alpinismu a kdesi v podvědomí červíček ... a co tak kdyby? Hiebeler přece taky jednou začínal. A tak začalo 30 let (dnes snad můžeme s trochou nadávkou říct legendárního) Hotejlu.

A mezitím Kavkaz, Hindúkuš, Alpy, Fanské hory, vodácké intermezzo a jeden bruslařský výlet na přehradu v roce 1989, kdy vznikla Montana.

Když jsme před mnoha lety začali vydávat Hotejl coby zcela regulérní pravidelně vycházející samizdat, v prvním čísle jsme se představili stručnými charakteristikami. Z té Jurovy vyjímám:

Nenapravitelný optimista. Šediny (dočká-li se jich) na něm budou působit poněkud cize.

Dočkal se jich – a působí na něm poněkud cize. Jiří (Šerpa) Růžička se 28. dubna 2001 dožil neuvěřitelných 60 let.

BKV

hovory z montany

Klasická jarní vedra, puštěný redakční ventilátor a „mladej nadějnej“ před sebou hrne letošní třetí Montanu. Ekonomický útvar Evčí Výrubkovic se trápí s fakturami a chláholí nešťastné abonenty, kterým poštovní software na sjetinách nevypsal adresu. A do nekonečna všem opakuje: řekněte všem, kteří zaplatili a nedostali Montanu, ať se ozvou, rádi pošleme. Někdy je v tom pošta nevinně, dost často na složenkách chybí adresa odesílatele... Pan chefredacteur se tváří potměšile, dloube se v uchu a předstírá vedení. Houby vede, mudruje!

Kdysi, když jsem ještě vtloukal (zbytečně) do hlavy fyziku zemědělským inženýrům, vypočítal jsem si na počítači, co zabíral celé patro školy, když dám konečně učitelování vale a vrhnu se do víru podzimu života.

Všechno špatně! Datum sedělo, ale do víru nikoliv podzimního jsem se vrhl hnedle s první Montanou. Jak kdosi řekl – „do rychlíku se musí nastoupit rychle“.

Tuhle to datum konečně uhedilo – a nic! Zase jsem se probudil, zase se nemohl rozhodit a zase odjel na koloběžce do živnosti. Žádné „vale“ se nekoná. Ale nebojte, jakmile po příchodu do skal nebo hor si nebudu moct vzpomenout, cože jsem tam chtěl dělat, vyšumím z redakce tak nenápadně, že si toho ani nevšimnete. Zatím se nic neděje! Až na tu hlavu, co produkuje pitomých nápadů mnohem víc než kdy jindy. I z toho důvodu (ne kvůli týdenní kocovině) dostal Tom Roubal tohle číslo Montany na triko. A dopadlo to, ne?

A proč se camrám letopočtem z občanky? No přece proto, abyste se těšili z každého roku, který vám přibude, z každé cesty, která vám posune rafiku života o další kousek, a z každého neúspěchu, který ve zdraví přežijete! V něčem fakt můžete věřit i dědkům! Mně to říkali také.

Tak vymýšlejte, co si v létě kde a s kým vylezete a co uděláte pro to, abyste se také vrátili. Znáte to – „Dobrejch horolezců, těch je! Ale starej horolezec, to je rarita!“ Tak ať se za pár let můžete také chlubit datem narození.

ČASOPIS PRO HOROLEZCE
SKIALPINISTY
SKALKÁRE
VODÁKY
A PARAALPINISTY

3/01

ročník XII
(Hotejl XXXV)

Vydavatelství a redakce:
Moravské náměstí 13, 602 00 Brno

Šéfredaktor a vedoucí redaktor:
tel./fax: 05-41243333

Sekretariát:
tel: 05-41321238, kl. 206

www.montana.cz
www.horokupectvi.cz

Redakce má připojení na Internet přes pevnou linku. Větší soubory můžete zasílat e-mailem na adresu: montana@montana.cz nebo: roubal@montana.cz

Posílejte jen obrázky naskenované profesionálními studii. V opačném případě pošlete rovnou předlohu (dia, foto).

Prosíme autory, aby uvedli celé jméno i kamennou adresu

Vydavatel a šéfredaktor:
Jiří Růžička

Vedoucí redaktor:
Tomáš Roubal
Sekretariát:
Eva Výrubková

Redaktoři:
Vladimír Procházka
Vzdušná 10, 460 01 Liberec 1
Rostislav Tomanec
739 58 Oldřichovice 522
tel.: 0659 – 348012
0608 427 639

Stájový fotograf:
Petr Piechowicz
Čáslavská 971, 735 81 Bohumín
tel.: 069 – 6011789

Jazyková korektura:
Pavel Bubla

Grafická úprava a sazba:
Martina Petrová
petrova.m@worldonline.cz

© autoři článků

Autorem nevyžádané rukopisy a fotografie nevracíme

Tisk: Moravská typografie Brno

Vychází 6x ročně
cena výtisku 40 Kč
roční předplatné 250 Kč
ISSN 1212-7957

Registrováno MK ČR pod číslem 5208
ze dne 6.4.1990. MÍČ: 46913.

Bankovní spojení:
ČS, a.s. č.ú. 1345370319
kód banky: 0800
název účtu: Jiří Růžička

Distribuce na Slovensku:
ABOPRESS, s.r.o.
Radlinského 27
811 07 Bratislava
tel.: 07 – 5244979, 52444980,
fax: 07 – 52444981
e-mail: abopress@napri.sk

Příští číslo vyjde 11.8.2001

Redakční
uzávěrka
č. 4/01
je 5.7.2001